

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO
LET

Odperte strani
Odmeni

stran 9., 10., 11., 12.

Tone Vgrinec
Ker nimamo dovolj denarja, nam mnogo talentov uide

Igor Torkar
Manjšini jugoslovanarjev v spominsko knjigo

Rado Jan
Narod živi, dokler živi njegov jezik

Ivan Jan
Nekaj iz sedanjosti in ena žalostno-preroska

Avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky včeraj odpotoval z Bleda

Veliko skupnega nas združuje

Bled, 19. februarja — Dvodnevni pogovori novega avstrijskega zveznega kanclera Franz Vranitzkega s predsednikom našega zveznega izvršnega sveta Brankom Mikulićem na Bledu (to je bil za Vranitzkega prvi kanclerski obisk v tujini) so bili intenzivni. To potrjuje tudi zamuda pri tiskovni konferenci. Ko bi moral biti, sta bila sogovornika še sredi intenzivnih pogovorov. Pred tem se je včeraj avstrijski kancler sešel tudi s predsednikom slovenskega izvršnega sveta Dušanom Šinigajem. Kot je povedal avstrijski kancler avstrijskim novinarm, sta se s Šinigajem pogovarjala o sodelovanju Slovenije z Avstrijo in njenimi deželami, o položaju slovenske narodnosti skupnosti na Koroškem, obmejnem prometu, kavarnškem predoru, pa tudi o

problematiki tovarne Celuloze Obir v Rebrenci na Koroškem ter problematiki pogostih okvar naše jedrske elektrarne v Krškem.

Branko Mikulić je v izjavi za časnikarje po pogovorih dejal, da smo z obiskom kanclera v Jugoslaviji zelo zadovoljni, da so bila poglobljeno obravnavana vsa vprašanja, ki zadevata obe strani, prav tako pa tudi položaj v Evropi in svetu. Jugoslavija in Avstrija kot neuvrščeni in neutralni državi imata veliko skupnih pogledov, kar se kaže tudi na sedanjih dunajskih konferencih o varnosti v sodelovanju v Evropi. Zahvalil se je Vranitzkemu za podporo pri vključevanju Jugoslavije v program evreka in za razumevanje položaja slovenskih in hrvaških narodnostnih skupnosti v Avstriji. Vra-

nitzky pa je dejal, da so bili pogovori prijateljski, odkriti in poglobljeni, da so obravnavali tudi nekatere finančna vprašanja, varstvo okolja, negovanje duha Helsinkov in vedno težji gospodarski položaj v svetu. Mikulić je povabil na obisk v Avstrijo. Državi sta zaskrbljeni zaradi kriznih žarišč v svetu, predvsem na Bližnjem in Srednjem vzhodu, kjer na primer v iransko iraški vojni nihče ne more zmagati, ampak se bosta nasprotnika do konca izčrpala.

Ob tem je zanimivo, da avstrijska sredstva javnega obveščanja dajejo obisku veliko pozornost, prav nič pa ne zaoštaja pisanje o pogostih okvara naše jedrske elektrarne v Krškem.

J. Košnjek
Foto: F. Perdan

Posojila bi prizadela gradbenike

Zaradi novih predpisov (zakona o celotnem prihodku in dohodku) se mora posojila politika bank spremeniti. Zaradi uveljavljanja realnih ekonomskih kategorij bodo morale banke uveljavljati tudi realno pozitivne obrestne mere. Med drugim nekateri predlagajo, da bi morda uveljavljati takšne spremembe, ki bi omogočile revalorizacijo glavnice, drugi spet trdijo, da je primerna samo revalorizacija anuitet.

Ce bo revalorizacija obresti veljala tudi za stanovanjska posojila, bo prizadela predvsem jugoslovansko gradbeništvo.

Gradbeniki so prepričani, da bi tak ukrep prizadel ne le zasebni,

ampak tudi družbeni sektor, saj stanovanjska posojila najemajo

tudi delovne organizacije.

Tako bi se občutno zmanjšal

priliv sredstev za gradnjo stanovanj.

Organizacije namreč že

dajejo vse manj sredstev,

da pogosto vključijo tudi

arealista samih delavcev, ob tem pa je treba zagotoviti

čim prej zbral potreben denar, da se gradnja v prihodnjih mesecih ne bi preveč podražila.

Nevarna sivina

Radovljica — Če kraya daje šest tisoč litrov mleka, je takšen podatek razveseljiv. Se bolj ugoden je, če podatek opredeliuje povprečje določenega območja ali posamezne farme. Če pa se takšen donos nanaša na obrat KŽK v Poljčah, je to znak za rdeča luč.

Poljče so bile vedno in dolga leta zgled in marsikomu željni cilj, ki naj bi ga dosegli naši kmetijci. V zadnjih nekaj letih so se temu cilju že mnogi približali in tudi takšni so že, ki so zdaj že nad Poljčami. Pospološen in širše gledano smo torej naredili korak naprej. Vendar pa bi takšno izravnavanje in uspešno približevanje lahko označili tudi za sivino. Ta pa je vedno nevarna; posebno če vemo, da je pri zgledu, kot so Poljče, nekaj narobe.

In v Poljčah imajo že nekaj let težave. Mlečnost krav upada. Trenutno je sicer še na povprečni zavidljivi ravni, vendar grozi nevarnost, da se bodo razmere še poslabšale. Eden od pomembnih vzrokov za to so tudi stare molzne naprave, ki jih ne morejo nadomestiti. Ne dobijo dovoljenja za uvoz. Tiste, ki jih dela nekdo doma, pa ne ustrezajo. Krave zaradi njih namreč obolevajo za mastitisom.

Ce bo revalorizacija obresti veljala tudi za stanovanjska posojila, bo prizadela predvsem jugoslovansko gradbeništvo.

Gradbeniki so prepričani, da bi tak ukrep prizadel ne le zasebni,

ampak tudi družbeni sektor, saj stanovanjska posojila najemajo

tudi delovne organizacije.

Tako bi se občutno zmanjšal

priliv sredstev za gradnjo stanovanj.

Organizacije namreč že

dajejo vse manj sredstev,

da pogosto vključijo tudi

arealista samih delavcev, ob tem pa je treba zagotoviti

čim prej zbral potreben denar, da se gradnja v prihodnjih mesecih ne bi preveč podražila.

A. Žale.

Počasi in preudarno

Četrtek posvet gorenjskega političnega aktivista je bil namenjen obravnavi predloga za spremembo jugoslovanske ustave. Izzvenel je informativno, čemur je seveda botrovala narava predloga samega, saj gre šele za predlog za spremembo ustawe in ne še za predlagane spremembe, torej šele za iskanje soglasja, da so spremembe ustawe potrebne. Po drugi strani pa je bil informativen tudi zavoljo tega, ker tehtnejših vsebinskih vprašanj razpravljalci niso načeli, dotknili so se le postopka za spremembo ustawe samega in pri tem začastili načelno vprašanje, zakaj so priprave na sprememebo ustawe tako dolgotrajne, če je že kritična analiza političnega sistema nakazalo potrebno po spremembah, tako ustawe kot njenih izvedbenih aktov.

Ustava je seveda dokument, ki ga ni moč napisati na hitro oziroma na hitro spremeniti in nato čez leto, dve ugotovljati, da nekatere stvari niso pravšnje in jih zato ponovno spremeniti, kakor pri nas radi ravnamo z zakoni. Po drugi strani pa je seveda treba imeti pred očmi zdajšnje razmere v jugoslovanski skupnosti, ki so občutljive, zato res kaže ustavo spominjati počasi in preudarno, da bi se s tem izognili nepotrebnim političnim pritiskom in bi v široki javni razpravi res vse zvezne enote jasno in določno povedale, v kakšni skupnosti žele živeti. Priprave na spremembo ustawe, če lahko tako rečemo predlogu predsedstva SFRJ o spremembah in dopolnitvah ustawe naj bi bile torej nekakšen vmesni čas, v katerem bi zbrali vse poglede nanj in tako kot drugi povedali tudi slovenskega, vseboval naj bi tudi možne rešitve, ki jih je na osnovi tega predloga moč iskati.

Torej ni treba čakati, kdaj bo napočil čas za dejansko javno razpravo o posameznih spremembah ustawe, že zdaj bi morali biti sestanki o tako pomembni stvari kot je ustave vsebinsko tehtni in ustvarjalni.

M. Volčjak

Mladi smučarji na Soriški planini — Na Soriški planini smo v pondeljkovem veleslavolskem tekmovanju najboljših pionirjev v Evropi, ZDA in na Japonskem Jugoslovani štirikrat slavili, na torkovih slalomih pa trikrat. Toliko zmag na loških FIS tekmovanjih nismo pobrali še nikdar. O tekmovanju poročamo na 16 strani. — Foto: F. Perdan

Evropsko tekmovanje v sankanju

Jesenice, 19. februarja — V Savskih jamah nad Jesenicami bo v petek, 20. februarja, v soboto, 21. februarja in v nedeljo, 22. februarja XII. evropsko prvenstvo v sankanju na narančni progi.

Že na začetku stoletja je sinkaški šport v Sloveniji užival veliko popularnost v bo-

hinjski dolini, to tradicijo pa zdaj uspešno nadaljuje mesto Jesenice. Kongres FIL je organizacijo enočasno podelil Jeleničanom.

V petek, 20. februarja, bo uradni trening enosedov in dvosedov ter svečana otvoritev, v soboto in nedeljo bo tekmovanje v Savskih jamah.

Svečani zaključek s podelitvijo nagrad bo v nedeljo ob 16. uri v gledališču Tone Cufar.

D. S.

V Sebenjah bodo spomladi zakopali

Sebenje, 19. februarja — Na skupni seji predsedstva krajevne konference socialistične zveze, sveta krajevne skupnosti in gradbenega odbora je bilo v torek zvečer največ govorova o izgradnji telefonskega omrežja v krajevni skupnosti. Zdaj je gotovo, da imajo v krajevni skupnosti na voljo 310 priključkov. Gradbenemu odboru je uspelo, da je z akcijami in samopričevkom že nabavil kable. Stališče gradbenega odbora je, da je marca oziroma spomladi treba zakopati v izgradnjo primarnega omrežja. Za najugodnejšega izvajalca del je bil izbran PAP Ljubljana, ki je izgradnjo omrežja ovrednotil na 132 milijonov dinarjev. Gradbeni odbor si bo zdaj prizadeval, da bi čimprej zbral potreben denar, da se gradnja v prihodnjih mesecih ne bi preveč podražila.

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Popust za elektriko

V Srbiji so sklenili, da bodo manj premožna gospodinjstva plačevala električno energijo 20 odstotkov, za enak odstotek pa naj bi se zvišali tudi prispevki staršev za oskrbo otrok v vrtcih. Družbena denarna pomoč kot edini vir sredstev za preživljvanje naj bi bila s 1. marcem 5.270 dinarjev, štipendije iz združenih sredstev naj bi povečali za 35 odstotkov.

32 delovnih organizacij ima krajši delovni čas

Na seji republiškega sveta zveze sindikatov so razpravljali o rezultatih skrajševanja delovnega časa v 32 delovnih organizacijah po Sloveniji. V svetu ta proces poteka zelo hitro in avstrijski sindikati so ocenili, da bodo v njihovi državi do leta 1991 celo prešli na 35-urni delavnik. V ta poskus je pri nas zajetih 43 tisoč delavcev. Največ težav ugotavljajo zaradi starele tehnologije ter pomajkanja naložbenih sredstev.

Lani manj gostov iz tujine

V Sloveniji je bilo lani za 2 odstotka manj prenočitev turistov iz tujine. Obisk naših najbolj številnih gostov, Zahodnih Nemcev, je krepko nazadoval, saj jih je bilo po številu prenočitev kar 6 odstotkov manj kot leta 1985, zastop pa je tudi pri gostih iz Avstrije in Italije. Še naprej se povečuje obisk gostov iz bolj oddaljene Velike Britanije, Švedske in Danske, postajamo pa tudi zanimivi za goste iz Irse in Izraela.

Višje pomoči, dražji vrtci

Letos naj bi opravili štiri redne valorizacije socialno-varstvenih pomoči in prispevkov k oskrbnim stroškom v zavodih. Datumi so

1 marec, 1. maj, 1. julij in 1. oktober. Z naslednjim mesecem naj bi zvišali družbene pomoči otrokom za 30 odstotkov, za enak odstotek pa naj bi se zvišali tudi prispevki staršev za oskrbo otrok v vrtcih. Družbena denarna pomoč kot edini vir sredstev za preživljvanje naj bi bila s 1. marcem 5.270 dinarjev, štipendije iz združenih sredstev naj bi povečali za 35 odstotkov.

Prekinitve dela je vse več

Kranj, 18. februarja — Na sredini letni seji občinskega sindikalnega sveta so potegnili črto pod delo v lanskem letu, za katero je bil značilen skokovit porast števila prekinitiev dela, na referendumih so neuspeh doživljali predlogi o boljšem nagrajevanju strokovnjakov, delavce pa vse bolj ježe razlike, ki pri osebnih dohodkih nastajajo zaradi različnih prispevnih stopenj, saj so tja do 15-odstotne.

Lani smo se največ ukvarjali s prekinitvami dela, spremembami samoupravnih organiziranosti v ozdih in s problematiko nagrajevanja po delu, je pregled dela občinskega sindikalnega sveta v lanskem letu strnil njegov predsednik Miha Rauter in o teh problemih podrobnejše spregovoril. Lani je bilo v Kranju 25 prekinitiv dela, dvanajstih bi lahko rekli stavke, ostalo pa so bile izredne seje, izsiljeni sestanki in podobno. V primerjavi z letom poprej, ko je bilo prekinitiv dela pet, je torej lani njihovo število skokovito poraslo. Botrovali so jim prevsem neustrejni osebni dohodki, delavci so opozarjali na počasno reševanje problemov, slab ekonomski položaj, slabo vodenje, izražali nezaupanje vodilnim. Bilo pa je tudi nekaj neupravičenih zahtev. Sindikalne organizacije so se običajno odzvale počasi, šele tedaj ko je spor dobil že obliko prekinitve dela, sindikalno delo pa je po njej običajno oziveljalo. Odločenje kot doslej bomo moralni v sindikatu oceniti, kdaj so zahteve delavcev upravičene in kdaj gre za izsiljevanje, je dejal Miha Rauter, saj je v prvih dveh mesecih letosnjega leta že prišlo do sporov, ki kažejo na upravičenost zahtev delavcev.

Veliko težav so imeli lani v Kranju s predlogi o boljšem nagrajevanju strokovnjakov, saj jih večinoma delavci na referendumih niso sprejeli. Gre za spopad z uravnivoško, je dejal Miha Rauter, pa tudi za spopad s »strokovnjaki«, ne glede na rezultate njihovega dela.

Opozoril je še na problem, ki ga delavci vse bolj izpostavljajo, tudi ob prekinitvah dela. Zaradi prispevnih stopenj iz kosmatega osebnega dohodka, ki se obračunavajo po kraju bivanja, prihaja tudi do 15 odstotnih razlik pri čistem osebnem dohodku, med tistimi delavci seveda, ki so v Kranju stalno in začasno prijavljeni. Razlike so tudi med gorenjskimi občinami, tako velike pa predvsem z občinami v Bosni in Hercegovini, od koder prihajajo delavci, ki pa v Kranju bivajo le začasno. Tako tudi 15 odstotne razlike, kar se v plačilni kuverti pozna že v nekaj deset tisoč dinarijih, seveda načenjajo smiselnost

V Kranju so lani v desetih ozdih spremenili samoupravno organiziranost, v štirih primerih je šlo zgolj za statutne spremembe, v dveh za preoblikovanje v enovito delovno

Odkritje spomenika generalu Maistru naj bi bilo že letos jeseni

Prispeva vsa Slovenija

Mariport, februarja — V sklad za postavitev spomenika generalu Maistru se je januarja letos nabralo že več kot 7 milijonov dinarjev. Izbran je bil osnutek akademske kiparke Vlaste Zorkove, visok pa bo 270 cm.

Kot sporočajo člani predsedstva za spomeniški sklad iz Maribora, akcija zbiranja sredstev za postavitev spomenika generalu Maistru dobro poteka. Prispevki so pritekli od okrog 800 posameznikov širok po Sloveniji, pa tudi od drugod, iz drugih naših republik, celo iz zamejstva, iz Amerike, Avstralije in Anglije, ter od delovnih organizacij. Precejšnje število delavskih sestrov, na katere se je odbor ornil za sredstva, je sporočilo, da bo sredstva izplačalo po zaključnem računu, v začetku letosnjega leta. Te se enkrat lepo prosijo, da bodo obljubo res izpolnili. Imena darovalcev sproti objavlja mariborski Včer.

Mariborska podjetja pa prispevajo tudi materialno. Tako je tono brona za Maistrov kip

poklonila Surovina Maribor, kamnitni podstavek bo izdelalo in podarilo podjetje Gradbeni finalist, Gradis iz Maribora bo spomenik dokončno postavil na izbrani prostor na Lenivovem trgu v Mariboru, okolje bo brezplačno uredilo mariborsko Čestno podjetje, osvetlitev pa Elektro Maribor.

Vsi, ki imate še namen poslati prispevek za postavitev spomenika generalu Slovencu, ki je na čelu svojih prostovoljev v bojih za našo severno mejo v letih 1918/19 priboril svobodo Slovencem v Mariboru in na vsem ozemlju takratne Spodnje Štajerske, načaže denar Spomeniškemu skladu pri Zvezi prostovoljcev — borcev za severno mejo v Mariboru, na žiro račun 51500-678-95822.

D. D.

Lovci so se sporazumeli

Radovljica, 19. februarja — Že marca lani je radovljška občinska skupščina potrdila lovsko gospodarske načrte lovskih družin Bohinjska Bistrica, Nomenj, Stara Fužina, Bled, Jelovica, Begunjščica in Kropa za to srednjeročno obdobje. Vendar je pri lovski družini Kropa ostalo odprtvo vprašanje meje med lovskima družinama Jošt in Kropa. Šlo je za lovsko mejo na manjšem območju na odseku Cesta Rovte — Njivica do Konfina.

Po razpravah in usklajevanju je lovsko družina Kropa pristala na takšno razrešitev lovskih mej, da bo lovsko družino zagotovila 113 hektarov lovišča v k. o. Nemilje. S tem pa je tudi potrdila pravilnost načrtov lovskih družin Jošt in ureditev lovišč iz 1962. leta. Izvršni svet radovljške občinske skupščine je na seji v torek sprejel sklep, da se lovsko gospodarski načrt lovskih družin Kropa dopolni z novim opisom lovskih mej.

A. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loka in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, stavek Gorenjski tisk, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik izdajateljskega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčič (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraj), Cvetko Zapotnik (kmetijstvo, Radovljica), Lea Mencinger (kulturna), Darinka Sečaj (Jesenice), Helena Jelovčan (Škofje Loka, kronika), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Dušan Humer (šport), Danica Dolenc (za dom in družino, Tržič), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan (fotografija).

Časopis je poltednik, izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naravnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 121-1/72.

Naročina za I. polletje 1987 je 4.500 din.

membe, uveljavljen pa bo nov obračunski sistem.

Razpravljalci so dodatno osvetlili te probleme, slišimo denimo oceno, da delavci neradi glasujejo za bolj osebne dohodke strokovnjakov, ko se sami s svojim težavim prebijejo skozi mesec. Na se je navezovalo opozorilo, da v Kranju povečuje število socialnih pomoči, prejema jih vse več mladih družin, v katerih sta zaposlena oba starša

M. Volčič

membrni in nepotrebni kot se zdi.

V škofjeloškem sindikatu so pripravili dokaj analitično poročilo o prekinitvah dela v minulem letu in ga ponudili v široko javno obravnavo, predvsem pa v izviru za boljše politično delo in večjo aktivnost sindikata v delovnih kolektivih.

Lani je loški sindikat zabeležil šest izsiljenih sestankov oziroma prekinitv delna: v Niku, Jelovici, Alpetouru, Iskri Železniki, Tovarni hladilnih naprav in Alplesu. Sodevalovalo je okrog 370 delavcev, kar predstavlja 2,3 odstotka vseh zaposlenih v občini. Prekinitve so trajale od dveh do šestih ur. Bile so v gospodarstvu, medtem ko v negostdarstvu kljub nezadovoljstvu delavci niso strikali.

Sopku lanskih štrajkov so Ločani ta mesec dodali še dva nova; 9. februarja so zahtevali pojasnilo, zakaj nižje plače, zakaj neuresničen proizvodni plan, kdo je zanj odgovoren, delavci v enotah Jama in Vzdrževanje v Rudniku urana Žirovski vrh. 11. februarja so štrajkali v Jelovici.

V vseh štrajkajočih kolektivih postavljajo za glavno gospodarstvo nezadovoljstvo delavcev njihove osebne dohodke. Predsednik loškega sindikata Sandi Bartol pa med tremi poglavitnimi vzroki daje plače na zadnje mesto. Méni, da se plače le vzdvož za štrajke. Slabo razpoloženje med delavci povzročajo nekatere neugodni sistemski ukrepi, predvsem surovine, od katerih je sicer odvisna prevladujoča predelovalna industrija na Loškem, visoka inflacija. Gre torej za zunanje družbenne zavore pri pridobivanju primerrega dohodka in s tem osebnih dohodkov. Vendar ne kaže mižati tudi pred notranjimi slabostmi, zlasti preživetje proizvodne programe, slabo razvojno delo, slabo delovno disciplino. V takih kolektivih zaslužki ne morejo biti dobrili ali pa prihaja, kot je primer v tozdu Hladilstvo v Tržavnih hladilnih naprav, do pretiranih razponov med najnižjimi in najvišjimi plačami, pri čemer so najnižje resno premajhne za normalno življenje.

Za vse dosedanje štrajke na Loškem je značilno, da so bili izpeljani tako kot jih zamišljajo zakon o zdrženem delu, ampak so bili neorganizirani izbruh nezadovoljstva posameznih skupin delavcev, ki jih hipni popravki platičajo le za krajši čas poležajo. Kot receno, so korenine globlje. Namesto da zahtevajo le boljše plače, ki jih z dohodkom ne morejo opraviti, bodo delavci pod plačem sindikata gotovo bolj učinkoviti, če bodo zahtevali boljše vodenje, boljši razvoj, prodaje; če ne drugače, tudi z zamenjavo katerega od nedoraslih delavcev na ključnih mestih.

H. Jelovčan

V počitniških hišicah v Pineti bodo še vedno imeli prednost borci

Interesente za letovanje zbirati na enem mestu

Škofja Loka, 12. februarja — Člani Medobčinskega sveta zvezne borcev Gorenjske predlagajo, da bi rezervacije za letovanje v Pineti ne zbirali več občinski odbori, temveč Zavod za letovanje v Gorenjske, ki za hišice tudi skrbi. Velja naj ekonomska cena odbori zvezne borcev.

Dosedaj je bila praksa taka, da so občinski odbori sprejemali rezervacije za letovanje borcev v njihovih počitniških hišicah v Pineti pri Novigradu. Vendar se je večkrat dogajalo, da so ostajale prazne ali pa so jih za regresirano ceno zasedli drugi. Medobčinski svet zvezne borcev Gorenjske predlagajo, naj občinski odbori razpravljajo o tem, da bi se rezervacije sprejemajo na samem Zavodu za letovanje, ki tudi sicer skrbi za zasedenost hišic in njih obnovno. Cene naj bi bile enotne, za borce in druge, ki bi želeli letovati, regres pa raj bi borcev povrnili občinski odbori. Vsekakor pa mora Zavod s temi počitniškimi hišicami poslovit po polni ekonomske ceni, da ne bo treba občinskim odborm dodatno vlagati. Ugotovljeno je namreč, da obstaja sporazum med zavodom in borcevsko organizacijo, v katerem je določeno, da mora zavod skrbiti za te hišice in njih

obnovno, da pač mora postavljati za ležišče takšno ceno da vse to zmore, da torej v ce no zaračuna tudi amortizacijo. Dogovorjeno je bilo tudi, da do sezone zavod hišice 20 jih je skupno 80 ležišč delno obnovil. Predvsem so potrebna obnova ležišča.

Da bi pa le rešili problem večjih del, kot so kanalizacijski priključki in podobno, bila tudi dana pobuda, da bi potem, ko bodo letos obnovili, glavni gorenjski spomeniki izpeljali podobno akcijo, tukaj za sanacijo borcevskih domov. Popolna obnova hišic bi bila zdaj za zavod prevelik zalogaj. Zavod mora letos pripraviti projekt, da bi se proti koncu leta že dogovarjali za nadzorstvo zbiranja sredstev. Obvezno mora zavod vabiti na svetje, ki je borcevskoga delegata, na manj enkrat letno pa občinske odbore zvezne borcev, na sezonajški sestaji in morebitnimi problemi.

D. Dolenc

Stane Čadež, glavni direktor Alpresa iz Železnikov:

Amerika ostaja v naši izvozni računici

Železniki, 17. februarja. Najtežji trenutki Alpresa so mimo, pravi direktor Stane Čadež. Tudi vse notranje reorganizacije in pretresi kažejo pozitivni obraz. Hudi časi pa še niso mimo, čeprav je januarska proizvodnja ohrabrujoča, domačih in tujih naročil je dovolj, bo Alpes izvažal le toliko, kolikor je potrebno za pozitiven poslovni rezultat. Vabljeni in varljivi Ameriki se slovenski lesarji z Alpsem vred kljub grenkim izkušnjam ne namenljajo odreči. Ameriški trg ima najvišjo kupno moč in nanjo je treba računati.

Slovenski lesarji ste v preteklosti želi aplavze zaradi dobrega poslovanja in še bolj zaradi uspešnega izvoza, predvsem v Združene države Amerike. Predlani in še posebno lani se je hipoma vse zasukašo. Postali ste panoga z največjimi problemi, hudi preteki in predvsem — razen elektrogospodarstva, vodilni pri izgubah.

»Končnih podatkov za zaključne račune slovenskih lesarjev za leto 1986 še ni. Številke bodo znane čez dober teden. V devetih mesecih pa je bila uradno prikazana izguba 1280 milijard. Glavni vzrok izgubi je izvoz. Lesarstvo že 20 let stalno izvaja in to večinoma na ameriški trg. To tržišče je bilo in je še perspektivno, ker je to tržišče z največjo kupno močjo. Vemo pa, kaj se je dogajalo leta 1985 in lani. Vrednost ameriškega dolarja je v dveh letih narasla za 100 odstotkov, naša inflacija pa je znašala 200 odstotkov. Razumljivo je, da te velike razlike lesarji nismo mogli nadoknaditi z dohodom doma, niti s koriščenjem notranjih rezerv, z dvigom produktivnosti. Pokopala so nas torej valutarna razmerja, ker je pač panoga izvozni aktivec. Za pasivce je bilo vse skupaj manj boleč. Sploh pa jugoslovanska gospodarska politika lani ni vzpodbujala izvoza, ampak je bila pisana na kožo uvoznikom. Zato se mora naša panoga v sedanjih razmerah čim hitreje in v čim večjem obsegu preusmeriti tudi na izvoz v dežele s trdnejšo valuto, v Švico, Zvezno republiko Nemčijo in v države evropskega severa.«

Ameriški trg se za lesarske proizvode iz Jugoslavije zapira, slišati pa je tudi glasove, da se zmanjšuje tudi povpraševanje po naših izdelkih. Vprašujemo, v kolikšni meri se zato sploh še splaća računati na te kupce?

»Naš proizvodni program se na ameriškem trgu dobro trži. Trženje ni problem, vendar po svetovnih cenah. Tudi mi lahko uspešno in rentabilno proizvajamo ploskovno pohištvo za Združene države Amerike, vendar pod pogojem, da imamo tudi svetovne cene pri vhodnih materialih. Osnova je iverna plošča. Svetovna cena za kubik tega materiala je 100 dolarjev, cena naših ivernih plošč pa je od ponedeljka, 16. februarja dalje, 110 tisoč dinarjev ali 210 ameriški dolarjev. Proizvajati po svetovnih cenah v takih razmerjih ni lahko. Druga priložnost dobrege trženja v ZDA in tudi v Evropi pa je program miz. Gre za masivni les. Računamo, da bomo lahko pri tem bolje prodajali svoje delo in ustrezno prestrukturirali naš program.«

Skupni programi razvoja postajajo v Jugoslaviji moda. Ekonomisti trdijo, da to ni dobro, saj gre za programe izjem. Tudi lesarji si veliko obete od skupnega programa izvoza pohištva v Ameriko, Kanado in Avstralijo (ACA)?

Alpes v slovenskih lesarskih izgubah nima največjega deleža. To je v tem trenutku dobro. Ste pa soustanovitelji skupnega podjetja v Ameriki, kar pa je v sedanjih pogojih izvažanja na to področje dodatno breme. Kako boste ravnali?

»Alpes je leta 1983 v svojem izvoznom vzponu skupaj s še

stimulacij. Računamo, da ga bomo uveljavili letos.«

Veliko nameravate proti doma. Bo trg sposoben kupovati zaradi padca življenske ravni?

»Ocenjujemo, da bomo doma lahko prodajali. Kupna moč je sedaj takšna, da z zalagami nimamo problemov. Blago gre tekoče iz skladišč. Osebni dohodki so lani res hitro, ne normalno naraščali. Vemo pa, da moramo temeljito sprememiti domači proizvodni program. Septembra bo že na trgu.«

Sodelujete s Slovenija-lesom, s tovarno IPH v Žitari vasi na Koroškem. Menda vam obo svoje usluge visoko zaračunavata?

»Smo člani sozda gorenjskih gozdarjev in lesarjev. Prvi poslovni partner pa je delovna organizacija Slovenijales trgovina. Z njim poslujemo pod enakimi pogoji kot z vso drugo trgovsko mrežo v državi. Nevzdržni v tem sodelovanju so plačilni roki 90 dni. Letos smo vodili pravo vojno, da smo se dogovorili za skrajšanje plačilnega roka na 60 do 75 dni. Med tako dolgim čakanjem na plačilo nam je inflacija že požrila najmanj polovico vrednosti. Za trženje priznavamo trgovini 21 odstotko vrednosti blaga, za montažo našega pohištva, če jo opravi trgovina, 4 ali 5 odstotkov, občasno pa se dogovorimo še za absolutne zneske za reklamo. IPH v Žitari vasi je z nami povezan s proizvodno in koperacijsko pogodbo. Pri snovanju tega podjetja smo se dogovorili za tehnološko delitev dela: mi delamo ploskovni del za ogrodja omaraštega pohištva, dele iz masivnega lesa pa IPH. To teče. Pri tem razumljivo nastajajo določeni stroški. Prek IPH uvažamo reproduksijski material, lani pa nam je IPH zaradi znanih težav pri plačevanju računov v tujino pomagal. Pri teh uslugah so odstotki, vendar je to edini način, da smo prišli do promateriala.«

Če smo vas prav razumeli, so najtežji času Alpresa mimo?

»Lani so bili zelo težki časi. O njih nismo molčali, nismo skrivali števil. Enako bomo ravnali tudi, ko nam bo šlo boljše. V primerjavi z lanskim septembrom je sedanji položaj ohrabrujoč. Januarja smo dosegli rekordno realizacijo v zgodovini Alpresa: milijardo 175 milijonov dinarjev in to samo doma. Tudi zunanjih naročil je dovolj, vendar je vprašanje, koliko jih lahko v danih razmerah sprejememo. Imamo omejitev: samo 30 odstotkov izvoza.«

J. Košnjek

V tehnici pridno grade

Tehtnica iz Železnikov gradi po načrtu — Stare prostore Tehtnice iz Železnikov so podrlji in lani avgusta so del proizvodnje preselili v nove prostore, del pa zaradi prostorske stiske prenesli v Ljubljano. Sedaj gradijo še eno stavbo, ki mora biti zgrajena do letošnjega 15. avgusta. Vanjo bodo preselili strojni oddelki, umiranje tehtnic in oddelki montaže tehtnic. Poslopje je sedaj pod streho. Za gradbeno dela bo Tehtnica dala 45 starih milijard dinarjev, za opremo pa še 42 milijard. Tretja etapa modernizacije Tehtnice pa obsega popolno posodobitev opreme. Samo za obdelovalni center jo bodo nakupili za 30 starih milijard, najmanj toliko pa bo cena ostale opreme in aparativ. Novo Tehtnico gradi Tehnik iz Škofje Loke. Doslej se je vedno držal dogovorovih rokov in tudi pri tej etapi gradnje ne kasni. (J. K.) — Foto: F. Perdan

Skupne gorenjske raziskovalne naloge

Hiacinte in cariniki

Vsebina prijavljenih skupnih gorenjskih raziskovalnih nalog je pisana, za ponazoritev smo vzel dve skrajnosti: raziskava o učinkih čiščenja odpadnih voda s hiacintami in kadrovski projekt za delovanje karavanškega predora, kakor so nalozi noimenovali predlagatelji.

Prva naloga, ki je dejansko raziskovalna, ni odraz tega, da bi na Gorenjskem hiacinte odlično uspevale, bolje kot drugod, in bi se zato Gorejem utrnila zamisel, kako bi jih najbolje izkoristili. Gorenjski značaj skuša dobiti, ker se je zamisel porodila pri Škofjeloški Komunalni, ki je daleč spredaj v razmišljajih — seveda pa tudi praktično — kako bi lahko čistili odpadne vode in takšno raziskovalno naložo predlagajo skupaj z ljubljansko fakulteto za biologijo. Gre torej za raziskovalno naložo, ki je širšega pomena, vendar pa kot vse kaže, skupne gorenjske podpore ne bo deležna.

Druga skrajnost pa je iskanje delavcev za novi karavanški predor, čemur seveda ne moremo reči raziskava, temveč kvečju preiskava, bolje rečeno kadrovski študija. Samo po sebi se zastavlja vprašanje, čemu neki išče streho pod gorenjskimi raziskovalnimi skupnostmi, saj mora sleherni naložbeni projekt spremljati tudi kadrovski študija. Povejmo, da bodo po prvih ocenah ob novem karavanškem predoru potrebovali 300 novih delavcev predvsem v carinski, milični in špedicijski službi. Kje jih najti toliko, ustrezno usposobljenih seveda, saj je na Gorenjskem nezaposlenih malo? Torej bodo prišli od drugod, s tem pa se bo seveda odprlo stanovanjsko vprašanje. Skrajni čas je torej, da podelijo kakšno štipendijo in preiščejo, kje bi jih lahko dobili. Izgovor, da denarja za študijo ni nikjer drugod kot v raziskovalnih skupnostih, je seveda prenenetljiv, saj je bilo vendar vsakomur že spočetka jasno, da karavanški predor brez ljudi ne bodo mogli odpreti.

Vendar, kot vse kaže, vročih prepirov, ali je to raziskovalna naloža ali ne, ne bo, saj je denarja za skupne gorenjske raziskovalne naloge malo, nekaj več kot 10 milijonov dinarjev. Tako bodo prišle v poštev le tiste, ki so že nekaj časa ugovorjene, kakor je denimo ekološka služba pri Zavodu za socialno medicino in higieno Gorenjske v Kranju, kjer naj bi letos uvajati kataster onesnaževalcev, kar so denarno podprtji že vsi gorenjski izvršni svetci. Naslednja naloža, ki ima največ podpore, pa je izrazito uporabno usmerjena, dala naj bi vpogled v računalniške informacijske sisteme, ki jih uvajajo gorenjske organizacije združenega dela, načazali pa naj bi tudi možnosti njihovega povezovanja. Rezultati bi bili seveda zanimivi še posebej za tiste, ki računalnike v svoje poslovanje še nameravajo uvesti.

Ker imamo Gorenjci radi občinske meje in se dostikrat težko sporazumemo o skupnih nalogah, moramo seveda sodelovati gorenjskih raziskovalnih skupnosti posebej pohvaliti. Vendar pa bo dobril volji moral slediti tudi denar, saj bo sicer vse bolj ali manj ostajalo le na papirju. Letos bodo skupnosti združile 20 odstotkov sredstev, ki jih namenjajo raziskovalnim nalogam, torej ne vseh sredstev, kakor so nekateri sprva računali. Več ga bo morda že prihodnje leto, ko bodo skušali v Radovljici s sedanjih 0,02 odstotne ter v Tržiču in na Jesenicah s sedanje 0,03 odstotne povišati prispevno stopnjo na 0,05 odstotno, s čimer se bodo približali Škofjeloški in kranjski, ki imata že zdaj 0,07 odstotno prispevno stopnjo.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Naši gospodarstveniki v Nemčiji

V začetku aprila se bo delegacija jugoslovenskih gospodarstvenikov udeležila seminarja o marketingu v Zvezni republiki Nemčiji. Tja bodo potovali na povabilo komisije Evropske gospodarske skupnosti, gostila pa jih bo Nemška zveza za zunanjino in gospodarsko trgovino. Naši gospodarstveniki bodo obiskali tudi več firm ter sejem v Hannoveru, kjer bo dan poudarek kitajski predstavitvi, prihodnje leto pa bo takšno vlogo imela Jugoslavija. Seveda bo to priložnost, da spregovore o lanskih rezultatih zunanjetrgovinske menjave med državama. Jugoslovenski deficit je bil lani večji kakor leto poprej, jugoslovenski izvoz tja je lani porastel za 2,6 odstotkov, uvoz pa za 8,8 odstotkov. Jugoslovenski deficit je tako lani znašal 828 milijonov dollarjev, leto poprej pa 712,1 milijona dollarjev. Le dobra polovica jugoslovenskih nakupov v Zvezni republiki Nemčiji je bila tako lani pokrita z naši dobavami tja.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Zvečer zakurijo, da je zjutraj toplo v razredu

Bukovica, 17. februarja — Prav gotovo ni denar, ki drži učitelje v osnovni šoli. Tudi Irena Megušar iz Dolenje vasi, ki uči četrto-solce v podružnični šoli Tadeusza Sadowskega v Bukovici, pove, da je to veselje do dela. Res, da so se plače učiteljem spet nekolič popravile. Njena zadnja je bila okrog dvesto tisočakov. Vendar pa približno toliko zasluži tudi pridna neizobražena delavka v železnikarski Iskr...«

Šesto leto poučujem. Začela sem v Škofji Loki, nakar sem bila par mesecov v Dražgošah, v Bukovici sem takoreč poglavila korenine. Ne všeče me nazaj v mesto. Podeželski otroci so veliko bolj prijetni, mirni, disciplinirani, delavni. Čutim, da je učitelj na deželi še spoštovan, je povedala Irena Megušar.

V šoli Tadeusza Sadowskega, ki je podružnica matične osmiletke Ivana Groharja v Podlubniku, je letos 48 učencev. Potuk za prvi in drugi razred je kombiniran, medtem ko sta tretji in četrti razred samostojna. V četrtem, kjer uči Irena Megušar, je štirinajst otrok. Ce vemo, da jih je v velikih šolah po trideset in tudi več, je delo v tako maloštevilnem razredu prava pesem. Slabša plat pa je otrganost od matične šole. Podeželski učitelj je precej prikrajšan za izkušnje, nasvete, pomoč sodelavcev. Zanesi se mora predvsem na lastno iznajdljivost, ustvarjalnost, samostojno odločati.

Do začetka tega šolskega leta sta bili v Bukovici dve učitelji, zdaj so tri. Število otrok rahlo narašča. Pouk imajo zjutraj, le tretji razred začenja ob enajstih, saj sta v starci šolski stavbi samo dve učilnici, prav taki kot ju poznamo že starši sedanjih šoljarjev. Obnova šole z dograditvijo prizidka je mišljena 1989. leta, vendar je vprašanje, če bo tedaj uresničena. Občinske samoprispevki ni več, iz rednih virov pa se denar vse prepočasi nate-

»Sola priav vpije po zidarijih. Stari zidovi so vlažni, mrzli, le dva umivalnika sta na hodniku, kuhinja je pomilovanja vredna. Čistilka že zvečer zakuri v kamnu in potem še ponoti naloži na ogenj, da je zjutraj v razredu toplo,« je povedala Irena Megušar. »Izjemujo slabi so pogoji za pouk vrgojnih predmetov, zlasti za telesno vzojgo. Otroci pozimi in v slabem vremenu telovadijo kar med klopni.«

H. Jelovčan

KRATKE PO GORENJSKI

Prenovljena in večja prodajalna Lesnine na Jesenicah — Lesnina Pohištvo Kranj s prodajalnami Primskovem, v Kranju in na Jesenicah je pred nedavnim prenovila in hkrati povečala prodajalno v Skladiščni 5 na Jesenicah. V prodajalni so obogatili vse vrste pohištva, sedanje število različnih vrst kuhinj (sedem) jugoslovenskih proizvajalcev pohištva pa so kar podvojili. Novost v jesenški prodajalni pa je tudi konsignacijska prodaja Blaupunktovih TV aparativ, glasbenih stolpov in videorekorderjev ter gospodinjskih aparativ in bele tehnike zahodnonemske firme Bosch. Še letos pa nameravajo jesenško prodajalno še bolj povečati. V kletnih prostorih bodo namreč uredili prodajo vseh vrst sodov (edino tovrstno na Gorenjskem) in hrastovine, prostovne, v drugem nadstropju pa bodo preuredili v prodajalno pohištva. — A. Ž.

Osmomarčevski dinar za bolnišnico

Jesenice — Delavci in delavke ljubljanskega Chema so se odločili, da denar, ki bi ga sicer letos porabili za praznovanje 8. marca, dneva žena, namenijo ljubljanski področnici. Po njihovem zgledu naj bi ravnali tudi drugi. Odzvali so se člani uredniškega odbora glasila Železar, ki predlagajo jesenškim železarjem in drugim kolektivom v jesenški in v radovljiški občini, da denar ob 8. marcu namenijo za nakup medicinskih aparatur v jesenški bolnišnici. Že zdaj na Jesenicah zbirajo denar za jesenško bolnišnico in samo lani so ji občani podarili 3,320.000 dinarjev.

D. S.

Elektronski informacijski pano na Šobcu

Lesce — Turistično društvo Lesce vsako leto poskrbi za kakšno novost v kampu Šobec. Takšnih novosti, ki bodo zelo obogatile turistično raven kampa, bo letos več. Mednje pa vsekakor sodi tudi elektronski informacijski pano, s katerim bodo goste še bolje obvestili o Gorenjski in kampu. Na panoramskem panoju bodo prikazali najpomembnejše zanimivosti na Gorenjskem, kot so na primer izletniške točke, nakupovalni center, trgovine s posebnimi ponudami, industrijske trgovine, dobre gostilne in podobno.

A. Ž.

Izdelke za razstavo še zbirajo

Kranj — Ob praznovanju dneva žena bodo v krajevni skupnosti Vodvodni stolp v kranjski občini pripravili razstavo ročnih del in kulturno prireditev v prostorih Doma JLA. Ker je za razstavo veliko zanimanje, so prvotni rok (17. februar) za oddajo ročnih del podaljšali do 28. februarja. Vsi, ki bi radi sodelovali na razstavi, jih lahko oddajo v prostorih krajevne skupnosti. Razstava bo 4. in 5. marca.

A. Ž.

Veseli večer kot nekoč

Visoko — Jutri, v soboto ob 19.30, bo v Kulturnem domu Visoko prireditev — Veseli večer kot nekoč. Pričetka skupina Albatros s pevskim in gledališkim programom. Na citre bo igrala Nataša Meglič, nastopala bo tudi folklorna skupina s Koprice pa oktet Mladih in plesna skupina iz Naklega. Izkušček od prodanih vstopnic je namenjen skladu »lačni otrok.«

D. S.

Kdaj trgovina na Bregu in na Rodinah?

Zirovnica — Na Bregu in na Rodinah je v zadnjem času zraslo veliko novih stanovanjskih hiš in so zato tudi trgovine postale premažnje. Krajani zato sprašujejo, če ne bi v občini že včeli razmišljati o ponudbi zasebnih trgovin v teh krajih, kajti trgovske organizacije za nove trgovine ne kažejo nobenega zanimanja. V občini je zasebna prodaja na drobno dokaj nerazvita, saj imajo samo štiri zasebne trgovine. Več možnosti nudi nova zakonodaja, po kateri je mogoče opravljati dejavnost na drobno tudi kot postranski poklic, če je za to družbeni interes.

D. S.

Imate konjička?

Cekarji, lesene vazice...

Veharjev Nande iz Škofje Loke je hišnik v škofjeloškem zdravstvenem domu. Ves dan se mu veže delo, vedno je kje potreben, za vse mora vedeti. Urnika ni, vedno je praktično v službi, če pa le ima kakšen prost trenutek, je že pri svojih cekarjih. Ko je bil še doma v Stari Oselici, so doma pletli košare, koše. Nande pa se je zadnja leta lotil cekarjev. Ni mu šlo v račun, da bi tako metali proč koristen material, kot so plastični trakovi, vez pri zaboju. Lepi sivi, modri, rumeni, rdeči, beli so. In vedno končajo le v smetnjakih in kontejnerjih. Kaj, če bi iz njih spletal cekarje? Tu bi jih lahko najbolj koristno porabil. Naredil je lesene modele, nekakšne »kopita« za tri velikosti in zdaj čezne opela cekarje. Močni so, da jih zlepa ne najdeš, pa tudi barve izbira Nande kar najbolj skladno. Gospodinje jih imajo rade, kajti tudi če je v njih kaj spolje, se zlahka obriše.

D. Dolenc

Marsičesa se je v življenju že takole v prostem času lotil Nande. Žena Pavla ima nad kuhiškimi omaricami celo vrsto zanimivih korenin, ki jih je našel Nande in jih po svoje obdelal, zraven pa leseni vrčkov, vazic za suhe rože, ki jih je sam »zdrakslal. Silno rad oblikuje v lesu. Včasih se foti tudi molitvenikov, velikih, leseni, dekorativnih. Ni pa še dolgo tega, ko je skupaj z ženo delal gobeline. Kdor žira, pač zna.

D. Dolenc

Stanovanjska gradnja v Drulovki

Veliko zanimanja za atrijske hiše

Kranj, 19. februarja — Kar okrog 120 članov Stanovanjske zadruge Kranj je po objavi oddaje stavbnih parcel v naselju Drulovka do 16. februarja z izpoljenim posebnim anketnim listom izrazilo zanimanje za gradnjo. Končno število pa bo znano, ko bodo v delovnih organizacijah končane razprave in sprejeti zaključni računi oziroma razporejena sredstva za stanovanjsko gradnjo ter nakup stanovanj. Največ dela bo v zadrugi z oblikovanjem vrstnega reda oziroma razdelitvijo parcel.

Načrti z maketo območje so že razstavljeni v prostorih Stanovanjske zadruge

Zazidalno območje Drulovka na desnem bregu Save v Kranju je zasnovano v gozdnem območju na 18 hektarjih in pol. Tu naj bi v nekaj letih zraslo naselje za 1600 prebivalcev in sicer s 108 vrstnimi hišami, 35 vrstnimi hišami z atrijem, 43 atrijskimi hišami in 25 večdružinskimi objekti, v katerih bo 150 različnih stanovanj. Celotno naselje bo imelo osem manjših vasi s 30 do 40 vrstnimi in atrijskimi hišami. V treh vasicah na jugozahodnem delu območja bo mešano naselje z bloki. Po zazidalnem načrtu je v tem delu predvidena tudi trgovina, na celotnem območju oziroma v programu Drulovke pa so tudi vrtec, šola in družbeni dom.

Za celotno območje, kjer se je komunalno urejanje zemljišč začelo že lani, gradnja pa se bo začela letos, je Stanovanjska zadruga Kranj konec minulega meseca objavila oddajo stavbnih zemljišč. Za posameznike — člane zadruge je rok potekel 16. februarja. Upravnik zadruge Janez Kranjc nam je povedal, da je zanimanje za gradnjo nepričakovano veliko.

Samo med posamezniki se je prijavilo okrog 120 članov zadruge. Vendar bo v Drulovki treba upoštevati določeno prednost za delovne organizacije Savo, Iskro, Planiko, Ikon... za reševanje njihovih kadrovskeih potreb. Ko bodo v nekaj dneh končane razprave in sprejeti zaključni računi, bo število interesentov oziroma graditeljev dokončno. Takrat pa bomo izoblikovali še lahko končni vrstni red oziroma razdelili parcele. Že zdaj pa nas skrbi, da vsem ne bo moč ustreći. Se posebno je veliko zanimanja za atrijske hiše, pa tudi za vrstne.«

Ali bodo interesenti oziroma bodoči graditelji lahko izbirali med parcelami oziroma posameznimi vasicami v nasejlu?«

»Velike možnosti za takšno upoštevanje želja ne bo. To pa zato, ker bo več različnih pogojev pri razdeljevanju parcel. Združiti bo treba na primer tiste inter-

Gradbena parcela (144 kvadratnih metrov) za vrstno hišo stane 4,864.895 dinarjev, montažna izvedba na njej kateregakoli izvajalca (Jelovica, Marles, Gradiš) po cenah iz oktobra oziroma novembra lani pa okrog 11,200.000 dinarjev.

Gradbena parcela (172 kvadratnih metrov) za vrstno atrijsko hišo stane 5,294.000 dinarjev, montažna izvedba pa okrog 11,900.000 dinarjev.

Gradbena parcela (349 kvadratnih metrov) za atrijsko hišo stane 7,906.655 dinarjev, montažna izvedba pa okrog 15,000.000 dinarjev.

Cena za gradbeno parcele velja do 30. junija letos. Prvi obrok (60 odstotkov) je treba plačati do 31. marca, drugega pa do 30. junija. K temu je treba dodati še stroške za zaklonišče po ceni iz načrta okrog 886.000 dinarjev. Ta cena pa velja le do 30. marca letos.

sente, ki bodo lahko začeli graditi letos. Med njimi in drugimi tiste, ki bodo letos ali kasneje gradili do kleti, pa potem tiste, ki se bodo odločili za povečano klet, in tiste, ki se bodo opredelili za montažno gradnjo in za skupnega proizvajalca, potem tiste, ki bodo gradili do tretje faze, in nenazadnje bo treba upoštevati zaključeno gradnjo v posameznih vasicah. Določeno prednost bodo recimo imeli le tisti, ki bodo lahko še pred 1. avgustom letos, ko mora biti končana komunalna ureditev celotnega območja, (finančno) začeli z izkopom na skali na severnem delu območja. Tu bo namreč potrebljeno miniranje, kar kasneje ne bo več mogoče. Vsekakor pa lahko rečem, da tisti, ki ima oziroma bo imel denar (do dokazila), lahko računa na gradnjo.«

Po dosedanjih izkušnjah in ocenah bo stanovanjska gradnja v Drulovki trajala od štiri do šest let. Teoretično in v manjšini, najbrž tudi že dejansko, pa se bodo prvi lahko vselili v novozgrajene hiše in stanovanja že prihodnje leto. Seveda ne v tiste, kjer bo gradnja klasična, marveč v montažne. Zanimanje za montažno gradnjo je namreč v Drulovki precejšnje.

»V zadruži smo navezali stike s tremi izvajalci montažne gradnje: Jelovico, Marlesom in Gradišom. Bistvenih razlik v ceni med posameznimi izvajalci ni. Jelovica in Marles zagotavlja standardno izvedbo. Jelovica ima izolacijo s poliuretanom in knin-gips ploščami, Marles pa s teritolom in iverico. Oba pa imata fasade iz salonitnih plošč. Zanimiva pa je Gradišova izvedba, ki ima zunanjne stene v priličju iz 12-centimeterskih betonskih elementov, zgoraj del pa je v lesu. Prihodnji mesec bomo s posameznimi izvajalci in graditelji (interesenti za gradnjo) organizirali sestanke. V ceno montažne gradnje pa ne bo vključena kritina, ker bo na celotnem območju enaka in sicer internit Zaradi lanskega požara in zato okrnjene proizvodnje v Anhovem pa to lahko povzroči med gradnjo določene težave.«

V ceni parcel oziroma gradnje pa niso upoštevane garaže in zaklonišča. Celotno območje bo namreč imelo 192 skupnih garaž in 400 parkirnih mest. Tehnična možnost za ureditev garaže v pritličju stanovanjskega objekta je sicer podana, vprašljiva pa je ekonomičnost in izvedba.

A. Žalar

Krajevne teme na snegu

Razburljivo kot v svetovnem pokalu

Bukovica, februarja — Jernej Ravnikar, Sašo Bernik, Darko Potocnik, Vili Tavčar in sam smo razmišljali, kako bi v pustih nedeljskih popoldnevih ljudi zvezali iz zapečkov, jih razmigali in zblžali. V mislih nam je prišel svetovni smučarski pokal. Zankaj tudi mi ne bi imeli podobne tekme?« je pripovedoval Luka Lovrenčič, eden od organizatorjev smučarskega tekmovanja v veleslalomu za pokal krajevne skupnosti Bukovica-Bukovščica.

Uvodna tekma je bila predzadnje nedeljsko popoldne na Tomaževem. Pobudniki niti v sanjah niso pričakovali takšnega odziva. Pred dvesto ljudi iz vasi Praprotno, Spodnja Luša, Bukovica, Stirnik, Ševlje, Tomažev, Bukovica, Knape in Pozirno pa tudi od drugod je prišlo na smučišče, ki se mu je smejal sonec. V dolini so se vplenilo srečajo, poklepatajo in posvetljajo, navajaško razgrevajo, nadihajo svežega zraka, razmigajo. Kako željni so take sprostite, so s svojim odzivom dokazali že na prvi tekmi. Ker je lepo uspela, jih bo na naslednjih gotovo še več.

Kar 88 tekmovalcev, od predšolskih otrok do tistih v zrelih letih, je na Tomaževem merilo moči v sedmih starostnih skupinah. Nekateri so tekmovali za šalo, zabavo, drugi, zlasti bolj spretni smučarji, uspešni tudi

na občinskih sindikalnih prvenstvih, pa so čisto zares dokazovali, kako dobrí so. Na koncu, po štigih točkovanjih, bo kajpak lepo sprejeti pokal. Četudi je »samo krajevni« ne svetovni.

»Druga tekma je zaradi slabega vremena odpadla in jo pripravljamo jutri na Bukovici,« je dejal Luka Lovrenčič. »Tretja bo to nedeljo na Bukovščici, zaključna pa bo na Stirniku. Denar od startnine, ki jo plačajo samo odrasli, bomo porabili za nakup priznanj, pokalov in za sklepni živčav, veselico za vse udeležence.«

Bor za krajevni pokal ni samo športna, tekmovalno odpadla in jo pripravljamo jutri na Bukovici,« je dejal Luka Lovrenčič. »Tretja bo to nedeljo na Bukovščici, zaključna pa bo na Stirniku. Denar od startnine, ki jo plačajo samo odrasli, bomo porabili za nakup priznanj, pokalov in za sklepni živčav, veselico za vse udeležence.«

Bor za krajevni pokal ni samo športna, tekmovalno odpadla in jo pripravljamo jutri na Bukovici,« je dejal Luka Lovrenčič. »Tretja bo to nedeljo na Bukovščici, zaključna pa bo na Stirniku. Denar od startnine, ki jo plačajo samo odrasli, bomo porabili za nakup priznanj, pokalov in za sklepni živčav, veselico za vse udeležence.«

Lepo je Dolinarjev Janez, igralec, še bolj pa znan kot televizijski in radijski napovedovalec, dejal, da želijo s prireditvijo obiskati predvsem manjše kraje in mesta, kjer tovrstna kulturna ponudba ni prav velika, da obogatijo s tem ne bodo, veseli pa bodo, če bodo ljudem prinesli vsaj malo razvedrila.

Skupinicu je resnično prava osvežitev in razvedrilo. Kajti le redko še ujamemo na radiu lepe zahtevnejše narodne pesmi, s svojim odzivom dokazali že na prvi tekmi. Ker je lepo uspela, jih bo na naslednjih gotovo še več.

H. Jelovčan

Za pehar dobre volje

Kranj — Modrina iz Kranja je sklenila po naših krajinah pod malo zavabe, malo lepe pesmi, tudi opernih napevov in naravnih viz. Zato je izbrala operne pevce, Gašperje, lajnjarja, če nekoga harmonikarja, za povezavo in zavljivke pa Tino in Janez.

Da je večer še bolj zanimljiv, je tu Rasto Tepina s svojim edinstveno lajno, ki začne Radetzky marš. Milček Šmid, eden naših najboljših monikarjev, so Gašperje, ki sam pojejo in igrajo, ampak se znajo tudi prisrčno salati. Seveda Tina Primožič in Janez Dolinar, ki si vsakič sproti brusita jezik...

Danes bo ta misija dobre volje obiskala Tržič

Slava Maroševič

ČAR ODRSKIH LUČI

Jesenice Štiri desetletja na deskah, »ki pomenujo svet,« vrsta pomembnih slovenskih gledaliških priznanj pa Prešernova nagrada Gorenjske prav pred kratkim vse to lepo zaokroža nastopanje Slava Maroševič, amaterske gledališke igralke.

žensk, ki zahtevajo močan igralski talent. Vse to je bila ona, Slava Maroševič. Igralka.

Te dni je vse popoldne na odru kranjskega Prešernovega gledališča, ki ga prav tako dobro pozna kot jeseniškega. Zdaj dograjuje svojo vlogo matere v slovenski noviteti Jožeta Snoja Gabrijel in Mihael, ki bo kot premiera odprla Teden slovenske drame prihodnji teden v Kranju.

Včasih se igralcu zdi, da se spoprijema z najtežjo vlogo v svojem življenju, pa pride nova vloga, še zahtevnejša od prejšnje. Takšno se Slavi Maroševič zdi Snojevo videnje slovenske matere v družini, ki jo ob koncu vojne pretresajo ideo-loška nasprotja. Vloga tako drugačna kot so bile vse njene dosedanje, tako popolno nasprotje na primer Cankarjevi materi, ji ne da spati. Sicer pa je takšnega pred-premiernega vzužaja, ko vloga nastaja, ko se iz dramskega teksta izvija njen lik, pravzaprav vajena. Vedno je bilo tako, občutek odgovornosti do predstave, do soigralcev, s katerimi se je treba ujeti ubranja pa ne le na premieri, pač pa na vseh ponovitvah; vse to je čar, pa tudi peza odrskih desk.

»Morda je le malo drugače pri monodrami, takrat si predstava ti sam, ni soigralcev, vse drugo pa ostaja,« pravi Maroševičeva, ki se je po vseh teh letih nastopanja še zdaj lotila tudi monodram. Poskus — sama pravi, da v monodrami napolniš oder sam, od roba do roba. Obe monodrami — Mož brez obraza, Germain in pes stili bili popoln uspeh, ki je prinesel tudi vabilo na Boršnikovo srečanje. Toda žal tam ni nastopila, pač pa sta bili monodrami njen poslovilno nastopanje na odru jeseniškega gledališča.

Če bi bila poklicna igralka, bi si že pred leti na odru zaslužila pokojnino. Doma je v družini, kjer so vedno cenili umetnost. Pa se je v življenu obrnilo, ni postala poklicna igralka. Toda — igrala je veliko, lepe vloge je dobivala, vse je obvladala s svojim talentom. Pa ne samo s tem. Igranje je več kot to, samo kultura govora na odru, kultura gibanja, s tem še nini igralec. Trdo garanje, odrekanje, vzdrževanje kondicije, vseskoč pa z navzven obrnjeno občutljivostjo, s katero igralec srka doživljavanja — svoja in drugih ljudi — jih nosi v sebi, o njih razmišlja in se uči. Neprestano od začetka se uči, trpi v mukah in radostih ustvarjanja. In ko se nabere v življenu skoraj sto vlog v več kot tisoč predstavah? Kdo od igralcev pa si lahko reče — zastor je padel? Tudi Slava Maroševič ne.

Vse polno načrtov ima, igralskih kaj-pak. Čeprav zdaj dobesedno živi in diha z novo vlogo, za katero tudi sama meni, da je njena nova sijajna priložnost, pa si kajpak ne želi vedno le igrati mater ali podobnih hudo dramatičnih vlog. Nikoli se ni otepala tudi komedij, ne le zato, da ji gledalci ali pa dramaturgi ne bi prilepili večni pečat tragedinje. Še zdaj se muza ob spominu na vlogo Patricije v Orkestru, kjer je med drugim imenito »igrala« tudi violinino, tudi zdaj ima v mislih novo, veselo vlogo — v Ženskem ročnem delu, duhovitem delu, polno črnega, obešenjaškega humorja. Skupaj s še dvema igralkama bo predstavo postavila na oder Vesna Arhar — Štihova, predstavo pa bo mogoče odigrati kjerkoli, tudi brez klasičnega odrja. Si predstavljate tri pokvarjene ženštine, ki neuničljivo, strupeno kot zmore le ženska, opletajo z jezik — sebi in občinstvu v imenitno zabavo...

L. M.

Teden slovenske drame

IZBOR SLOVENSKE DRAMATIKE

Kranj V letošnjem Tednu slovenske drame, ki se bo od 25. februarja pa do 8. marca že sedemnajstič odvijal v Kranju, je kot vedno, za te vrste gledališke dogodek, veliko zanimanje. Nekatere predstave so bile razprodane v hipu, za ostale pa je nekaj kart še na voljo. Gledalci bodo videli dvanajst predstav in šestnajst ponovitev. Na otvoritvi, na kateri bo govoril Cyril Zlobec, bodo podelili tudi Grumovo nagrado

PROGRAM TEDNA SLOVENSKE DRAME

- 25. februar: Jože Snoj GABRIJEL IN MIHAEL, režija Matija Logar, spremiščevalna prireditev Prešernovega gledališča
- 26. februarja: Dane Zajc KALEVALA, režija Meta Hočvar, SNG Drama Ljubljana
- 27. februarja: I. Cankar POHUŠANJE V DOLINI ŠENT-LORJANSKI, režija Jože Babič, SSG Trst
- 28. februar: I. Cankar ZA NARODOV BLAGOR, režija Dušan Jovanović, SSG Trst
- 1. marca: I. Cankar KRALJ NA BETAJNOVI, režija Gregor Tozon, Šentjakobsko gledališče Ljubljana
- 2. marca: Dane Zajc VORANC, Gledališče Ivan Zajc Rijeka
- 3. marca: Slavko Grum DOGOĐEK V MESTU GOGI, režira Meta Hočvar, SNG Drama Ljubljana
- 4. marca: V. Möderndorfer PRILICA O DR. J. MENGELEJU, režira V. Möderndorfer, SLG Celje
- 5. marca: Miloš Mikel VECERJA V VILI P., režira Franci Krizaj, SLG Celje
- 6. marca: R. Šeligo SLOVENSKA SAVNA, režira Janez Pipan, NK Ivan Zajc Rijeka
- 7. marca: Alenka Goljevček ČE ZMAJ POŽRE MAMO, režira Ksenija Murari, LG Ljubljana
- 8. marca: A. Goljevček POD KRLEŽINOM GLAVOM, režira Želimir Orešković, Satiričko kazalište Jazavac Zagreb

Če bi sklepali samo po obsežnem repertoarju slovenskih gledališč, ki so v pretežni meri zasnovani na domači dramatiki, potem izbora za letošnji, že sedemnajsti po vrsti, Teden slovenske drame v Kranju ni bilo težavnega

sestaviti. Vendar pa so kriteriji, ki so vodili selektorja dr. Andreja Inkreta pri izboru gledaliških del, vsekakor težje narave; še posebej, ker je bila — kot je sam zapisal — slovenska dramatika v lanskem obdobju manj

izrazita kot v prejšnjih sezонаh, izjema je le Zajčeva Kalevala. Vsekakor pa bo v Kranju predstavljen pomembnejši del slovenskih gledaliških doganj v letu 1986.

Kranjskemu občinstvu, ki je za nekatere predstave že dobesedno razgrabilo vstopnice, se bo predstavilo dvanajst gledaliških del. Med njimi vsekakor kaže na prvem mestu omeniti krstno uprizoritev Snojeve drame Gabrijel in Mihael, ki ga bo premierno na otvoritvi, v sredo, 25. februarja, predstavilo Prešernovo gledališče Kranj, gostitelj prireditve. Kot se vedno dogaja, ker ni mogoče predvideti nenadnih dogodkov, je v že izbrani program prišla spremembra. Zaradi bolezni je moralno Mestno gledališče ljubljansko odpovedati predstavo Justifikacija.

Tako, kot je že običajno na Tednu slovenske drame, se bodo občinstvu predstavili tudi gledališčniki iz drugih republik. Tako bodo 8. marca nastopili igralki Satiričnega gledališča Jazavac iz Zagreba z Alenko Goljevček Pod Krležinom glavom (Pod Prešernovo glavo). Gledališče Ivan Zajc z Reke pa bo gostovalo

lo Šeligo Slovensko savno. Kot posebnost kranjskega gledališkega srečanja pa bo gotovo nastop italijanskih gledališčnikov gledališče Ivan Zajc z Reke z Danetom Zajca drama Voranc. Po nekaj poskusih pred leti, da bi v Kranju nastopili italijanski gledališčniki in pred tem še gledališče iz Gradca, bo to prvo takšno predstavitev gledališke ustvarjalnosti v okviru kranjske prireditve.

Kot so povedali na tiskovni konferenci v Prešernovem gledališču, bo letošnjo prireditve popestrilo še več spremljajočih dogodkov. Tako bo 4. marca v gledališču okrogla miza na temo interpretacija Ivana Cankarja v slovenskem gledališču. V Mestni hiši so za 27. februar skupaj s Prešernovim gledališčem in Gledališkim muzejem pripravili otvoritev razstav Avantgarda v slovenskem gledališču med obema vojnami. Na otvoritvi Tedna slovenske drame v sredo, 25. februarja, v Prešernovem gledališču pa bo znan tudi letošnji dobitnik Grumove nagrade za najboljše slovensko dramsko besedilo.

L. M.

Darja in Rok Souček

UMETNIŠKA KERAMNIKA

Škofja Loka V galeriji ZKO Knjižnica je te dni na ogled razstava keramike Darje in Roka Součka, ki se že vrsto let samostojno in skupaj ukvarjata z oblikovanjem gline.

postopoma prešel do vmesne stopnje oblikovanja posod in tudi male plastike kot izdelkov lastne zamisli. Tudi to ni zadovoljilo nujnega skupnega hotenja predstaviti keramiko takšne oblike in razsežnosti, ki bi v sebi nosila nabolj čistega likovnega dela in umetniškega sporočila. Zato posoda ali krožnik, vaza ali nosilec likovnega sporočila. V oksidni loščeni keramiki s plošči s kiparskimi in slikarskimi prijemi našla novi osnovni nosilec likovnega izraza. Iz rjavega motnega lošča se kot pribliševanje svetlosti tirkizno zeleno modri poudarki, ki poži-

vnajo sicer monotono skrivnostno rjavino razprostret čez vbo-kline iz izbkline reljefa, polnega tekstu. Nastaja mikavna dvojnost med plastično oblikovalnim reljefom in pomirjujočim barvnim prevlivom, iz katerega vstaja tudi zanimiv motivni svet razpet med človeško figuro in prevladujočim podvodnim rastlinjem.

Andrej Pavlovec

vljajo sicer monotono skrivnostno rjavino razprostret čez vbo-kline iz izbkline reljefa, polnega tekstu. Nastaja mikavna dvojnost med plastično oblikovalnim reljefom in pomirjujočim barvnim prevlivom, iz katerega vstaja tudi zanimiv motivni svet razpet med človeško figuro in prevladujočim podvodnim rastlinjem.

Andrej Pavlovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Galeriji Prešernove hiše je odprta razstava Prešernovi nagrajenci 1971-1973. V Mali galeriji in stebriščni dvorani se z likovnimi deli predstavljajo člani Grupe 676 iz Murske Sobote.

Danes, v petek, ob 19.30 bo v knjižnici kranjske gimnazije literarni večer, na katerem se bodo predstavili mladi pesniki: M. Globočnik, B. Jordan, M. Studen in M. Eržen.

SEJENICE — V galeriji Kosove graščine je odprta razstava Arheološko najdišče Ajdina.

Danes, v petek, ob 18. uri odpirajo v razstavnem salonu Dolik razstavo fotografij mojstra fotografije Stojana Kerblerja.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše so na ogled slike akad. slikarja Henrika Marchla. V avli skupščine občine Radovljica so na ogled dela članov likovne skupine Veriga iz Lesc.

VRBA — Prešernova rojstna hiše je odprta vsak dan razen ponedeljka od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE — Finžgarjeva rojstna hiša bo zaprta še do 1. marca.

KRANJSKA GORA — Liznjekova hiša (etnološki muzej) je odprta ob torkih, četrtekih in sobotah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

BOH. BISTRICA — V Domu Joža Ažmana je odprta slikarska razstava društva Alpalik.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava Kelti na Slovenskem. Razstavo je pripravil Narodni Muzej Ljubljana.

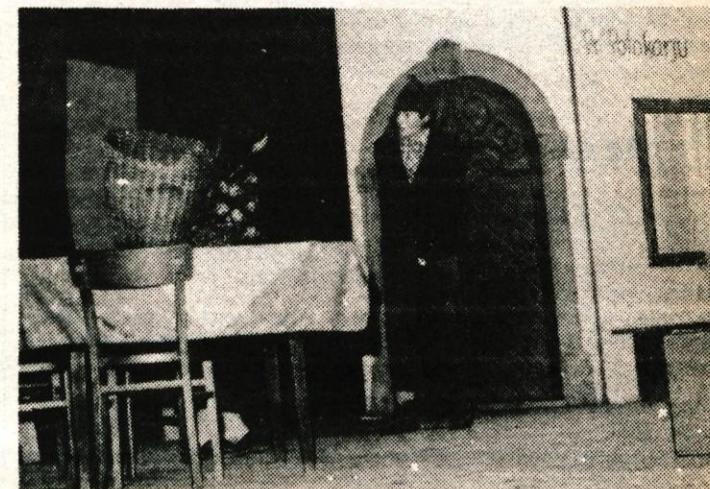
V galeriji ZKO — Knjižnica je na ogled razstava keramike Darje in Rok Souček.

V salonu pohištva Alples v Železnikih je na ogled razstava del članov društva likovnih amaterjev Ajdovščina Milana Ippavca in Mitje Kravosa.

V dvorani Loškega odrja gostuje v nedeljo, 22. februarja, ob 19.30 Gledališče Tone Čufar z Jesenic s tragikomedijo J. Anouille Škrjanček.

BREZJE — Kulturno društvo Brezje bo v nedeljo, 22. februarja, ob 16. uri uprizorilo v Kulturnem domu Brezje pri Tržiču dramo Vladimira Primeca Zapravljeni živi Vladimira Prima.

Kulturno društvo Brzeje bo uprizorilo dramo Zapravljeni živi Vladimira Prima v kulturnem domu Podbrezje v soboto, 21. februarja ob 19. uri.

V Lomu bodo igrali veseloigro Svojeglavček — Zadnjo igro so v Lomu igrali pred štirimi leti, Kekca, in to tako dobro, da so z njim veliko gostovali in nastopili tudi v Tržiču v Cankarjevem domu. Po občnem zboru 17. januarja pa so se mladi Lomljani kar na hitro odločili, da bi igrali Svojeglavčka, tridejanko s petjem, ki jo je spisal Carl Sieber, priredil pa Jaka Špicar. Za režijo so popravili domačega režiserja Toneta Kralja, glasbeno opremo pa je pripravil Toni Meglič. Premiera bo v nedeljo, 22. februarja, v Lomu, gostovali pa bodo še v Jelendolu, v Brezjah pri Tržiču, Lešah in Podljubelju in morda še kje. Na sliki: Igor Soklič in Irma Soklič. Foto: D. Dolenc

KONCERT JAMESA BROWNA

Ljubljana — V sredo, 25. februarja, ob 20. uri se bo v ljubljanski hali Tivoli predstavil znani soul glasbenik James Brown.

SLIKE VIDE ŠTEMBERGER

Kranj — Z likovnimi deli Vide Štemberger smo se prvič srečali v Kranju pred sedmimi leti, ko se je slikarka v Prešernovi hiši predstavila s ciklom svojih risb. Te risbe še danes veljajo za klasičen zapis spontanega ustvarjalnega napora, ki se ne meni za zavore, ki mu jih postavljajo na pot neka dogovorjena pravila.

Take neposrednosti, kakršna se je javljala v slikarstvu impulzivnem toku črt, ki se je ustavil šele, ko je bilo konec notranjega vzgiba, Vida Štemberger ni nikoli več doživelja. V njeno kasnejše delo so tako kot pri mnogih drugih ustvarjalcih vključili mehanizmi, ki so skušali dati tudi nekemu enkratnemu in povsem osebnu stanju oziroma razpoloženju nekシリ, bolj sproščen značaj, v formalnem pogledu pa bolj ali manj dogovorno, v času pogojeno obliko. Tako so nastali številni sliskarskički, v katerih Vida Štemberger obdeluje različna področja vidnega sveta: krajino, floro in favno ali različne materiale, ki jih domiselno povezuje v zanimive kolaze. Našteta delo klub nekaterim racionalnim korekturam niso brez močnega ekspresivnega naboba, ki se javlja v različnih deformacijah oblik, v svojevrstni barvitosti predmetov, v uporabi svetlobe in nemaločnat tudi v oblikovanju prostora.

Tak je tudi v razstavišču Kavka v Kranju razstavljeni ciklus cvetličnih hložnic, ki jim sicer ne moremo pripisati povsem enotne stilne označbe, a jih združuje prisotnost množice razpoloženjskih vtisov, emocij in razmišljanj. So kot odprt dlan, na kateri nam slikarka ponuja raznovrstne z bolj ali manj gosto tančico prekrte sadove svojih ustvarjalnih prizadovanj.

Cene Avguštin

SINDIKAT IN KULTURA

Radovljica — Komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljice je lani za zaposlene v občini pripravila 39 kulturnih prireditve — gledaliških predstav, koncertov, likovnih razstav. Šest prireditve je bilo na Bledu, štiri v Bohinjski Bistrici in v Lescih, tri v Radovljici in v Stari Fužini, dve v Ribnem, na Lancovem, v Ljubnem, Podnartu, na Brezjan, v Mošnji in Zgornji Gorjahi, dve v Ljubljani. Odziv je bil dober, saj je vseh prireditv pogledalo 9255 delavcev. Občinski svet je poleg prireditve iz programa »kulturne akcije« organiziral še ogled opere Nabucco v Ljubljani, baletnega triptiha v Cankarjevem domu in gostovanje gledališke skupine Gruntovčani v Radovljici.

Domači zdravnik**Jabolko (1)**

Jabolko je vseskozi zdravo sadje, ne samo presno, temveč tudi kuhanje, pečeno in vloženo, o njem lahko govorimo kot o zdravilu, in sicer kot o zdravilu neravnih pomena. V zrelem sadežu je veliko vitamina A, B in C, poleg tega vsebuje sadež obilo sadnih kislin, čreslovine, glede na sorte več ali manj sadnega sladkorja in celo vrsto rudniških snovi in raznih prvin. Težko je najti boljše in naravnajše **zdravilo za urejevanje iztrebljanja pri zaprtju**, kot zaužiti in dobro prežvečeti redno vsako jutro na teče 1 ali 2 presni ali rahlo pečeni jabolki (seveda brez sladkorja in maščob). Jabolko ne smemo nikdar uživati mrzlih, ker utegne to škodovati želodcu in jetrom. Včasih slišimo očitek, da ta ali oni ne prenesejo jabolk — omenjajo predvsem bolečine v želodcu in pečočo zgago — vzrok je očitno v tem, da jedo premrza jabolka ali pa jih ne prežvečijo. Jabolka, ki jih hranimo v mrzlem prostoru, morajo nekaj časa ležati na toplem, preden jih pričnemo jesti! To zmerom premalo upoštavamo. Povrh tega je treba jabolka žečeviti počasi in skrbno. Čim bolj je jabolko prežvečeno, tem lažje je prebavljivo!

Ker vsebuje pri jabolkih lupina šeskrat več vitaminov C kot meso, je treba jabolka zmerom jesti z lupino vred. Pri čezmerem sušenju in peki se uniči veliko vitamina C. Presna, rahlo pogreta jabolčna kaša je ena izmed najlažje prebavljivih jedi, kar jih sploh je! Naj se sliši še tako protislavno, vendar nai jabolko le imenito zdravilo zoper zaprtje, temveč **prav tako sijajno pomaga pri driski**. Sveže nastrgana jabolka kot edina hrana, ki jo uživamo več dni, so odlično zdravilo zoper črevesni katar, da celo zoper grizo in druge nalezljive črevesne bolezni. Celo pri paratifusu in najhujši griži je po uživanju presnih jabolk kmalu opaziti zmanjšanje služi in krvi v blatu. Tudi pri malčkih se to zdravljene zelo dobro obnese. Vendar je treba pri jabolčni dieti zmerom strogo paziti na to, da se je tiste dni treba kar najskrbejno ogibati sladkorja in vseh tekočin. Samo v tem primeru učinkuje jabolko na gibanje želodca in črevesja blažilno, izravnavačoče, pri čemer ju brez draženja spodbuja k normalnemu delu in krčenju. Pektini v jabolčnem mesu učinkujejo v črevesju kakor goba. Vskrivajo vodo in strupene snovi v črevesju in jih hitro in brez bolečin odvajajo iz črevesja. Čreslena kislina, ki jo vsebuje, ovira razvoj drobnoživk, zato s tem izredno pospešujejo zdravljenje črevesnih bolezni. Vendar ni treba čakati, dokler se ne pokaže to ali ono znamenje te ali one črevesne bolezni. Vsak človek, najs se čuti še tako zdravega, naj vsaj enkrat na mesec napravi razkuževalno »črevesno kuro«, s katero bo odstranil strupene snovi iz telesa.

Spotiti se je zdravo

Za potenje pijemo topel ovsen zavrelek, osladkan z medom. Z medom tudi povečamo moč tistih zeli, ki že same pospešujejo potenje. Take se bezgovo cvetje, lipovo cvetje, žajbelj in druge. Za ovsen zavrelek lahko vzamemo tudi ovcene kosmeče.

— Oče, zakaj zakon dovoljuje samo eno ženo?
— Sinko, ko boš starejši, boš uvidel, da mora zakon ščititi tiste, ki se sami nočejo.

Profesor opazi študentko, ki je med njegovim predavanjem zaspala.

— Tovarišica, spite pri komer hočete, samo pri meni ne boste!

Zbiramo recepte za originalne goorenjske jedi**Gorenjski ričet**

Manca Dobrin s Trstenika je bila prva, ki se je skorajžila in poslala svoj domači, preskušeni recept za ričet. Takole ga kuha, pravi:

»V lonec denem 2 pesti fižola, 3 do 4 pesti ješprenja, 2 zrna česna, 1 vejico majorona, 1 lovorjev list, 2 do 3 krompirje, 1 veliko žlico zaseke (ali na koščke narezane prepräžene slanine) in 1/4 do 1/2 litra sladke smetane.

To je približno za 5 oseb. Vode dam, kolikor je je pač treba, kolikor gosto ima kdo rad.«

No, verjetno bi morali dodati še to, da fižol in ješprenj prej čez noč namočimo in da krompir narežemo na kocke, smetano in zaseko pa dodamo na koncu, tik preden jed postrežemo.

Prepričana sem, da mora biti tale Mančin gorenjski ričet resnično dober, ko je toliko dobrega v njem in nič čudnega, da se njeni domači ne zmrdujejo, ko ga imajo vsak teden enkrat na krožniku. Tak ričet se je Manca naučila kuhati od svoje mame.

Lepa hvala, Manca, upam, da se bodo zdaj tudi druge gospodinje skorajžile. D.D.

Vrt naj bo mikaven tudi pozimi

S primernim drevjem in grmovjem oblikovan vrt je lep tudi pozimi, ko sneg še poudari zanimiva nasprotja med temno zelenino iglavcev in golimi vejami listavcev, odetih v snežno belino. Ko snežna odeja ni predebla, pridejo do izraza tudi zimzelene in druge grmovnice, posebno še, če so obložene z barvitimi plodovi, kot panepljice, ognjeni trn, razni češminki, med katerimi je posebno cenjena bodika ali ileks. Tudi rdeči plodovi šipka so vrtu dolgo v okras.

Posebno privlačne pa so v vrtu pozimi cvetoče grmovnice. Tudi teh je nekaj, ki prenesejo našo ostro zimo, posebno še v zavetni legi.

Pravi jasmin zavrete že pozimi s svojimi, trobenticami podobnimi, rumenimi cvetovi na dolgih vejah, ki jih lahko gojimo ob zavetnih stenah, obrnjenih proti jugu ali jugozahodu. Ob hudem mrazu se cvetovi zapro, da se ob toplejšem vremenu ponovno razveto. Zaradi dolgih poganjkov, ki dosežejo dolžino do 2 metra, ga gojimo kot popenjakov, le da veje privežemo na oporo. V primorju se lepo razrašča preko škarpa, kjer je še posebno učinkovit. Cvetje lahko režemo za zimske šopke.

Druga izredno lepa grmovnica, ki cvete pozimi, pa je čarobni orešak ali hamamelis. Cvetovi na golih vejah se odpirajo že od pozne jeseni pa vse do sredine zime ali začetka pomladi. Njihovi dolgi, krepasti cvetni listki, rumeno do rdeče obarvani (odvisno od sorte), prenesejo sneg in led. Vendar jim nudimo v vrtu zaščiten prostor v sončni ali polsončni legi. Dva do tri metre visoki, leskam podobni grmi, ljubijo globoka humozna, rahlo kislia in vlažna tla. Da jih lažje občudujemo, jih zasadimo ob hiši, po možnosti pred zimzelene iglavce, kjer pridejo njihovi običajno rumeni cvetovi do polne veljavke.

Še pozimi, ko skopni sneg, zavete resa. Zasadimo jo tudi v vrtu, da bo skupaj s številnimi vrtnimi sortami cvetela v raznih odtenkih od snežnobele do rdeče barve. Med trajnicami pa zavete že pozimi tudi teloh, ki ga zlahka gojimo tudi v vrtu.

Anka Bernard

KULTURNI DAN

V uredništvo smo dobili kar zajeten šop poročil o proslavljanju kulturnega dneva v šolah. Vseh ne moremo objaviti, preobsežna so. Izluščili smo samo enega.

V šoli smo praznovali. Obiskala nas je pesnica Neža Maurer. Poslušali smo jo z velikim zanimanjem. Povedala nam je, da je prvi pesmi dala naslov Cekini. Učencem je podelila Prešernove bralne značke. V učilnici smo imeli z zgodbami in pesmimi okrašeno tablo. Čisto tiho smo poslušali Pestreno. Napisal jo je France Bevk. Lepo je bilo.

Uroš Jenko, Karmen Satler, 1. b r. OŠ Josipa Broza Tita
Predlosje

Tele prikupen muc krasni naslovni novega Brstja, glasila učencev osnovne šole Lucijana Seljaka v Kranju. Narisala ga je Eva Tomaževič iz 6. d. Sicer pa je v časopisu največ govorja o zdravstvu, zdravstvenih dejavnostih, o zdravilih, zdravnikih in podobnih tegobah. Učenci so predstavili stražiški zdravstveni dom, lekakrno in zdravnikova. Seveda pa v Brstju ne manjka tudi drugačnih zanimivih spisov, zgodbic, križank, risib, ugank, glasbene strani, mode, še posebno zabaven pa je horoskop. Priznanje ustvarjalcem in oblikovalcem glasila!

MODA

Saten, žamet in svetleči se kamenčki sestavljajo ti večerni obleki, ki so ju za januarski sejem mode v Ljubljani sešile modne kreatorki Gorenjskih oblačil. Saten, preši in stilizirane cvetne liste, se odbija od mehkega črnega žameta. Da je

Foto: F. Perdan

Morda vas zanima

Prvo podvodno vojaško akcijo je pred 2460 leti izvedla ženska. Ko je perzijski kralj Kserks I. z ladjevjem napadel Grčijo, dekle po imenu Ciana pod vodo priplavalo do sovražnih ladij ter presekalo vrvii njihovih sider. Na milost prepusčene tokovom in vetrovom so mnoge od njih nasedle na čeri in se potopile.

UMETNOST IN MI

Z umetnostjo se srečujem predvsem v gledališču in ob gledanju dram na televiziji. — **MOJCA PELKO**

S prijateljicami večkrat uprizorimo kakšno igro za starše. — **TJAŠA GOLMAJER**

Z njo se srečujem vsak dan ob pisaju domače naloge, saj se trudim, da bi jo napisal čim lepše. Precej o umetnosti zvemo tudi pri likovnem pouku. — **JANEZ ARH**

V umetnosti ne znam uživati. — **DAVID ŠUMI**

Za u.netnost imam bolj malo časa. Najrajši poslušam dobro glasbo. — **SIMONA VALTER**

O umetnosti precej slišim v šoli, z njo se srečam ob obisku gledališke predstave. Seveda je tudi pisarie spisov in pesmi umetnost. — **JURE URBANEC**

O umetnosti največ slišim v šoli pri pouku, pri gledanju televizije in poslušanju radija. — **BOSTJAN ARNEŽ**

Z literarno zvrstjo umetnosti me seznanja brat. Ko napiše pesem ali zgodbo, mi jo vselej ponudi, da jo preberem in ocenim. — **NADA BEGELJ**

Večkrat doma s sestrico sestavljava pesmice. Včasih se verzi hitro rimajo, drugič nama zopet ne gre in ne gre. Mislim, da je to že pravlj majhno umetniško ustvarjanje. — **MONIKA TROBEC**

Poslušam popularno glasbo, igram v dramski skupini in tu moraš imeti kar precej smisla za umetnost. Po televiziji gledam filme, navdih za spoznavanje in občutek ter pravo doživljjanje umetnosti pa vselej dobim v naravi. — **SIMONA CUDERMAN**

Včasih grem na ogled likovne ali kiparske razstave. Takrat občutim lepoto umetniških slik in kipov; poteze na obrazu, pogled, položaj rok in podobno. — **IRENA GAŠPERLIN**

Z umetnostjo so se spopadli učenci 7. b r. OŠ Matije Vajljava Preddvor

TRENUTEK SREČE

Akcija PODARIM — DOBIM je tudi mene zvabila k sodelovanju. Zato sem kupil kar osem razglednic Podarim dobitim. Na vsako žrebanje pošljem po dve razglednici. Dan žrebanja težko pričakujem. Končno pride večer ko, je ura 7.50. Mirno se usedem pred televizijo in čakam. Ko se končno prikaže na ekran Rifle in pove nekaj za uvod, mi srce prične močnejše biti. Nato pa minute žrebanja tečejo v velikem pričakovanju.

Lani je bilo, ko so žrebalji drugo nagrado, denar. Rifle je že reklo Boštjan. Sapa mi je zastala. Mislim, da se mi je sreča nasmehnila. Že sem premišljeval, kaj vse si bom lahko kupil. A priimek ni bil moj.

Trenutek sreče se je razblini v razočaranje.

Še vedno vztrajam in potrežljivo pošiljam razglednice, saj še vedno upam, da se mi bo sreča na-

smejhnila. Ne bom obupal!

Boštjan Zupan, 5. c r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

KAKO ŠE PRAVIMO UČITELJEM

R. G. iz Bistrice pri Tržiču piše, da tudi v njihovi šoli nekatere učitelje kličejo po priimkih. Na primer: Kodra, Kosmačka, Rozmanca... Nekaterim pa so dali posebna imena. Tako učitelju za likovni pouk na tistem pravijo PENZEL, ravnatelja se je prijet vzdevek BALTAZAR, imajo pa še: HRENOVKO, ZENIKA, FAGOTA, ŽIRAFO, GROZNO, KOKICO.

STREMLO. Škoda, R. G., ker nisi napisal, zakaj jim tako pravite. Vseeno hvala za pismo.

Vabimo vas, da se oglasite. Izvirne, domiselne vzdevke učiteljev, ki pa naj ne bodo žaljivi (učitelji, šola je tudi vesela, zato se nasmejte!) pošljite v naše uredništvo. Ob vzdevku razložite, kaj pomeni.

Turističnim spominkom se obetajo boljši časi

KEKEC, KRANJIČI, ZLATOROG

Septembra lani je Gorenjska turistična zveza razpisala natečaj za originalne gorenjske spominke. Do 31. januarja je 44 ponudnikov iz vse Slovenije poslalo 120 predlogov za spominke, med njimi nekaj silno zanimivih in originalnih.

Ni imela lahkega dela komisija, ki so jo sestavljali etnolog, likovnik, ekonomist, obrtnik — izdelovalec spominkov in turistični delavci, da je od toliko poslovnih ponudb izbrala tri najboljše. Odločila se je za tri izdelke iz lesa in sicer lutko, ki predstavlja Kekca, za originalne miniaturne gorenjske kranjiče ter kozoroga — Zlatoroga. Podelili so 3 glavne nagrade po 100.000, 50.000 in 30.000 dinarjev, 21 priznanj, en eksponat pa je predlagan za nakup.

In kdo so mojstri, ki so tako navdušili komisijo? Kekca je izdelal Marjan Platovšek od Studia Time iz Ljubljane, kranjiče Slavko Cankar iz Topole pri Mengušu, Zlatoroga pa Zdenko Prosen iz Laškega.

Za Kekca se je komisija navdušila predvsem zato, ker je to naš nacionalni očrski junak, vsi ga pozna, izdelan pa je tudi tako, da ga bo možno uporabljati vsestransko, za turistično propagando in kot spomenek. Ne bo le toga bela lesena figurica z rjavim lajčkom in štrelčimi slamnatimi lasmi izpod klobuka, lahko bi ga izdelali tudi kot zloženko, kot marioneto in še na mnoge druge načine.

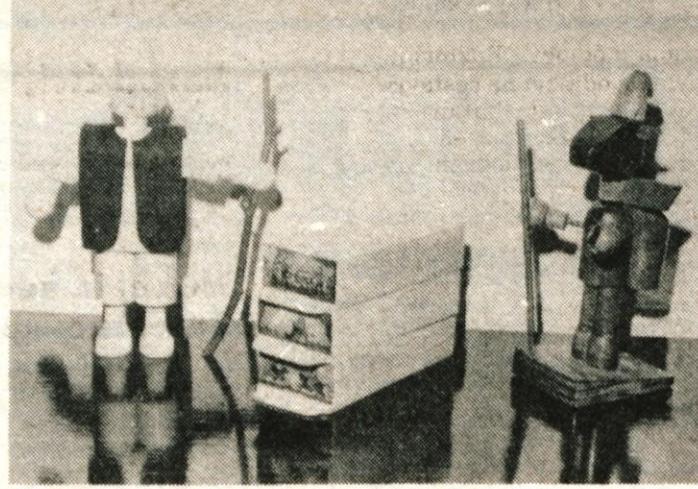
Cebelji panji s panjskimi končnicami hranijo v sveti notranjosti tudi košček pravega satja z medom, torej se bo kupec z njimi lahko tudi posladkal, ker pa panje krasijo različne panjske končnice, bo nekaj tudi za zbiratelje.

Zlatorog je iz masivnega lesa, rdečkasto-rjava povrban, rogovi so pa zlati rumeni. Zagotovo bo kot mednarodna mitološka žival alpskega sveta za turiste zanimiva, pa tudi po oblikovalni plati pomeni nov korak.

Prišlo je toliko lepih in zanimivih predlogov za spominke, da so bili gorenjski turistični delavci sami silno presenečeni. Česa vsega smo sposobni, le zvezati je treba ideje iz ljudi! Ko bi ta natečaj razpisali vsaj že kakšno leto prej! Vendar, nikoli ni prepozno, pravijo. Vsi ti domiselnii

ske končnice na keramičnih ploščicah in podobno. Pletene košarice je poslal turistični podmladek iz Predvorja, 11-letni Mežanov Toni z Bledu je poslal s križci izvenen prtič z obrisi otoka in cerkvice. Iz Tržiča je prišla šuštarska leščerba s štirimi steklenimi, z vodo napolnjenimi kroglastimi ob strani, da se svetloba razprši po prostoru. Izredno lep je tudi lipov list, ulit v plastiko in uporaben kot podstavek za kozarce, v okvirju pa kot slika na steni. Simpatični glinasti zvončki so prišli iz Novega mesta, izrezljani starinski žličniki, pečati cehov, krojaškega, usnjarskega in kossarskega pa iz Tržiča. Tudi za Ljubljansko banko je prišlo nekaj originalnega — hranilnik v obliki pletene nogavice. Veliko bolje bi pri spominkarstvu lahko uporabili domače stative, ki so se spet že precej razširile po Gorenjskem: prišlo je nekaj izredno lepih domatkanih tkanin za blazine, prte. Še in še bi lahko na-

primerki obetajo, da bo naše turistično spominkarstvo vendar preseka s kičem, raznimi čapljam, številnimi drobnarijami, z katere so izdelovalci razne svetleče srnice in ptičke

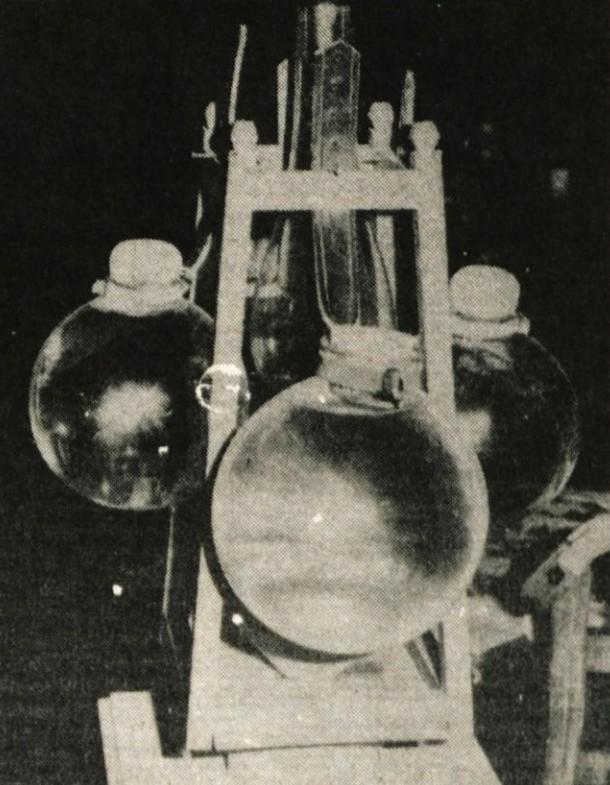

uvažali celo iz Avstrije in od drugod. Dostikrat smo dobesedno kopirali sosedne Avstrije. Zdaj pa bomo lahko ponudili spominke, čisto naše, likovno bogate, da nas ne bo več sram pred tuji.

Izredno zanimive zamisli je poslal Svit Kamnik; njegovi so miniaturni vrčki z grbi slovenskih mest, pan-

števali. Zdaj je treba le se na delo in pohititi z izdelavo, da bo vse to že to sezono lahko v prodajalnah s turističnimi spominki. Brez dvoma bo to veliko presečenje za tuje pa tudi za nas same. Pri Gorenjski turistični zvezi pa se že odločajo, da bodo natečaj ponovili vsaki dve leti.

D. Dolenc

Tone Tolar o svojem videnju Kitajske

KITAJCI NE POZ

Železniki, 17. februarja — Čeprav so Kitajci pred leti simbolično porušili svoj postoli dojemljivi za njegove vplive, napredek, je Kitajska za večino nas še vedno žela. S toliko večjo radovednostjo zato prisluhneno ljudem, ki so jo obiskali, sploh utrip, ne le njene turistične lepote, ki malo povedo o ljudeh tega časa. Tone Tolar varni Alpes v Železnikih, je lani dvakrat potoval na Kitajsko. Bil je v Pekingu in Myunu, kjer je Alpesova ekipa montirala lesno obdelovalne stroje v dveh tovarnem mesecem njegovega videnja Kitajske.

S kakšnimi občutki ste sploh odhajali na dolgo pot?

Bil sem poln pričakovanja, za nič na svetu ne bi spustil priložnosti, da vidim Kitajsko, četudi le kot delavec z omejennimi možnostmi gibanja. Zdaj, ko so vtisi strnjeni, se mi Kitajci ne zde več tako skrivnostni. Kot vsak narod, imajo pač svojo filozofijo, način življenja, svoje navade. ●

V tovarni ste delali vsak dan po deset ur. Kako pa delajo Kitajci, kakšni delavci so?

Delovni čas imajo podoben kot na Zahodu. Začnejo ob pol osmih, osmih zjutraj, končajo med četrto in peto. Kot delavci se mi niso zdeli pretirano zagnani. Veliko jih je, vsi morajo

biti zaposleni, vsi morajo zasluziti vsaj za osnovne potrebe.

Precej manj delajo kot mi,

nihče jih posebno ne priganja in ne kara, seveda pa temu primerno tudi zaslujijo. Povprečna njihova plača znaša v našem denarju dva stara milijonja dinarjev, kar je dovolj za življenje, posebnega udobja pa si ne morejo privoščiti. ●

Kako ste sodelovali?

Dobro, največ z vodji novih linij in delavci na strojih, ki so jih montirali. Sporazumevali smo se prek prevajalca ali v angleščini. Nekateri delavci so bili že prej na praksi v Jugoslaviji, tudi pri nas v Alpesu jih je nekaj bilo. Večino

ma so tehnološko precej zanimali.

● So res vedno dobri lje? » Ko bi mogel biti te flegma kot so oni. Nikoli jim ne mudi, videti je, da se za nič ne sekirajo. Kaj sem koga prosil, če primesil, da mi rekel, da bo, a nazaj ga ni bilo. Pošla pa so, to moram reči. Prišel bi orodje hitro zginilo, tam se ga nihče še dotaknil. Posenetila me je tudi njihova spanost, ki jo najbrž povzroča vrsta prehrana. Med delom imajo uro časa za kosilo in čitek, zadremajo, če le more. Ponočnjaki ravno tako. Ob devetih, desetih, je kaj družabnega življenja celo hotelih. Ne vem, kako se zavajajo. Samo v klubu za tem videl disco, kjer se je salo do desetih. «

● Kje ste stanovali, jedli?

»Stanovali smo v hotelih, jedli največ v tovarnem. V Pekingu mi ni bilo všeč. Hoteli so bili slabe vrste, hrana izjemno neestetsko pripravljena. Je karkoli, če je dopadljivo. Pekingu sem v štirinajstih dneh shujšal za pet kilometrov. V Myunu mi je bilo všeč.«

● Kako ste jedli?

»S palčkami. Ni poseben umetnost, hitro jo osvojil, trete kot Kitajci nož in vino. ● O kitajski hrani smo še slišali, pa vendar, kako je? » Ogromno je riža in zrnje, soje, mesa je malo.

Turizem naš vsakdanji

ŽIVAHNI »VIKINGI« NA POČITNICAH

Kranjska gora, 19. februarja — Kranjska gora je sprejela okoli 500 mladih gostov s severa, med njimi so tudi »posebej razpoloženi«. Zima je bila silno skromna, zato naj bi tudi z mladimi gosti prinesli vsaj nekaj denarja v turistično blagajno.

V naše hotele ne prihajajo le gostje, ki bi mirno, tiho in spoštljivo hodili po hotelskih avlah, se zvečer dostenjno poveselili ob dobrimi kapljicami in nato trdno zaspali na belih hotelskih rjuhah. Hotelirji morajo sprejemati tudi goste bolj veseli in razposajene narave, ki jih mimogrede lahko popadejo dokaj čudne muhe, goste, ki radi izzovejo pretep ali prepri ali take, ki so jim stalno napoti postelje, mize, stoli, umivalniki in nasproti hotelski inventar.

V teh dneh je tudi Kranjska gora veliko bolj živahna kot sicer, kajti tuje agencije so pripeljale mlade izletnike iz skandinavskih dežel, kjer so zdaj šolske počitnice v srednjih šolah. Zanimivo je, da jih sosednji smučarski centri kot so Kitzbühel in drugi le-to gladko odpovedali gostoljubje. Menda so bili lani tako hrupni in takoj samosvojni, da so od jutra do večera preveč motili ostale goste, povzročili škodo in nenehne skrbi vodičem in drugim.

Te mlade »vikinge« ali vsaj nekaterje med njimi, je res težko ukrotiti, saj prihajajo iz dežel popolnoma drugačne miselnosti in nazorov nasprotnih. Kranjskogorci jih opazujejo in se hahlajo, miličniki ob sili morajo posredovati, hotelirji pa stočno prenašajo njihove vragoljige, saj je gost pač gost — mlad ali star, nadležen ali miren.

Če jih piči žilica v temni in mireni kranjskogorski noči, so vsi hotelski gostje ob zasluženi počitki in sladek spanec, kajti sposobni so se dreti ob vratihotela kot »jesiharji« in nobena prošnja, da bi bili vendarle tisto, ne pomaga. Vroča kri se nikakor ne more ohladiti tudi potem, ko se zaženejo v vrata svojih sob, kjer nato »frči« vso posteljnino po zraku in kjer gre na koščke inventar nasprotnih. Včasih se vendarle le zdi, da bi moral hotelirji imeti naročilnice za nove postelje in omarice kar v rezervi in kamion, da bi jih sproti vozil do hotelov.

Če zmorejo, tudi smučajo. In tedaj, kadar smučajo, sploh ni pomembno, če lije dež ali je škafa. Enostavno jih ne moti, da ne bi krenjakji, smučali v kratkih rokavih in kratkih hlačah, divje in neustavljevo.

Ob tako za nas nenavadnem obnašanju nenavadnih gostov se razumljivo poražajo številni komentatorji, tudi pretiravajo. Ljudi skozi glas dobiva peruti in z ustreznimi dodatki postane marsikateri dogodek še bolj trajniki, kot je bil v resnicah.

Če se spravijo nad parkirano miličniško vozilo pred disco-klubom, se znašajo nad njim ali poskušajo celo voziti z njim po Kranjski gori, je jasno, da jih čaka »pomiritev« v začasnom priporu, dokler se vroči kri ne ohladi. Ni preverjeno, če je res, a lahko se tudi zgodi, da iz »ohladitvenega« prostora v ramenjutru enostavno in nikakor niso hoteli, češ, da bi se za spomin radi njem fotografirali!

Kranjskogorski hotelirji, vodiči in tisti, ki skrbijo za red, danes nimajo lahkega in mirnega dela, kajti med približno 500 mladimi gosti se že najde kdo, ki pripravlja — kaj veš kdaj in kaj veš kje — presenečenje na svoj način in v skladu z lastnimi trenutnimi razpoloženji in hotenji.

Saj ni, da bi morali pričakovati, da z nimi gosti ne sme biti nobenih problemov in težav, a vprašanje je vendarle, če ne bi v prihodnje malce bolj razmisli in v prid ugleda — in le ugleda — drugače ukrepali. Res je, da vso škodo povrnejo, res je, da voda teče in da so bili hoteli letosno zimo prazni, kot še nikoli poprej, vendar je le vprašanje, kako in koliko bo utpel krajevni ugled, kajti navsezadnjem niso edini gostje v kraju... D. Sedej

Odprte strani

Urednikova beseda

TONE VOGRINEC
Ker nimamo dovolj denarja, nam mnogo talentov uide

UROŠ ALJANČIČ
S smučmi se moramo navaditi živeti

JANEZ KOCIJANČIČ
Klubi in šole so temelj smučarje

prof. dr. DRAGO ULAGA

LEOPOLDINA BOGATAJ

Dobro stran pa tokrat zavzemajo odmevi. Razmišljajmo o dogajanjih pri nas, predvsem pa odmevi na sestavke v prejšnji številki, ki smo jo ob slovenskem kulturnem prazniku posvetili slovenskemu jeziku. Ker narod živi, dokler živi njegov jezik, kot je napisal pred dobrimi 100 leti Fran Levstik, bomo veseli, če nam boste o uporabi slovenskega jezika, o jeziku kot osnovnem pogoju za spoznavevanje med ljudmi, še pisali.

Zelimo, da bi vas tudi današnja številka spodbudila k razmišljjanju.

LEOPOLDINA BOGATAJ

Kdaj pa kdaj je potrebno ozreti se nazaj in oceniti prejeno pot. Potrebno je ugotoviti kje smo, kako daleč je do cilja.

Kako se je začelo in kako razvijalo naše smučanje?

Ko so pripravljali v zimi 1920/21 na prvo državno prvenstvo v smuških tekih in skokih, so imeli na Slovenskem enega samega smučarskega učitelja, Rudolfa Badjuro (1880–1963). Krmariti se je naučil v avstrijski vojski, smuško terminologijo pa povzel po bloških smučarjih. Urili so se na položnem svetu, vrhunsko veščina je bila zavoj v telemarku.

Takoj po prvi svetovni vojni so našli v Ljubljani kakih 60 do 70 smučarjev. Ker smuške opreme še ni bilo v trgovinah, so si pomagali s tem, da so hodili v vojaška skladischa razpadle avstrijske armade v Šiški in Dražah, kjer je bilo še nekaj vojaških smuči, vez in palic. Sportna zveza jih je odkupila 200 parov, delno polomljnih, vendar so kakih 60 parov usposobili za uporabo.

V ilustrirani tedenski reviji SPORT, ki jo je izdajala Sportna zveza v Ljubljani, so se vrstili strokovni članki o pomenu smučanja, o opre-

nas še niso uvedli tako imenovane redne kondicijske vadbe v teku celega leta.

Spoznanje, da mora biti tudi smučar popoln atlet – hiter, spreten, močan, vzdržljiv in iznajdljiv v najrazličnejših kritičnih gibljenih situacijah, je dozorevalo le po malem.

Janez Polda je bil nedvomno velik talent. Če bi bil deležen mnogostranske telesne vzgoje od otroških let naprej, če bi obvladal tudi atletiko, akrobatiko, vaje na orodju in igre z žogo, bi bili njegovi tekmovalni dosežki še bolj bleščeci.

Glede tehnike smučanja smo se dolga desetletja učili od drugih, prevajali smo tudi strokovno literaturo. Ko se je razvila naša Visoka šola za telesno kulturo v Ljubljani in ko se je razvila tovarna ELAN, so se začele razmere hitreje spremnijati. Smučarski trenerji so na tečajih prejemali potrebno znanje o pripravljalni dobi treniranja, o testiranju telesnih sposobnosti, športnem režimu življenja in podobnem. V Tržiču so ustanovili otroško smučarsko šolo, strokovnjaki so se odločili za selekcije in za dolgoročno načrtno delo. Prvi vrhunski tekmovalci so dobili na Visoki šoli za telesno kulturo prepotrebljeno znanje o sodobni znanosti o

treniranju in v nemali meri tudi informacije o izkušnjah drugih.

Tako je prišel čas, ko so naši strokovnjaki razvili svojo šolo smučanja in kar najboljše metode treniranja. Sposobni

moe so uveljavili prepričanje, da je treba tekmovalcem nuditi vse tisto, kar potrebujejo. Stimulirani morajo biti, prav tako, kako Finci, Avstrijci in drugi.

Za rast in napredok našega smučanja so bili pomembni še nekateri drugi dejavniki.

Naj omenim »šolo v naravi«, to je težnjo, da bi se učenci in učenke že v osnovni šoli seznanili z osnovami smučanja.

Za izobraževanje ljudstva v stvareh telesne vzgoje, športa in rekreacije je bila pomembna tudi vztrajna izobraževalna in propagandna dejavnost sredstev množičnega obveščanja.

Ni brez pomena, da ima na Slovenskem tudi množica rekreativcev osnovno znanje o redni vadbi, preverjanju telesne zmogljivosti, Cooperjevem testu, cegrevanju, pravilni telesni teži, neoporečni hrani, zdravi obutvi in podobnem.

Rastoče zanimanje za jogging pomeni vodo na mlin množici tekačev na smučeh,

ki se bodo slej ko prej odločili za redno vadbo v naravi v vseh letnih časih.

Pot razvoja od zimske sezone 1920/21 je bila dolga in strma. Takrat je nastopilo vsega 35 tekmovalcev, danes jih je na eni sami tekaški prireditvi 1000, 2000 in več.

Takrat je bilo 9 m dovolj za zmago v skokih, danes vidi

mo naše reprezentante ne redko med prvimi na zahtevnih mednarodnih tekmovanjih. Število vseh smučarjev

v Sloveniji se je vzpelilo na 300.000. Našim trenerjem ponujajo kruh v državah s slano smučarsko tradicijo,

strokovna in znanstvena dela naših strokovnjakov prevajajo v tuje jezike.

Smo na dobri poti, napredek je viden, vendar bo treba mislit na nove naloge. O množičnosti bomo lahko govorili šele takrat, ko bodo tisti, ki so v zimskem času brez slike hernega športa, v manjšini.

Da bomo očuvali prelepno naravo, naše skupno vadišče, bo treba v prihodnje vse več ekološke tenkočutnosti.

Posebno še, ker smo na tem, ko

sibido ljudje želeli tudi v celičec, na visokogorska smučišča.

Zanimanje za turno smučanje je v alpskih deželah že v porastu. Posebno poglavje

je del naše publike, ki nam na naših prazničnih prireditvah (Planica!) ni vedno v pono

ni v pono

IGOR TORKAR

Manjšini jugoslovanarjev v spominsko knjigo

RADO JAN

Narod živi, dokler živi njegov jezik

IVAN JAN

Nekaj iz sedanjosti in ena žalostno—preroška

Smučanje na Slovenskem — nekoč, danes, jutri

Kdaj pa kdaj je potrebno ozreti se nazaj in oceniti prejeno pot. Potrebno je ugotoviti kje smo, kako daleč je do cilja. Kako se je začelo in kako razvijalo naše smučanje? Ko so pripravljali v zimi 1920/21 na prvo državno prvenstvo v smuških tekih in skokih, so imeli na Slovenskem enega samega smučarskega učitelja, Rudolfa Badjuro (1880–1963). Krmariti se je naučil v avstrijski vojski, smuško terminologijo pa povzel po bloških smučarjih. Urili so se na položnem svetu, vrhunsko veščina je bila zavoj v telemarku.

Takoj po prvi svetovni vojni so našli v Ljubljani kakih 60 do 70 smučarjev. Ker smuške opreme še ni bilo v trgovinah, so si pomagali s tem, da so hodili v vojaška skladischa razpadle avstrijske armade v Šiški in Dražah, kjer je bilo še nekaj vojaških smuči, vez in palic.

Sportna zveza jih je odkupila 200 parov, delno polomljnih, vendar so kakih 60 parov usposobili za uporabo.

V ilustrirani tedenski reviji SPORT, ki jo je izdajala Sportna zveza v Ljubljani, so se vrstili strokovni članki o pomenu smučanja, o opre-

nas še niso uvedli tako imenovane redne kondicijske vadbe v teku celega leta.

Spoznanje, da mora biti tudi smučar popoln atlet – hiter, spreten, močan, vzdržljiv in iznajdljiv v najrazličnejših kritičnih gibljenih situacijah, je dozorevalo le po malem.

Janez Polda je bil nedvomno velik talent. Če bi bil deležen mnogostranske telesne vzgoje od otroških let naprej, če bi obvladal tudi atletiko, akrobatiko, vaje na orodju in igre z žogo, bi bili njegovi tekmovalni dosežki še bolj bleščeci.

Glede tehnike smučanja smo se dolga desetletja učili od drugih, prevajali smo tudi strokovno literaturo. Ko se je razvila naša Visoka šola za telesno kulturo v Ljubljani in ko se je razvila tovarna ELAN, so se začele razmere hitreje spremnijati. Smučarski trenerji so na tečajih prejemali potrebno znanje o pripravljalni dobi treniranja, o testiranju telesnih sposobnosti, športnem režimu življenja in podobnem. V Tržiču so ustanovili otroško smučarsko šolo, strokovnjaki so se odločili za selekcije in za dolgoročno načrtno delo. Prvi vrhunski tekmovalci so dobili na Visoki šoli za telesno kulturo prepotrebljeno znanje o sodobni znanosti o

treniranju in v nemali meri tudi informacije o izkušnjah drugih.

Tako je prišel čas, ko so naši strokovnjaki razvili svojo šolo smučanja in kar najboljše metode treniranja. Sposobni

moe so uveljavili prepričanje, da je treba tekmovalcem nuditi vse tisto, kar potrebujejo. Stimulirani morajo biti, prav tako, kako Finci, Avstrijci in drugi.

Za rast in napredok našega smučanja so bili pomembni še nekateri drugi dejavniki.

Naj omenim »šolo v naravi«, to je težnjo, da bi se učenci in učenke že v osnovni šoli seznanili z osnovami smučanja.

Za izobraževanje ljudstva v stvareh telesne vzgoje, športa in rekreacije je bila pomembna tudi vztrajna izobraževalna in propagandna dejavnost sredstev množičnega obveščanja.

Ni brez pomena, da ima na Slovenskem tudi množica rekreativcev osnovno znanje o redni vadbi, preverjanju telesne zmogljivosti, Cooperjevem testu,

cegrevanju, pravilni telesni teži, neoporečni hrani, zdravi obutvi in podobnem.

Rastoče zanimanje za jogging pomeni vodo na mlin množici tekačev na smučeh,

ki se bodo slej ko prej odločili za redno vadbo v naravi v vseh letnih časih.

Pot razvoja od zimske sezone 1920/21 je bila dolga in strma. Takrat je nastopilo vsega 35 tekmovalcev, danes jih je na eni sami tekaški prireditvi 1000, 2000 in več.

Takrat je bilo 9 m dovolj za zmago v skokih, danes vidi

mo naše reprezentante ne redko med prvimi na zahtevnih mednarodnih tekmovanjih. Število vseh smučarjev

v Sloveniji se je vzpelilo na 300.000. Našim trenerjem ponujajo kruh v državah s slano smučarsko tradicijo,

strokovna in znanstvena dela naših strokovnjakov prevajajo v tuje jezike.

Smo na dobri poti, napredek je viden, vendar bo treba mislit na nove naloge. O množičnosti bomo lahko govorili šele takrat, ko bodo tisti, ki so v zimskem času brez slike hernega športa, v manjšini.

Da bomo očuvali prelepno naravo, naše skupno vadišče, bo treba v prihodnje vse več ekološke tenkočutnosti.

Posebno še, ker smo na tem, ko

sibido ljudje želeli tudi v celičec, na visokogorska smučišča.

Zanimanje za turno smučanje je v alpskih deželah že v porastu. Posebno poglavje

je del naše publike, ki nam na naših prazničnih prireditvah (Planica!) ni vedno v pono

ni v pono

TONE VOGRINEC

direktor jugoslovanskih alpskih smučarskih reprezentanc

Ker nimamo dovolj denarja, nam mnogo talentov uide

Naša meja je 80 tekmovalcev v vseh selekcijah, od pionirskih do članskih, razen tega pa lahko računamo le na nekaj klubov, ki so sposobni popolnoma sfinancirati svoje programe. Okrepiti pa moramo strokovni kader, o čemer se tudi že pogovarjam z ljubljansko Fakulteto za telesno kulturo, pravi graditelj uspehov našega alpskega smučanja Tone Vogrinec.

Sami in tudi drugi trdijo, da smo Slovenci smučarski narod. Kdaj bomo to lahko dejali za Jugoslavijo kot celoto?

»Smučarski narod zanesljivo smo. Smučamo radi. Tudi v povojnem obdobju smo imeli tekmovalce, ki so bili blizu evropskega in svetovnega vrha (Štefan, Mulej), ker takrat tudi po svetu smučarija ni bila tako razširjena in podprtja na bodisi z urejenimi smučišči, žičnicami in podobno. Takrat nismo bili dosti slabši. Potem je prišel pravi vzpon smučanja po svetu. Veden več je bilo urejenih smučišč, pojavitve so se žičnice, teptalni stroji in vse mogoče druge naprave. Nekrat je dobila vsa konkurenca izrazito boljše pogoje, naši smučarji pa so še vedno hodili peš, s smučmi teptali proge in podobno. V tem času je prišlo do največjega razkoraka med svetom in nami. V sedemdesetih letih se je pojavila generacija z Bojanom Križnjem na čelu, z njimi smo začeli delati drugače in jim omogočili vsaj približno enake pogoje vadbe in dela kot jih je imela konkurenca. Prišlo je do vzpona, do rezultatov, ki so fenomenalni glede na še vedno boljše možnosti, ki jih ima konkurenca. V Švici je recimo smučanje šport številka ena. Smuča skoraj vsak. Pri srednjih, ki jih imajo, so možnosti fantastične. Pri nas pa se je začela še po olimpijskih igrah v Sarajevu smučarija seliti tudi v druge dele Jugoslavije, kjer pa sta nogomet in košarka še vedno v ospredju.«

Tekmovalni rezultati so dvigovali množičnost. Ta je v Sloveniji velika, čeprav je denar za marsikoga velika ovira.

»Z uspehi sta popularnost in veselje do smučanja narasla. Ven-

dar je življenska raven pri nas tak, da vsak ne more smučati, da lahko smučajo le otroci, ki jim starši lahko omogočijo, da se prebijejo do selekcij. Mnogo talentov nam zaradi pomanjkanja denarja uide in izbirati moramo med tistimi, ki ostanejo. Vendar našega sistema dela ne moremo spremeniti. Sfinanciramo lahko 50 fantov in 30 dekletr v vseh selekcijah, od pionirskih do članskih, računamo pa lahko tudi le na nekaj klubov, ki so gmotno dovolj trdn za sfinanciranje potrebnih programov. Pri pionirskih selekcijah je množičnost največja, ker vsi želijo priti vanje, ker jim je tako omogočen razvoj in dobro strokovno delo, potem pa se piramida oziroma zaradi pomanjkanja denarja. Kako popularna pa je smučarija v Sloveniji, pa kaže akcija Podarim dobit, edinstven plebiscit Slovencev za smučarijo. Rekord iz leta 1986, milijon 400.000 pridanih razglednic, bo presežen. Če bodo še uspehi, bomo dosegli število 2 milijona.«

Posebno letos je slišati očitke in vprašanja, zakaj

v Jugoslaviji ne dajemo več pozornosti smuku in superveleslalomu, skratka hitremu smučanju.

»Najboljše tekmovalce imamo v slalomu in veleslalomu in po njih se mladi zgledujejo. To so njihovi idoli in zato danes cincibanki najraje vijugajo. V smuk bi morali usmerjati najbolj talentirane tekmovalce. Tako delajo v Avstriji, v Švici. Pri nas pa niti tako širokega izbora tekmovalcev nimamo, imamo le dve ali tri proge za smuk, pa še tu je vprašanje, kdo bo progo pripravil in jo zaprl za drugo smučarijo. Vprašanje je, kateri center bi to omogočil. Pesti nas pomanjkanje snega in zato ga moramo lovit, tudi na južni polobli. Zavedamo se pa, da bomo morali več delati na hitrem smučanju. Tega ne bomo črtali, sicer bomo zaostajali. Pomišljati bo treba tudi na smuk, vendar sem ovire že našel.«

Imamo dobre strokovnjake, trenerje, svetovno priznane in iskane, vendar jih je premalo. Na tem področju smo zaspali.

»To je naloga prihodnje sezone oziroma že tega leta. Na tem področju bomo bolje sodelovali s Fakulteto za telesno kulturo v Ljubljani in izobilovali ustrezni program izobraževanja za smučarijo. Trenerji, ki delajo v reprezentancah, so dobri, boljši od konkurence. Tudi nekateri klubi imajo kakovostne trenerje, samo premalo jih je. Novega vala ni, vsi klubi pa tudi nimajo možnosti, da poklicnega trenerja sploh zaposlijo. Zastala je tudi aktivnost Zvezde vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja pri tem delu. Skratka, tudi kadri so razen denarja naš omejitveni dejavniki.«

J. Košnjek

UROŠ ALJANIČ

direktor tovarne športnega orodja Elan iz Begunj

S smučmi se moramo navaditi živeti

Interes Elana je, da se smučarija v Jugoslaviji še bolj razvija. Sarajevska olimpijada je veliko naredila za popularizacijo smučanja, v Elanu pa smo pripravljeni sprejeti odločitve, da bo šel ta proces še hitreje. Razvili bomo intenzivno sodelovanje z republiškimi smučarskimi zvezami in klubami, da bi se smučarija, predvsem nordijske discipline, v drugih delih države hitreje razvila, da se bo udomačila, razmišlja glavni direktor begunskega Elana Uroš Aljanič.

Za uvod vprašanje: kje so tične točke Elana in jugoslovanske smučarije, v kolikšni meri je Elan vtirjen v kolesnice razvoja naše smučarije?

»Z dveh plati gledam na to. Prvič stališča razmer v Sloveniji, kjer nam je veliko do tega, da se vzdevek smučarskega naroda obdrži. To je Elanov velik interes. In drugič s stališča Jugoslavije. Naš interes je, da se v državi smučanje širi. Za njegov razvoj so olimpijske igre v Sarajevo veliko naredile, moramo pa

naprej. Za dosego tega cilja smo v Elanu pripravljeni sprejeti ustrezne odločitve. Predvsem pri nordijskem smučanju so možnosti za razvoj velike. Alpska smučarija je klub temu športu, ki je le bolj oddaljen od normalnega načina življenja. Zato se bomo lotili intenzivnega sodelovanja z republiškimi smučarskimi zvezami in obdelave klubov. Zelo razveseljivo je tudi, da se poznana smučarska sreča v drugih delih Jugoslavije tako hitro razvijajo, in to v splošnih, za naložbe neugodnih razmerah. Kopaonik gradi hotele in žičnice, prav tako Jahorina

ni zaspala in človek dobi pri tem ugoden vtis.«

Elan je prodrl tudi v svetovno smučanje, znan je, enakovreden najbolj znanim svetovnim proizvajalcem smuči. Ima tekmovalce svetovne vrednosti. Je sedanji položaj skrajni cilj Elanovega prodora v svet?

»V Crans Montani smo spoznali, da se moramo še veliko naučiti pri ponudbi, v pristopu do svoje popularizacije, čeprav rezultate

JANEZ KOCIJANCIC

predsednik Smučarske zveze Jugoslavije

Klubi in šole so temelj smučarije

V delu klubov zadnja leta nismo dosegli večjega napredka. Klubi bi morali biti osnova za prvobitno selekcijo talentov, bodočih vrhunskih tekmovalcev.

Vendar zaradi neurejenega financiranja mnogi klubi životarijo ali pa so prepuščeni predvsem iznajdljivosti in finančni moči staršev. Z nekaterimi akciami (pokala Kokte, Coca cole) smo skušali stimulirati delo klubov, vendar to očitno še ni dovolj. Treba bo najti nove metode, poudarja Janez Kocijančič.

Smučanje je postal pri nas vodilna rekreativna dejavnost. Napreduje tudi tekmovalno, predvsem v alpskih disciplinah in pri skokih, v drugih panogah pa šepamo. Zakaj?

»Naša organizacija je v Jugoslaviji zelo različno organizirana, različna je kakovost, množičnost in strokovnost dela, zato je posamezne dele države zelo težko primerjati med seboj. V Sloveniji je smučarija med vodilnimi rekreacijskimi dejavnostmi, tudi delo z vrhunskimi tekmovalnimi selekcijami je dobro vpeljano, čeprav imamo vredni tečajevi v Sarajevu in še vrsto drugih tekmovaljan, kar nam je dalo ustrezni položaj v FIS. Ob mnogih komplimentih dobimo včasih tudi upravičene kritike, saj pri organizaciji posameznih tekmovanj storimo prehude napake.«

zavah so glede na število prebivalcev veliko množičnejše kot pri nas. So drugačno organizirani, dajejo smučariji še večjo veljavo od nas.

»Tam je smučarija še bolj množična kot pri nas. To so države s šestimi, sedmimi milijoni prebivalcev in večina jih smuča. Imajo neverjetne prednosti pri možnostih za smučanje. Imajo veliko smučišč, njihova prednost je višja življenska raven. To je v primerjavi z nimi odločujoče ob dejstvu, da je smučanje vedno dražje. Pri organiziranih smučarije se lotevajo problematike tako kot mi. Delajo po osnovnih šolah, klubih, imajo posebne smučarske gimnazije, le da je njihov sistem širši. Širša je osnovna ploskev piramide in selekcija je lahko kakovostnejša. V Švici, Avstriji, Zvezni republike Nemčije, Italiji in Franciji imajo veliko tekmovalcev, ki niso v samem svetovnem vrhu, saj ne posredno pod njim, tekmovalno zorijo in hipoma lahko zamjenjajo tiste, ki vlečejo voz na prej.«

Smučarske organizacije v nekaterih evropskih dr-

Ste član predsedstva Mednarodne smučarske organizacije FIS. Kakšen ugled imamo Jugoslavijo v njej?

»Povsem enakopravnega z drugimi smučarskimi narodi. To smo dosegli z dolgoletno smučarsko tradicijo, s kakovostnimi tekmovalci, strokovnjaki, trenerji, delegati. Imamo Planico, Kranjsko goro, Maribor, Bohinj, imeli smo zimske olimpijske igre v Sarajevu in še vrsto drugih tekmovaljan, kar nam je dalo ustrezni položaj v FIS. Ob mnogih komplimentih dobimo včasih tudi upravičene kritike, saj pri organizaciji posameznih tekmovanj storimo prehude napake.«

Ob zadnjih zapisih v ženskih alpskih reprezentanci se je govorilo marsikaj. Ljubiteljem smučanja to ni bilo po godu. Lahko bi rekli, da je bila to slaba usluga smučariji. So stvari sedaj urejene?

»Razmere v jugoslovanskih reprezentanci v alpskem smučanju niso bile posebej problematične. V reprezentancah, ki imajo stik s svetovnim vrhom, često prihaja do medsebojnih nasprotij, saj so tako tekmovalci pod nenehnim pritiskom napornih treningov in tekmovanj, pod pritiskom javnosti, ki terja rezultate, pod pritiskom lastnih ambicij in podobno. V takšnih razmerah se odnosi zapletajo in treba jih je reševati, da je veliko mero strpnosti in razumevanja. Tako smo ukrepali ob se danjih zapisih v ženskih alpskih reprezentanci. Upam si trdit, da smo rezultati pokazali, da smo pravilno ravnali, da je bil nas pristop k problematiki pravilen.«

J. Košnjek

»Pri vseh je več ali manj način enak. Vprašanje pa je, zakaj tak način. Ali zato, da sploh grev v pravi smeri, ali zato, da so tudi tekmovalci v to vključeni in jim potem damo, kar je najprimernejše. Skupna testiranja izdelka dajo prve rezultate. Potem testirajo tekmovalci in izberejo, kar jim najbolj ustreza, nekateri tudi v sodelovanju s serviserji. V končni fazi pa je le naš razvojni institut tisti, ki odloča smučki. Tekmovalci mu zaupajo.«

Elan je član številnih evropskih smučarskih skladov. Na ta način tudi prihaja do novih tekmovalcev. Dobro je zastopan na primer v Švicarskem. Je v programu kakšno novo sodelovanje?

»V evropskih smučarskih skladov oziroma poolih smo dobro zastopani. Toda, širitev moštva pred olimpijskimi igrami prihodnje leto ne pride v poštev. V tem trenutku je edini potencialni pool, na katerega se borimo že dve leti, zahodnonemški. V tej državi že skrbimo za mladinski program, kar je povsod za vstop v pool osnovni pogoj. Kako se bodo pogovori končali, je še težko reči. V skladu je težko priti. Za tekmovalcev in pravilno ravnati, da tekmovalci za nekaj več denarja sploh ni voljan prestopiti. Preplačevanje ima vedno manj možnosti.«

Elan mora za svoje mesto v vrhu svetovnega smučanja, tako po proizvodni kot po tekmovalni plati, odštevi kar precej denarja. Koliko to znese?

»Z marketinške in propagandne aktivnosti damo 8 odstotkov celotnega prihodka. Del tega gre za tekmovalni šport in za aktivnosti naših firm v tujini. Znotraj tega delimo sredstva tako, da prinesajo večino. Sicer pa velja, da je upravljiv angleškega strokovnjaka za marketing: vedno je treba računati, da vložiš 50 odstotkov denarja koristno, 50 odstotkov pa ne, vendar ne veš, katerih 50 odstotkov sploh to je! Mislimo, da skušamo po najboljših močeh odločati v korist delovne organizacije. Elan ima dovolj ugledno pozicijo, imič. To je potrditev, da se prav odločamo in dobro dela.«

J. Košnjek

JANEZ PAVČIĆ

Hoja in tek na smučeh

Premikanje ljudi po snegu s pomočjo pletenih, lesenih in kasneje plastičnih pripomočkov, krpelj in smuči poznamo že kar prek 120 let. Vse skupaj se je porodilo iz nuje, življenjske potrebe, kasneje zabavno športnih nagibov, da bi se zadnje čase spet vrnilo k lahko bi rekli življenjski potrebi, zdravi, cene ni športni rekreaciji.

Seveda je bil dejanski razvoj hoja in teka na smučeh precej bolj zapleten, kot to izgleda iz našega uvida, no če odmislimo športno plat, je prav ta športnorekreativna vrst poleg hoja in teka po suhem, ostala vseskozi človekova nuda, pa naj je šlo za komuniciranje med redko naseženimi kraji, pridobivanje hrane (jav na divje živali), pridobivanje drva za ogrevanje, vojskovanie v zimskem času (na žalost), zdravo ljudsko zabavo (varške tekme) in zadnjih leta za najpreprostejšo, ceneno in zaradi enostavnosti vsem in vsakomur dostopno športno rekreacijo.

Dolgo po končani drugi svetovni vojni se pri nas množični tek na smučeh ni mogel prav razviti. Obnova domovine, ustvarjanje osebnega in skupnega življenskega standarda in predvsem pomanjkanje tozadne opreme, niso omogočali pravega razmaha, pa tudi po letu 1970, ko so naše domače tovarne, predvsem ELAN in ALPINA izdelovalne tu di večje količine smučarske tekaške opreme, ljudje niso posegali po njej, misleč, da je to potrebno le peščici tekmovalev, za take in drugačne nastope.

Prireditive »Po stezah partizanske Jelovice« delno in Trnovski maraton, ki je bil prvič izveden leta 1974, pa malo kasneje Bloški teki, pa teki v Dupljah, v Ravnh in še kje so dodebljali nas Slovence, da smo upoznali, kako zabavno in zdravje je drseti v ozki smučini, po nežem in čistem zraku in kako zdravno in prijetno je iti s prijatelji in znanci na kakšno množično prireditvev, kjer se vedno nekaj dogaja.

Seveda nihče, pa niti največji optimisti niso pričakovali tak

razniah hoje in teka na smučeh, posebno pa ne, da bodo množične smučarske tekaške prireditve širom Slovenije in tudi Jugoslavije rasle kot gobe po dežju (kar okoli 40 je vseh) in, da bodo nekatere dočakale svojo 10. Dražgoše in Igman pa že 20. obletnico!

In kaj je v svojem bistvu tako lepega in privlačnega v hoji in teku na smučeh, da se v to vključuje toliko ljudi predvsem preprostega sloja, obeh spolov in vseh starosti?

Prvo in osnovno je, da sta hoja in tek najbolj podobna siceršnji hoji in teku brez smuči, torej povsem blizu naravnemu človekemu gibjanju. Najojsnovnejše gibe, elemente, je razmeroma hitro in lahko obvladati, oprema je enostavna in še vedno cene, torej tudi za tiste s plitkimi žepi. Naravni pogoji, sneg in primerni tereni so v naši ožji domovini, razen ob obali in na Krasu povsod, in to v neposredni bližini, kjer bivamo in živimo. Lepo je, če nam nekdo strasira progo, toda tudi hoja in tek po celem snegu je lahko prijetna, da o kriptnosti (psihološka sprostitev) sploh ne govorimo. Pri hoji in predvsem teku na smučeh so zaposlene domače vse skupine in tudi posamezne mišice, primereno so obremenjeni tudi notranji organi, pljuča, srce in ožilje in to enakomerno, kar je predvsem za starejše izredno pomembno. Možnosti hujših padcev in tudi poškodb so minimalne, odnosno skoraj izključene. Poleg smuči, palic, vezi in čevljev, ki jih moramo seveda kupiti, ne potrebujemo druge »specialne« opreme, marveč lahko uporabljamo počne pumparice, žametke, Je-

ans, pa ponošeno srajco, star pulover. Izogibati se moramo le nezračnih, iz umetnih vlaken steknih oblačil, razen v hudem mrazu in če sneži ali dežuje. Torej nobenih dodatnih izdatkov za oblačila!

Seveda pa se lahko in se tudi so ob vsej tej enostavnosti in skromnosti pojavili odkloni, prevelika tekovalna vnema, nakupovanje drage tekovalne opreme, stremljenje za doseganjem čimboljših rezultatov za vsako ceno, kar povzroča prenekatero nevšečnost na množičnih prireditvah. To je še posebej opaziti zadnji dve leti, ko sta prišla v modo sicer izrazito tekovalna, zelo zahtevna nova načina hitejnosti proti cilju, tako imenovan poldrsalni ali Siiton korak in drsalni ali Skating.

Oba koraka, predvsem pa Skating, nima dosti skupnega s klasičnim tekaškim korakom, zato ga v svetu sploh ne tretirajo kot tek, temveč kot drsalni (skating) korak, saj ga uporabljajo kot nekaj alternativo klasičnemu teku, nekaj tako, kot je pri planjanju delfin, nasproti kralju! Za ta korak je potrebno nabratiti preko poletja in jeseni dosti več telesne moči, predvsem v gornej delu telesa in rokah, potrebno je pridobiti dobro ravnotežje in stabilnost, kajti skating lahko izvajamo le dokler imamo toliko moči, da odrivamo in se vozimo po eni in drugi nogi, saj imamo na smučeh le parafin, to je hitro mažo! Vse dosedanje ugotovitve v svetu (na žalost razen pri nas) kažejo na to, da tega koraka ne bi smeli vsljevati doraščajočim otrokom, nekje do 11. ali 12. leta in tudi ne starejšim rekreativcem!

Sportna aktivnost v vseh športih, posebno še v smučarskem, je vedno za svojo dejavnost porabila veliko časa in se je to nujno poznalo pri delu v službi, kakor tudi v šoli, katero morajo ti mladi ljudje nujno obiskovati. Dejavnost športnikov oziroma zaposlenost v športu tako v procesu treninga, kakor tudi na samih tekmovanjih, pa je do današnjih dni, vsako leto obsežnejša in zato npr. več časa porabi športnik za svoje športno udejstvovanje letos, kot ga je npr. porabil lani.

Tako se je že predca 20 leti pojavila resna potreba, da bi za vrhunske športne organizirali tudi posebno šolanje. Namreč prav smučarji porabijo največ časa za športno udejstvovanje, saj je pri tem športu nujno upoštevati, da praktično noben smučar ne trenira, še manj pa tekuje doma, kajti odvisen je od smučarskih terenov, pa četudi te ima, pa od snega. Prav zato smučarji veliko časa porabijo za potovanje na treninge, ki pa so pogosto zelo oddaljeni.

Prav zaradi specifičnosti smučarskega športa smo v Sloveniji že v šolskem letu 1976–77 začeli s posebno šolsko usmeritvijo v pogledu organizacije fonda tako, da smo v okviru splošne gimnazije v Škofiji Loki v vsakem letniku zbrali po en razred perspektivnih smučarjev in ga imenovali smučarski oddelek.

V prvem razred se so vpisali še danes aktivni športniki: Franko,

Tepeš, Benedik, Bojc in drugi.

V drugi in tretji razred pa smo v

glavnem vpisali učence iz šentviške gimnazije, kjer smo smučanje že prej združevali v posebnih razredih, in to Strel, Cerkovnik, Oblak, Munih, Kavčič, Zavadlav, Dornig, Tome, Jerman, Leskovsek, Mavec, Blažič, Ulaga, Čižman, Mlakar, Smrekar, Šegula, Tomačič, Žan, Robič, Lesjak in drugi, medtem ko je v šol. letu 1986–87 samo Mateja Svet. Prav s člani A-članske selekcije imamo v šoli velike probleme, ker jih praktično, vsaj v I. polletju, skoraj ni v šoli. Priprave A-članske selekcije, tako fantov pa tudi deklet, so toliko zahitne, da njim tudi šol. ki kolegi ne koristi veliko. Za te vr-

tevam, ki jih narekuje ta smer športa. Zato imamo poseben šolski koledar, ki je pogoj oziroma osnova za sestavo vseh programov treninga, kakor tudi tekmovanj za vse tri smučarske panege, tako na republiški kot klubski ravni.

Razumljivo, da pri sestavi smučarsko-šolskega koledarja sodelujejo predstavniki vseh treh smučarskih panog, tako reprezentančnega kot klubskoga ranga. Ta program oz. koledar za naše smučarje je sestavljen v glavnem za mladinske selekcije, v katerih imamo od skupno 52 vpisanih v smučarske razrede v šol. letu 1986–87, kar 26 ali točno polovica, medtem ko druga polovica učencev aktivno deluje v klubskih selekcijah.

Praktično imamo v naših smučarskih razredih samo člane mladinskih selekcij, kajti našo šolo zapustijo vsi učenci z 19 leti, ko se tudi zaključi mladinska aktivnost v športu. Izjemoma so bili ti mladinci že tudi člani A-članske selekcije, in to: Križaj, Strel, Franko, Tepeš, Bajc, Zavadlav, Dornig, Tome, Jerman, Leskovsek, Mavec, Blažič, Ulaga, Čižman, Mlakar, Smrekar, Šegula, Tomačič, Žan, Robič, Lesjak in drugi, medtem ko je v šol. letu 1986–87 samo Mateja Svet. Prav s člani A-članske selekcije imamo v šoli velike probleme, ker jih praktično, vsaj v I. polletju, skoraj ni v šoli. Priprave A-članske selekcije, tako fantov pa tudi deklet, so toliko zahitne, da njim tudi šol. ki kolegi ne koristi veliko. Za te vr-

hunske smučarje pride v poštven čas za šolo samo po zaključku sezone, aprila, maja in junija.

Smučarski razredi v Škofiji Loki so v celoti upravičili obstoj in so imeli v smeri splošne gimnazije tudi lepo perspektivo za nadaljevanje na višjih oz. visokih šolah.

Nekaj težav oz. sprememb pri samem vpisu v smučarske razrede pa je nastopilo s prehodom na usmerjeno izobraževanje, in to v našo družboslovno – jezikovno smer, kjer je v normalnih razredih nad 80 – odstotkov deklet, kar smučarjem najbolj ne ustreza, če upoštevamo, da je v smučarskem športu aktiven več fantov kot deklet, saj npr. v smučarskih skokih in biatltonu nastopajo samo fantje.

Naša šola oziroma njena posebna organizacija trenutno ustreza za zahtevam smučarjev. Trenerji v vrhunskih smučarskih tekmovalev, pa tudi drugi smučarski funkcionarji ugotavljajo, da za velike uspehe naših smučarjev lahko precejšen delež pripišemo tudi naši smeri šolanja. To potrjuje že sama ugotovitev, da v teh 10 letih našega obstoja skoraj noben vrhunski smučarski tekmovalec ni šel mimo naše gimnazije. Izjema je samo Rok Petrovič. Dejstvo, da se vrhunski smučarji naši učenci počutijo v šoli prijetno, da so deležni kar največje pomoči, samo ugodno vpliva za uspeh v šoli, sam uspeh v šoli pa je zelo važen stimulans za aktivnost oziroma potog za uspeh v tekovalnem športu.

Odmervi

MANJŠINI JUGOSLOVANARJEV V SPOMINSKO KNJIGO

Čuj me, čuj, oj, jugoetatskično budalo,
v narodovih ustih jezik je — bodalo!

Če manjšinski Velesrbi mili
s svojimi denarci bi kupili
sleherno besedo - nehali bi pet:
»Kaži srbski« da razume te ves svet!«

Vi kar razmnožujte Kraljevič Marke,
jezik naš krmilo je slovenske barke!

Cujte, cujte, slavni velesrbski brati,
jezik naših src ne more se lagati!

Igor Torkar

AFORIZMI

Če samo govorиш, da si človek
in ničesar ne storиш za sočloveka,
ni potrebno, da imaš tako
dolge roke, da bi objel vse člo-
veščvo, ker bi ga zadavil.

Zloba je nevidna gnida, ki
povzroča več gorja kot uši.

Besede o miru so prazne —
nične, če jih uporablja človek,
ki drži roko na gumbu atom-
ske bombe.

Cerkev pomeni zlobnim vernim
kom zatočišče, ne pa svetišče.

Beti Rems

RADO JAN

Narod živi, dokler živi njegov jezik

(Fran Levstik)

Na vaše povabilo k razpravi o odnosu do slovenskega jezika v družini, šoli, družbi in v mednacionalnih odnosih na ravni federacije se kaže odzvati, saj je tema, ki jo odpirate, od sile pomembna. O njej bi pravzaprav morala teči nepretrgana in ne le občasna razprava.

Glede na to, da je družina prostor primarne socializacije, bi kazalo zlasti in revijah, namenjenih družini in vzgoji, posvečati kar največjo pozornost rabi in negovanju jezika v družinskem krogu. Starši in starejši, jezika bolj večji člani družine bi se morali z otroki, ki si besedni zaklad še oblikujejo, čim več pogovarjati. S tem se bo bogatil besedni zaklad. Neprestano in dosledno bi morali otroku popravljati napake v izgovarjavi, si prizadevati za dosledno rabo jezikovne pogovorne in knjižne norme. Otrokov pojmovni svet se bo bogatil ob pripovedovanju pravljic, pripovedi, ponazorjenih s kvalitetno slikanico, ob otroški liriki ter preprostih in starosti primernih ljudskih pesmi. Vse naša ravnanje naj ima za cilj pritegniti otrokovo pozornost v svet knjige, ki bo tako vse bolj postajala njegova stalna spremljevalka v življenju. V pomoč pri tem so vsekakor otroške oddaje na RTV in zlasti lutkovne in gledališke igre. Dandanski preti otrokom velika nevarnost, da na račun televizije in gledanja ne-sinhroniziranih risanih filmov zanemarimo neposreden pogovor.

V razmerah, ko sta vsaj pri nas oba starša zaposlena, se prostor socializacije otroka zelo zgodaj prenese v vrtec. Jezikovno kulturno vzgoja se tako institucionalizira. Kakovost dela v vrtecih najpomembnejše vpliva na celoten poznejši razvoj osebnosti, zato v mnogočem zavisi, kakšna bo jezikovna kultura poznejšega šolarja. Raziskave, ki so jih opravili vzgojitelji in psihologji, nam povedo, da je obseg predstav in pojmov in njim pripadajočih besed pri otrocih, ki obiskujejo vrtec, mnogo bogatejši kot pri otrocih, ki niso bili v organiziranem varstvu.

O jezikovni vzgoji v šolah je bilo že veliko napisanega. Toda v morju spoznaj ne treba vendarle izpostaviti najpomembnejše: jezikovni pouk dosegla svoj smisel, če se otroci, učenci, mladostniki do konca osnovne šole usposobijo za ustno in pisno govorico oziroma za pravilno ustno in pisno sporočanje in oblikovanje misli. Vse drugo (literarnozgodovinski, teoretično – poetični, metrični, stilistični vidik) naj bo podrejeno temu cilju. Današnja šola prav v tej funkciji ne dosegla najboljših rezultatov, ker se preveč poslužuje testov v drugih pomožnih oblik prverjanja znanja, pri čemer pa zanemarja živ, neposreden dialog pri ponavljanju in s tem utrjevanju znanja. Učitelji vseh vrst si bolj prizadevajo za uresničevanje (prezahtevnih) učnih načrtov kot za kakovost dejansko osvojenega

znanja. Od sile škodljiv je tudi nazor, po katerem naj bi bil slovenist kot nekakšen jezikovni poljac edini odgovoren za jezikovno kulturo in se zato tudi zgolj pri pouku materinščine dosledno upoštevajo pravopisna in stilistično sintaktična ter druga merila, medtem ko na drugih učnovzgojnih področjih marsikdaj in marsikdaj vse zavesti o tem, da jezikovno kulturo učencev oblikuje celovitost učnovzgojnega procesa in dela in da so zatorej za jezik kot izrazino in sporočilno sredstvo poklicani in odgovorni vsi učitelji. Ali drugače povedano: pomembnejše je, da mlad človek sam in v celoti prebere kar največ leposlovnih del, oblikuje do njih svoj oseben odnos in se o teh delih lahko sproščeno pogovarja, kot če n. pr. pozna vso literarnozgodovinski akribijo, do umetnine kot umetnine pa si ni izoblikoval nobenega odnosa. To še zlasti velja za pouk na tistih šolah, v katerih se učenci usposabljajo za strokovne poklice in ne za nadaljnji študij jezikoslovja ali družboslovja. Teh učencev pa je največ in njim je jezikovna, estetska in kulturna vzgoja najbolj potrebna. Seve, pa s tem jezikovne vzgoje v šoli nismo izčrpali.

Jezik v sredstvih množičnih občil bi morali vedno znova in znova kritično presojati. Pohvale vreden je radijski jezik, medtem ko televizija kot najbolj vpliven medij kakovostno zaostaja za radijsko govorno kulturo. Jezik v dnevnem tisku, tudi v Glasu, je zelo napredoval, zlasti v tistih delih posameznih listov, ki jih oblikujejo redakcije same. Mogo slabše pa je z jezikom javne resar, kar se je uvedbo samoupravljanja prenesla na zelo široke krige prebivalstva. Še vedno velja pribiti, da jasno lahko govorite le tisti govorci, ki je stvari najprej logično domisli. Ta je lahko tudi primerno dolg, medtem ko ljudje, ki misijo, da pač morajo ob vsaki priliki nekaj povedati, marsikdaj ne povedo nicesar, kar bi obogatilo našo vedenost o predmetu, ki je na rešetu.

O rabi jezikov v federaciji prav tako razpravljajmo le občasno,

zato se stvari na tem področju prepočasi premikajo. Stalno bi

si morali prizadevati, da bi usta-

vno določilo o enakopravnosti

jezikov zares polno zaživel. Ta

vprašanja so prisotna v vseh fe-

deracijah z mnogonacionalno

sestavo prebivalstva. Ni dvoma,

da s tem, ko se n. pr. določen je-

zik, ne le slovenski, v najvišjih

predstavnih organih ne poja-

vogloto, izgublja veljavno.

Ustavno določilo o enakopravnosti rabi jezikov in pisav narodov, ki

tvorijo našo federacijo, vseka-

Za konec menim, da bi naše raz-

mišljanje moralo obravnavati

tudi vprašanja o tem, kaj smo že

in kaj bi še morali v naši deželi

stori, da bi se ljudje med seboj

laže in bolje sporazumevali. To-

da to je že druga tema.

IVAN JAN

Motto: Že dolgo izhajam iz ugotovitve, da kdor ne pozna preteklosti, ne more razumeti sedanjosti in tudi prihodnosti težko predvideva

Nekaj iz sedanjosti in ena žalostno – preroška

Iz razprave na zasedanju Plenuma kulturnih delavcev OF, ki je bilo na Bledu 5., 6. in 7. novembra lani

Kako mislim o onem »s knjigo proti knjigi«

(Odlomek)

Tudi na tem področju si vsak po svoje razlagata in uporablja demokracijo in pojem o njej.

Zgodovinopisje – s tem se največ ukvarjam zadnja desetletja

pri tem pa se hočejo pokraviti še z vsespolno demokracijo. V resnicu pa jo le izkorisčajo. Zato jim v takih razmerah sila ustreza geslo »s knjigo proti knjigi«. Nekateri (v širšem in ožjem smislu) na vso moč in s povečevalnim steklom v roki o dogajanjih v NOB in revoluciji iščejo samo nekakšne temne, senčne zadeve in jih hočejo (kar tudi delajo) povzdignati in povzdigniti na nivo bistva. Objektivnosti v takih primerih ni, je pragmatično izkri-

JANEZ SVOLŠAK

Odmevi

Jezik naš vsakdanji

V nedeljo, ko nam je Bojan Križaj v Schladmingu prislučil srebrno kolajno, saj se s profesorjem Salvatorejem Venosijem pogovarjala na kavču, koliko težav sta morala premagati on in župnik Mario Gariup, preden je v Kanalski čolini spet zaživel slovenski koroški živelj.

Že naprej sem ga opozoril:

»Ti kar klepeči, vendar ne zameri, če bom marsikaj preslišal! Danes gredo Križaj, Franco, Strel in Kuralt na vse ali nič.« Zbrana družina je med drugim slalomskim tekom pred zaslonom trepetala: pa ja ne bo Bojan povzolil kakšnih vrate! Ni jih. Prvi Slovenec, ki se je na svetovnem smučarskem prvenstvu v alpskih disciplinah posrebljal!

Od same sreče smo vsi zajokali. Nikomur ni bilo zaradi tega ne-narodno. Tedaj je od veselja jokal ves Tržič, je vriskala Škofja Loka, pliskala Nova Gorica, se smejal vsa Ljubljana – pôta in ceste so bile med televizijskim prenosom na Slovenskem praznici.

Ob srebru tržiškega Slovencea so se profesorji Venosiju oči orosile tako kot nam. Tržiško-loški BB par se je pred kamero v kolikšni meri in kdaj bodo uporabljali materinščino in kdaj ne. So tudi situacije, v katerih od tege načela lahko odstopim, če, denimo, jezik svojih sogovornikov dejansko obvladam in ne le namišljeno znam. Seve, pa bi za izčrpnejši odgovor na to vprašanje morali napraviti raziskavo, ki bi ugotovila dejansko stanje (ne)uresničnosti ustavnih načel o enakopravnosti jezikov, pisav in kultur narodov. Na mnogih področjih, kjer je v unitarnem modelu nekdanje kraljevine gospodoval takozvani državni jezik, se je po NOB slovenščina uveljavila kot enakopravna jezik: železnica, pošta, carina, kontrola letenja in še kje. Na pamet bi težko rekel, kje še ni docela uveljavljena. Pravo mesto za dogovor o uresničevanju ustavnih načel s tega področja so republike in zvezna konferenca SZDLJ.

Na vojaškem, torej obrambnem področju, se slovenski jezik uveljavlja v enphem TO. V JLA pa je kot poveljevalni (ne: državni) jezik srbohrvaščina v ekavsko–štokavski varianti. Predlog dr. Matjaža Kmeclja, da bi slovenski novaki polagali prisego v slovenskem jeziku, se mi zdi od sile umesten, saj bi ta akt pričal o tem, da smo pripravljeni storiti vse, da se bo vojak poistovetil z JLA, ki mu uresničuje ustavno pravico do svoje identitete in osebnostne integritete. Isto velja tudi za napisne na ustanovah JLA v SR Sloveniji oziroma drugod. S tem bi JLA le še pridobil na svoji moralni monolitnosti, prav nič po izgubila.

Na vojaškem, torej obrambnem področju, se slovenski jezik uveljavlja v enphem TO. V JLA pa je kot poveljevalni (ne: državni) jezik srbohrvaščina v ekavsko–štokavski varianti. Predlog dr. Matjaža Kmeclja, da bi slovenski novaki polagali prisego v slovenskem jeziku, se mi zdi od sile umesten, saj bi ta akt pričal o tem, da smo pripravljeni storiti vse, da se bo vojak poistovetil z JLA, ki mu uresničuje ustavno pravico do svoje identitete in osebnostne integritete. Isto velja tudi za napisne na ustanovah JLA v SR Sloveniji oziroma drugod. S tem bi JLA le še pridobil na svoji moralni monolitnosti, prav nič po izgubila.

Potem pa so poklicali v Kitzbühel še direktorja jugoslovenske smučarske reprezentance.

In so same Slovenke in Slovenci. Njihov direktor je po rodnu slovenski Štajerec. Piše se Tone Vogrinec. S svojo jugoslovenčino je zasvinjaril ves nedeljski športni pregled.

»Konec zapisa. Mojstrana, sreda, 4. februarja 1987

vljena in zato neznanstvena. Za-

to smo mi (v Društvu zgodovinarjev in Društvu piscev revolu-

cije in NOB, ki smo ga ustanovili januarja 1986) pristaši tistega

reklama, ki pravi, da »je boljše preprečiti kakor zdraviti«. A to po-

meni: delati takò in razvijati tåko

prakso, kot je bilo že rečeno

(poprej sem govoril o dokumenta-

nosti, sodelovanju itd.). Vsi

rokopisi (v naši zgodovinopisni

praksi) morajo pred tiskom skozi roke in kriterije strokovnjakov, zgodovinarjev, poznavalcev

tematike, skozi roke verificiranih mentorjev in recenzentov.

Praksa namreč kaže, da v pri-

merih, ko kaka nedognana, ne-

znanstvena, enostranska ali celo

sovražno – tendenciozna knjiga

izide, še tako strokovne, znan-

stveno natančne in ostre kritike

ne dosegajo svojega namena.

Ko in če takaj knjiga izide, za-

nesljivo poraja – hote ali neho-

te – razkrjanje duhov v druži-

bi, spodriva resnica, vzbuja hu-

de dvome v vse in v vsakogar.

Škoda je torej tu. Velika in tež-

ko popravljiva.

A ne le to. V primerih izidov di-

verzantsko neznanstvene ter

družbeno dvomljive knjige prej

ali slej sledi sicer poštena, stro-

kovanja dognana v tudi ostra kritika

– nikakor ni mogoče dopustiti . . .

kajti NOB, OF in njeni cilji, raz-

glaseni in ostvarjeni prek nje-

drugache. Bog pomagaj, saj sta Slovenci!

Mar Tone Vogrinec, direktor naše alpske reprezentance, ni Slovenc?

Tone Vogrinec je spraševalcu odrečjal svojo izjavo in jugoslovančini... Je bila to oddolžitev za garaški direktorski stolček pri YUGOSLAV SKI POOL?

Kdo pa so ljudje, ki tekmujejo za YUGOSLAV SKI POOL? Kako Srbov in Vojvodince smo pa poslali in Oslo? Ima Vogrinec v Sparovčevem moštvo v Škofji Loka?

Kdo pa drži pokonci ta znameniti YUGOSLAV SKI POLL?

V čigavem imenu si sme direktor naše alpske reprezentance prilaščati pravico, da pred kamerami zataji svoj narod, svoje ljudi in svoj jezik?

Da bi bila mera polna, se je na Bjelashnici še Bojan Križaj smehljajo ustavil pred kamerino in v slovenski jugoslovenčini priznal svoj »pēh«. Ko bi ta človek (v mislih imam Vogrinca in Križaja) vsaj znala srbsko govoriti...

Č

NAJO NEDELJE

I zid, se odprli v svet in vostna, nedosegljiva den vskdanji življenjski elektro delavnice v to-kilometrov oddaljenem stva. Prisluhnimo trem

predvsem ribe, gosi, raki, morski živelj. Jedli smo hrano, le ob nedeljah, jih nismo mogli odreči, si v kakšnem hotelu za prvočili hrano po naokusu. Zelo všeč nam je studi specialiteta, pekinška la, pečena na žaru.

menili ste nedeljo. Kak-nedelja na Kitajskem? Nekaj nas je eden od Kitajcev, ki so bili pri nas na praksi, povabil. Kitajci imajo zelo majhna stanovanja. Preveč jih je, da bi živili tako udobno kot mi. V hiši z osmimi prostori živijo štiri generacije, v stanovanju s šestnajstimi kvadrati štirje ljudje. Sanitarije so skupne.

S kakšnim denarjem ste kupovali?

Dolarje smo v banki zamenjali za 'turistične' juane, s katerimi lahko povsod kupuješ, tudi v trgovinah za tujce, ki so Kitajcem z 'navadnimi' juani nedostopne. Tam je boljša iz-

zabi, ga hitro pošljejo na treznenje.

Ste bili v katerem od kitajskih domov?

Nekoč nas je eden od Kitajcev, ki so bili pri nas na praksi, povabil. Kitajci imajo zelo majhna stanovanja. Preveč jih je, da bi živili tako udobno kot mi. V hiši z osmimi prostori živijo štiri generacije, v stanovanju s šestnajstimi kvadrati štirje ljudje. Sanitarije so skupne.

Kaj vas je na Kitajskem posebno presenetilo?

Nenadavno protislovje; ko smo stopili na tla te dežele, je kolega v letališki stavbi odvrgel cigaretarni ogorek na tla. Brž je pritekel možak z listkom za globo. Komaj smo ga prepričali, da še nimamo njihovega denarja. Mislimo: tu pa skrbijo za red, čistočo. Ko prideš malo ven iz mesta, pa kipi smeti, vse vrste svinjarja, smrad, da se ti včasih želodec obrne.

H. Jelovčan

Med mladimi smučarji iz štirinajstih držav, ki so ta teden tekmovali v smučanju na Soriški planini, je bila tudi tale simpatična Japonka. Mama je najbrž prisakovala njeno zmago in, ker je ni bilo, je v cilju od same žalosti jokala. K sreči obup ni dolgo trajal, kar je videti tudi na sliki. — Foto: F. Perdan

znični jubilej Magušarjeve mame

REČNO IN NA SVIDENJE EZ DESET LET

dina Lipnica pri Lancovem, februarja — Tako veselo kot je bilo 7. februarja v dini Lipnici 25 v krajevni skupnosti Lancovo v radovljški občini, že dolgo ni bilo mož. Se zdaj ga slišim, kako je rekel: 'Ob pol šestih zjutraj morajo biti žganci na lepem ni bilo več, vsega, ga proglašili za nezanesljivo, ga izgnali s Kitajsko.

pa kitajske pijače? priskupne na pogled, kaj ne vem. Menda imajo stroga pravila v odnosu do tujcev. Slišali smo za italijanskega monterita, ki je spoprijateljil z mladim žitom v tovarni. Nekega dne na lepem ni bilo več, vsega, ga izgnali s Kitajsko. Če se že kdo spo-

tudi Janeza, najmlajšega zeta. Bila je Apolonija že od nekdaj zelo korajžna. Prav nič se ni bala, ko je med prvo vojno sama z vlakom odšla obiskat brata na Dunaj. Prav nič pa se tudi ni bala, ko se je pred 12 leti z letalom odpeljala na obisk k hčerki Ivanki v Ameriko. Dva meseca je bila takrat pri njej. Žal je, da ni ostala še kakšen mesec ali dva. Da pa bi ostala za vedno, to pa nikdar. Tako lepo je doma, kjer so polja, gozdovi.

Gozdovi jo tudi spominjajo na zadnjo vojno. Partizani oziroma terenci so bili pri Magušarjevih vedno dobrodošli gostje. Ne zato, da bi kaj prinesli, kvečjemu kakšno nadlogo oziroma bolezen. Mama jim je kuhalna in pekla kruh. Rada sta imela z možem te mlade fante.

Saj je bilo hudo med zadnjim vojno. Vendar najhujje je bilo, ko mi je pred 18. leti umrl mož. Ko sem bila še dekle, še pomisliti nisem upala, da me bo Janez kdaj vzel. Ko me je zaprosil, je bil to zame najsrcenejši trenutek. Delal je v leseni stroki in njegova beseda je veljala. Še zdaj ga slišim, kako je rekel: »ob pol šestih zjutraj morajo biti žganci na mizi; pa delaj, kakor veš in znaš!«

Pa ve in zna Magušarjeva mama še danes. Zaželeti smo ji sreče in zdravja, tako kot Mici iz Beograda, ki ji je poslala pesem v verzih. In na svidenje, če ne prej, pa čez deset let, smo se minulo soboto z Milanom Černecem, predsednikom zveze borcev, poslovili od

dila novo hišo. Najmlajša hčerka Urška z možem Janezom in otroki zdaj živi tukaj. Sicer pa se jima je rodilo kar šest hčera. Najstarejša Mara živi z družino v Lescah, Ivanca je v Ameriki, Anica na Lancovem, Polonca je tudi v Lescah in Katrica v Radovljici. Deset vnukov in devet pravnukov ima danes že Magušarjeva mama, ki še kar dobro sliši. Le vid ji je malo opešal. Zato težje bere, še vedno pa kvačka in plete. Pa skuha tudi.

Ješprejn in koruzni žganci, to je prava hrana. To je tudi recept za takšno starost. Pa dve levi roki nesmeš imeti oziroma dela se ne smeš batiti, pravi.

Z možem Janezom sta se zares dobro razumela. Tudi oče je bil Janez in zdaj ima v hiši

PREJELI smo

NEKAJ PRIPOMB IN VPRAŠANJ

V »Glasu« z dne 10. februarja ste objavili, da bo ta mesec izšla knjiga znanega alpinista Vikija Grosjla o Karakorumu in to v SAMOZALOŽBI. Res pogumna in tveganje odločitev! Upam, da vaš hvalnosten poziv bralcem, naj knjigo naročijo, ne bo zmanjšan.

Kaj vas je na Kitajskem posebno presenetilo?

Nenadavno protislovje; ko smo stopili na tla te dežele, je kolega v letališki stavbi odvrgel cigaretarni ogorek na tla. Brž je pritekel možak z listkom za globo. Komaj smo ga prepričali, da še nimamo njihovega denarja. Mislimo: tu pa skrbijo za red, čistočo.

Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

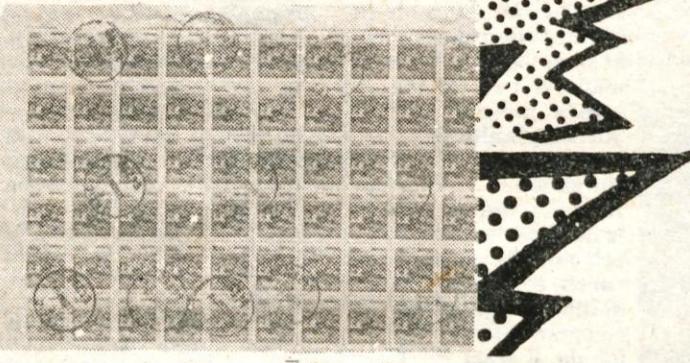
Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista laž!

Vprašujem: kje pa se ob tem, ali res ni pri nas založbe, ki bi prevzela to delo in izdala knjigo? Izgovor, da ni denarja, je prazen in po moje čista la

Poštna**inflacija**

Zdaj smo pa tam. Ne le dinar, celo znamke so postale tako malo vredne, da je že vseeno, če jih na pisemko pošilijo natepite desetkrat več. To me močno spominja na nekdanje čase, ko so po kilogram kruha hodili s cekarjem polnim papirnatega denarja. Na te čase so — kot ka-

že — pripravljeni že na tržiški pošti: na pismo, za katero so napisali potrdilo plačniku za 70 din, nalepili kar 87 znamk po 8 din in še dve za 2 din za povrhu, vse v vrednosti 720 din, novih seveda. Sicer pa — morda je pa le bolje, da znamke polepimo na pisma, kot pa da bi jih metali proč, mar ne?

STRGANE STRUNE**Dve brezplačni vstopnici za The Dots****Najboljši fantje so že poročeni**

Imajo radijske posnetke skladb: Hvala ti, Povej mi, kje si bila včeraj. Milijon za mikrofon, Povej mi brez besed. Zadnja zasedba Sibile je nastala konec lanskega leta: Sandi Vovk iz Lesc, Rok Bohte iz Kamnika, Lojze Bohine z Jesenic, Jani Mesec z Brega pri Žirovni, Rado Čučnik z Bleda in Simona Vodopivec iz Radovljice.

»Skladbe s synthesizer basi precej originalno zvenijo, harmonični melos publika dobro sprejema. Prilagajamo se okusu občinstva, tudi s skladbami s Simonine ploščo: Najboljši fantje, Moj Brane, Jaz izgubljam. Zdaj pripravljamo nekaj novih skladb, ki jih bomo posneli za radio,« pravi Sandi Vovk, vodja skupine Sibila.

Sibilovci igrajo v Kazini na Bledu in tam bodo ostali vse do maja...

D. Papler

Skupina Sibila je postala popularna leta 1982, ko je posnela slovensko verzijo Račjega plesa. Plošča je dosegla neprizakovano visoko naklado in Sibila je postala ena izmed uspešnih skupin. Kot solisti so z njo nastopili Romana Ogrin, Toni Kapušin, Helena Blagne, Vilma Jerman in nazadnje Simona Vodopivec.

Brez glasbe ne gre! Napako popravljamo z uvedbo nove, posebne rubrike, ki vas bo poslej stalno informirala o različnih dogodkih, ki so tako ali drugače povezani z glasbo. Pripravljali vam bomo različne nagrade uganke, kratke portrete gorenjskih glasbenikov, sporočali novosti iz produkcije plošč, informacije o koncertih... in še polno zanimivih reči, ki pa naj zaenkrat ostanejo skrivnost!

Strgane strune bodo zares zaživele, če nam boste pomagali tudi vi. Pišite nam o vsem, kar menite, da bi bilo zanimivo za bralce nove rubrike! (Gorenjski glas, Moša Pijade 1, Kranj — Za »Strgane strune«)

Za vse tiste, ki ste zaljubljeni v HI-Fi in ne zdržite brez stalnega ogledovanja svojih glasbenih komponent v sobi — izšla je nova številka **Avdiofila**, prve jugoslovanske revije za avdio problematiko. O njeni vsebinai več prihodnji teden!

Kranjski Dixieland bo verjetno v bližnji prihodnosti za nedolochen čas ob kitarista. Mladi **Pričoz Grašič** namreč razmišlja o jazzu.

NAGRADA: Tistega, ki se bo prvi oglasil v prostorih našega uredništva in pravilno povedal od kje so The Dots doma (mest), čakata dve **brezplačni vstopnici** za njihov kranjski koncert! Pot pod noge...

Sandričev glas na kaseti

Devet let Dušan Sandrič že prepeva, najbolj ga poznamo po pesmi Še vedno sanjam tem, katero se je odločno odrezal na pop delavnici s svojim nekdanim ansamblom Nore sanje in Oprosti Anja, ki jo je posnel za sedanj skupino Prizma. Zdaj se podaja na samostojno pot in izdal je prvo kaseto in ploščo, ki se dobro prodaja.

**SREČANJĀ Z AVSTRALSKIMI SLOVENCI
PIŠE: ALEKSANDER ZALAR
AVSTRALIJA****Delček slovenskega sveta**

Nato nadaljuje: »Največ je vredno, da v dom prihaja tudi mladina — druga ali treta generacija naših združev. »Pokazati vam moram tudi kip Otona Župančiča, reče. Skupaj odidemo pred dom, kjer stoji ob vhodu kip pesnika Otona Župančiča. Sonce zahaja. Zadnji žarki se ustavlajo na kipu in ga ožarjajo. Pogledam Ivanko. V njenih očeh vidim trud in voljo, prav tisto, ki je pomaga uresničiti to lepo zamisel. Stopimo h kipu in se tam

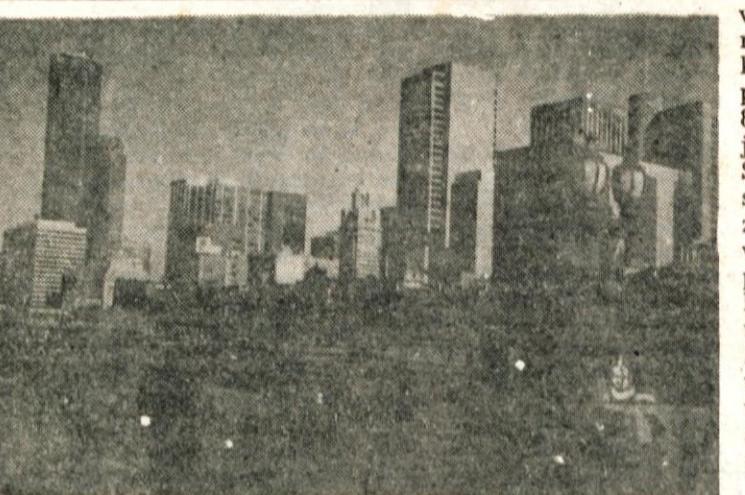
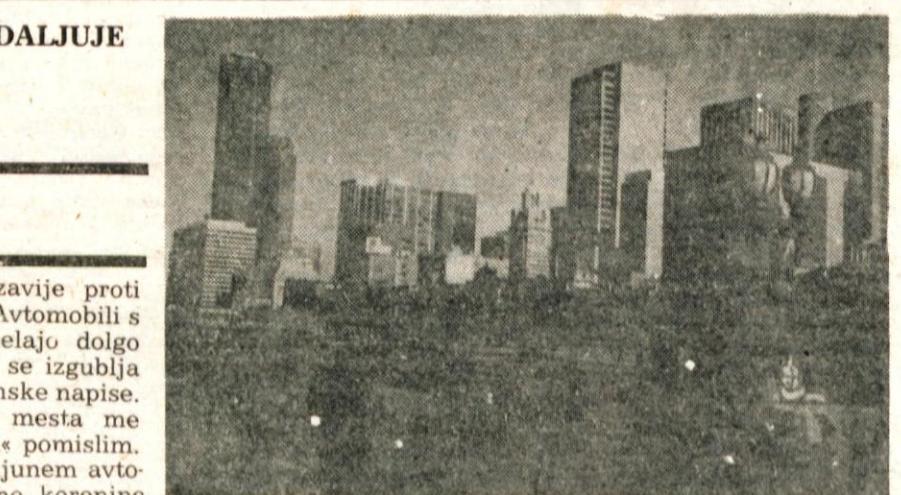
slikamo. »Velika moč je v domovini,« nehote pomislim. Mrak je. Vozimo se po široki cesti. Ob njej zagledam skupino majhnih hiš, obdanih z vrtički. »Tu žive Slovenci. Prav tu sva z možem kupila zemljišče za novo hišo. Staro bova dala v najem in z rajejino vzdrževala novo. Bliže bova klubu Jadran, « poslušam Ivanko. »Ne more brez kluba,« reče njen mož. Vozimo se proti središču mesta. Naselja hišic z vrtovi se umikajo večjim. Široka štiri-

pasovna cesta zavije proti središču mesta. Avtomobili s svojimi lučmi delajo dolgo blešeče črto, ki se izgublja med neštete neonske napise. »Čaroben blesk mesta me vedno prevzame,« pomislim. Sedim zadaj v njunem avtomobilu. »Izrvuane korenine bole,« premišljujem, ko se spomnim dogodka ob najinem srečanju. Od radosti me je objela, ko je zagledala idrijske čipke in steklenico merlotu — delček njene Primorske, dotik domovine, ki

jo bo še dolgo spomirjal na najino srečanje in njen Primorsko. »Le počasi se njene korenine sprijemljejo z zemljo tujine in isčejo novih moči,« premišljujem. Potem mi v ušesih zvone njene besede:

»Kako je pri vas? Je na Primorskem pomlad? Koreninebole. Kje je njen dom?«

Sedela sva ob točilni mizi majhnega lokalca v Sydney. Pila sva whisky z ledom, ki sva ga redčila s požirkami pi-

va. Potem se je sklonil nad mizo in rekel: »Naš slovenski klub je od tu zelo daleč, prav pod vznožjem gora, kakih 80 km daleč. Tam tudi stanujem. Vsak dan se vozim v Sydney na delo. Pri železnicu sestavljam vlakovne kompozicije. Svoje delo hitro opravim, potem grem lahko v prav Jože Žohar, rojen 1945 leta na Goričkem v Prekmurju, ki že od 1968. leta žuje v Avstraliji. »Sedaj urejam Svobodne razgovore, trimesечно glasilo Slovenko — avstralskega literarnoumetniškega krožka.«

Da mi glasilo in zbornik avstralskih Slovencev. »Sedaj po njem. Tam je tudi njegova pesem. Preberem: Koder hodiva, koder blodiva, sva hkrati domača in tuja povsod...«

NAJ VIC O GORENJCIH**• UPOKOJENSKE TEŽAVE**

Francelj je bil brez denarja, do pokojnine pa še daleč. In se domisli in gre v cerkev, prosit boga za dar. Ko zmoli, pred cerkvijo sreča predsednika občine.

»Francelj, kje pa si bil?«

»Denarja nimam,« pravi Francelj, »do pokojnine je daleč, pa sem ga prosil naj mi kaj pošlje...«

Francelj se je predsedniku zasmilil in dal mu je 500 dinarjev. Ko jih je Francelj v gostilni zapravil, jo je spet mahnil, nazaj v cerkev in takole molil:

»Zahvaljen za dar, ki si mi ga poslal. Prosim te samo, če bi ga drugič poslal direktno in ne preko občine, ki vedno polovico pobere.«

(Ivana Jan, Bled)

• Nogometna

Bohinji in medvedi igrajo nogomet.

Bohinjec zamudi na tekmo. Ko ves zadahan prisopila na igrišče, vpraša sodnika:

»Kateri pa so naši?«

(Vesna Bajt, Kranj)

• GORENJEC O ŠALAH

Gorenjec, ki so ga vprašali, kaj misli o šalah na račun Gorenjcov, je dejal:

»Lahko bi bili malo bolj varčni z njimi!«

(Tomaž Blagne, Žirovica)

(Ivana Jan, Bled)

— PEUGEOT 309 GTI

Za vse ljubitelje hitre vožnje so pri Peugeotu predstavili nov model 309 GTI. 120 konjskih moči zadošča, da mala limuzina pospeši v sekundah do 100 km/h in doseže največjo hitrost 205 km/h. Za športnejši videz so vozilu dodali platišča iz lastne litine s širokimi pizzko presečnimi gumami, spojler na zadku in športne sedeže.

Nagradna igra

Kaj je na sliki

V prejšnji številki smo objavili del skrivnostnega premeta, ki ga v naši nagradni igri podarja market Šparovec v koroški vasi Struga.

Market Šparovec posebno Gorenjci dobro poznamo, saj se tedaj, ko smo v Avstriji po nakupih, radi ustavljamo pri ljubeznivem trgovcu pod Ljubljnjem. Njegova trgovina je zmeraj bogato založena, izbira pestra, da ne govorimo o menjadi, saj ima market Šparovec svojo menjalnico. V njej lahko zamenjajo dinarje veliko ugodnejše kot drugod.

Market Šparovec skratka ponuja široko izbiro blaga, ne le kave in delikatesnih živil. Trgovina je, tako smo že rekli, tako zelo založena,

Z nagradnim kuponom številka 1 smo dobili več kot s.o. odgovorov. Nekateri ste že uganili, kaj je na sliki, zato smo se dogovorili, da tisti, ki so bili najbolj bistrih oči (s kuponom številka 1) prejmejo tolažilno darilce za pravilen odgovor. Vsekakor pa pridejo z ostalimi, ki bodo še ugibali in uganili, v poštev za nagradno žrebanje.

Tokrat objavljamo kupon številka 2 in spet del skrivnostnega predmeta. Da bo šlo laže in da sporočimo tistim, ki so zgrešili: ni hokejska oprema, ni stranična školjka, ni plastični čoln, ne kopalna kad, ne deska za srf, ne havba za sušenje las, ne otroški voziček, ne gasilska čelada in ne cev za gašenje ognja...

KAJ JE TOREJ NA SLIKI?

Odgovore s kuponom pošljite na dopisnici na naslov: Uredništvo Glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj.

KUPON PRILEPITE NA DOPISNIKO

KUPON ŠT. 2

GLASOVA NAGRADNA IGRA

Rešitve pošljite do srede, 25. februarja, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (nagrada križanka).

Nagradna križanka

Na križanki je izbrala načrte reševalce zadnje križanke: 1. nagrada Veronika Mavčič, Jamska 19, 64211 Mavčič; 2. nagrada Franc Dežman, Medetove 1, 64202 Našice; Štefka Flander, Gozdna pot 7, 64270 Jesenice.

Za današnjo križanko razpisuemo tri nagrade:
1. nagrada: 3.000 dinarjev
2. nagrada: 2.000 dinarjev
3. nagrada: 1.500 dinarjev

CERTIFICIRANI ČEK

Poslovanje s čeki je postal že vsakdanja praksa, vendar ste verjetno tudi sami ugotovili, da je tekoči račun neprimeren za plačevanje večjih zneskov. Poslovanje z večjimi vstopami gotovo pa je tudi vse prej kot prijetno. Zato smo se v Ljubljanski banki odločili, da ponudimo varčevalcem novo vrsto čeka, certificirani ček, ki bo v prvi fazi namenjen le imetnikom žiro računa.

Ček je povsem zanesljiv, tako za vas kot za banko, saj je vrednost izdvojena na posebnem računu do njegove porabe.

Certificirani ček je ček, ki se glasi na poljuono visok znesek na imetnikovem računu in zanj jamči banka.

Certificirani ček nima omenjenega roka veljavnosti.

Certificirani ček je ček, ki se glasi na poljuono visok znesek na imetnikovem računu, ki ga plačujemo s certificiranim čekom, se temeljno načrtuje z enim ali več certificiranimi čeki.

Ljubljanska banka Temeljna banka Gorenjske

KAM?

V GRČIJO, CARIGRAD ALI SIMONOV ZALIV

Turistična agencija Alpetour ponuja zanimiva potovanja: v Grčijo za štiri dni in po ceni 115.000 dinarjev za osebo. Odhod z letališča Brnik bo v petek, 17. maja, udeleženci pa bodo obiskali najpomembnejša središča klasične Grčije. Alpetour vabi tudi v Carigrad, za tri dni, aprila, cena pa je od 76.000 do 84.000 dinarjev.

Vabljeni je strokovni izlet na gradbeni sejem v Salzburg od 5. do 8. marca, z avtobusom in po sprejemljivi ceni: 29.000 dinarjev. Morda vas zanima Bologna, kjer je prav tako gradbeni sejem, cena izleta je 30.700 dinarjev.

Hoteli Simonov zaliv so se odločili za dostopen vikend – paket po ceni 11.000 dinarjev, medtem ko je sedemdnevno letovanje v tem hotelu 36.000 dinarjev. Upokojencem celo nudijo za 3.000 dinarjev popusta!

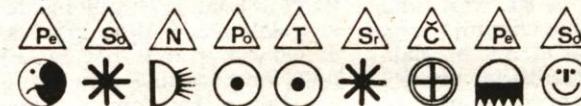
PREGOVOR ZA FEBRUAR

DAN 24. SVET' MATIJA

LED RAZBIJA;

ČE GA NI — GA NAREDI

Vreme iz praktike

Lunine spremembe:

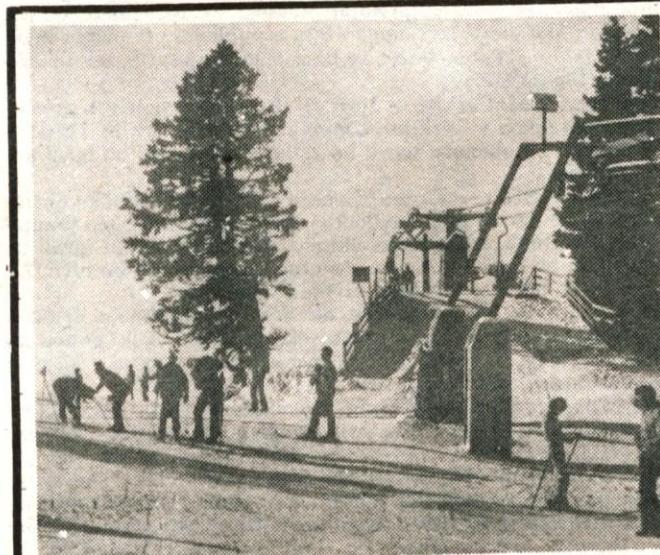
V soboto, 21. februarja, bo ob 9. uri 57 minut zadnji krajec

V petek, 28. februarja, bo ob 1. uri 52 minut mlaj

KER SE LUNA V PETEK SPREMENI DOPOLDNE, BO ŠE VEDNO DEŽ OB SEVEROZAHODNIKU IN SNEG OB VZHODNIKU, KAKOR NAPOVEDUJE HERSCHOV VREMENSKI KLJUČ.

TUDI OB KONCU NASLEDNJEGA TEDNA NE BO NIČ BOLJE, SAJ SE ŠE VEDNO NAPOVEDUJE SNEG IN DEŽ.

NAGRADNA KRIŽANKA

OLAS	LASTNIK TOVARNE	OPREMA, ORNAT	PRIPO-MOČEK ZA ČIŠĆENJE	100 m ²	NAJEMNA LISTINA ZA TRANSP. LETALO	FIGURA PRI ČETVERKI	ŽILA DO-VODNICA	FRANC. RE-KA IN DE-PARTMA
DEL LJUBLJANE, OB SAVI								
KIRURG								
OHISNIČA								
MESTO V BELGIJ (ALOST)								
OCENA								
ITALIJ. DRIGENT								
MER. ENOTA ZA UPORN.								
SVIC. GORA								
IZMIŠLJENA STVAR								
REKA V ANGLIJ								
NOTRANJSKA REKA								
DRAMA A. ČEHOV								
TEKOČ ZA NARKOZO								
ALBERT EINSTEIN								
SREDIŠČE								
SLOV. PESNIK, UREDNIK PISANIC								
EDINI SIN								
JUNAKI-JAIZ OPE-RE DON PA-SQUELE								
DOBOJ								
REČNO KORITO V PUŠČAVI								
IZVOR, PRTOK GANGESA								
SANKE, BORIS LJUBIĆ								
PROSTOR ZA CA-KANJE								
ALFRED NOBEL								
POTEZ Z NOŽEM								
AVTOR KRIZANKE R. NOČ								
MЛЕЧНИ ИЗДЕЛЕК GDRA NA KRETI								
ILOVICA								
ANTON ČEHOV								
ZNANO SVIC SMUCIŠE								
PROSTOR ZA CA-KANJE								
ALFRED NOBEL								

Gorenjski Glas

glasilo okrajskega odbora OF Kranj

Bedaste napake preteklosti

Danes je vsakomur jasno, da je les naš največji skupni zaklad, ki ga moramo pravilno izkoristiti in plansko uporabljati. Tega pa nekateri naši fantje po vaseh ne razumejo in si lastijo pravico do gozdov, ki so skupna last. Na takoj imenovane pustne torke so marsikje nameščali posekali debelo smrekovo, ki je obsegala 4 kvadratne metre lesa. Zvleklji so jo na vas in tam »zlectirali« oziroma prodali.

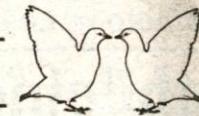
Nepravilno je že to, da so oškodovali vaško skupnost, še bolj obsojanega vredno pa je, da vso kupnino zapijejo. Še isti dan! Najbolj žalostno je, da pri tem sodelujejo tudi mladinci – aktivisti in se izgovarjajo, da je to »star običaj«. Ali ti aktivisti niso pomislili, da je treba po naših vaseh postaviti še spomenike? Če so že posekali les, bi bilo nekako še opravičljivo, ali da so denar pognali po grlu namesto da bi ga izročili fondom za postavitev spomenikov je nesramnost največje vrste.

Krvce je treba poklicati na odgovornost!

Gorenjski glas 1949

Ženske, nič več gub

Raziskovalci iz Diorjevih laboratoriј so v sodelovanju z institutom Pasteur iz Pariza prišli do čarobne formule: tri kapljice zjutraj in zvečer na obraz in po petih dneh kožo dobiti mladostno svežino. Po dveh mesecih se izgiba vsaj 71 odstotkov gub. Vsaka od kapljic vsebuje 1000 milijard liposomov – mikro kapljic – ki prodirajo v kožo in spodbujajo celice, da same sebe obnavljajo. Za izum je po svetu izredno veliko zanimanja, saj se je samo na poziv nemškega lista Bild za preizkus javilo 130.000 žensk.

Dahnili so da:

V Kranju: Nevenka Bešter in Sanadin Omerbašić iz Kranja; Stanislava Jazbič in Franc Darac iz Gorenje vase; Jožica Kozamernik in Branko Lipar iz Smogave in Valentin Grilc iz Cerkelj.

Predosej: Mateja Kadivec in Marjan Perko iz Križ; Barbara Kozamernik in Branko Lipar iz Cerkelj.

Za halo Podmežaklo kar 10 ton barve

Jesenice, 19. februarja — Že štiri leta na Jesenicah obnavljajo veliko halo v Podmežakli. Za pritrditev ogromne strehe, ki je velika kot nogometno igrišče, so porabili kar 18.000 vijakov.

Že štiri leta se jeseniški športni delavci prizadevajo, da bi temeljito obnovili halo v Podmežakli. Tako zbirajo denar, ki jim ga naenja temeljna telesnokulturna skupnost Jesenice in jesenške delovne organizacije. Lani so prispevali 25 milijonov dinarjev, letos pa naj bi za adaptacijo hale dobili okoli 35 milijonov dinarjev.

»V teh štirih letih smo že veliko napravili,« pravi predsednik Športnega društva Jesenice in predsednik gradbenega odbora Daniel Klemenc. Obnovili smo kompresorje, plinsko napeljavjo za ogrevanje, garderobe, pisarne, uredili smo TRIM kabinet ter vse garderobe za sedem hokejskih moštov in kegija na ledu, zdravniško in sodniško sobo.

Lani smo v Podmežakli prebarvali vso konstrukcijo hale, ki je brez dvoma ena največjih pri nas. Odkrili smo streho in za ponovno pritrditev potrebovali kar 18.000 vijakov. Da niti ne govorimo o barvi: šlo je za cel vagon ali 10 ton.

Jesenška hala ima streho, ki meri 6.400 kvadratnih metrov, samo ena stena ima površino 1.200 kvadratnih metrov. Materiala zato porabimo ogromno in je obnova zelo draga.

Med drugim smo uredili tudi fasado severne stene in del zahodne stene, garaže za rolbe, prebarvali tribune in stopnice ter ograje. Letos, če bo le dovolj denarja, predlagamo, da bi adaptirali zahodno in južno steno ter postavili 1.200 sedežev na severno tribuno. Precejšen strošek bo namestitev drugega stropa, saj elimo, da bi bila dvorana večnamenska in uporabna za razne prireditve. Strošek bosta namestili Termika in Izolirka in bo tako storana topotno in hidroizolacijsko zaščiten, predvsem pa izkustična. Že 10. marca bo v dvorani prva večja prireditve: gosti s bomo sovjetsko drsalo revijo.

Jesenška dvorana je pozimi zasedena do 16 ur, prednost maja društva in klubov, za rekreacijsko drsanje ostane bolj malo. Da pa bo hala izkorisčena tudi poleti, bo poskrbela temeljita daptacija hale.

Ker je objekt zelo velik, smo sklenili, da po obnovi oddamo vrnajst pisarn v najem in upamo, da bo dovolj interesentov, saj smo v središču mesta. Del prostorov v hali že uporablja Gorenjska, nekaj pa jih ima Iskra iz Blejske Dobrave za proizvodnjo in skladišča.«

D. Sedej

V soboto in nedeljo na Jezerskem

Jubilejne kranjske sindikalne igre

Kranj, 18. februarja — Če le ne bo močnejše odjuge ali deževja, bodo v soboto in nedeljo na Jezerskem 20. jubilejne zimske športne igre kranjskega sindikata. Prijavljenih je nad 1000 tekmovalcev, ki se bodo preizkušali v veleslalomu, sankanju in tekih. Za prireditve so imenovali poseben častni odbor, v katerem so organizatorji in tudi tekmovalci, ki so vseh dvanajset let sodelovali na prireditvah: Franc Medja, Jaka Vehovec, Dore Oražem in Igor Slavec. V odboru je tudi predstavnik Iskre Delte, ki bo brezplačno poskrbel za izračun rezultatov. Čase bo meril preizkušen Timming iz Mojstrane, na roko pa so organizatorjem šle tudi Živila, ki bodo na tekmovališčih poskrbeli za dodatne stojnice in sprejemljive cene jedac in pijač, med 12 in 16. uro pa bo mogoče v hotelu Kazina dobiti kosilo za 1800 dinarjev. Od 16. ure dalje bo v Kazini in na nekdanjem kegijišču glasba za mlado in staro.

V soboto bo veleslalsko tekmovanje. Začelo se bo ob pol desetih, nastopilo pa bo 600 smučarjev. Če bo potrebno, bo organizator poskrbel za posebne prevoze do Jezerskega. Informacije o tem dajejo danes po telefonu 23-280.

V nedeljo ob pol desetih bo sankaško tekmovanje, ob pol dveh pa tekaško. Prijavljenih je nad 400 tekačev in sankačev. Če bodo razmere slabše in bodo nastopajoči negotovi, ali tekmovalnici bosta ali ne, bodo dajali informacije jutri in v nedeljo po telefonu 44-007.

Kdor je zamudil s prijavo, se lahko prijavi še pol ure pred začetkom vsakega tekmovanja.

J. Košnjek

Karavanška turneja konec meseca

Tržič, 15. februarja — Odjuga in dež sta preprečila izvedbo 10. jubilejnega mednarodne karavanške sankaške turneje, ki bi morala biti v soboto v Podljubelju in v nedeljo v Svečah. Tekmovati je nameravalo nad 100 sankačev, vendar je bilo vreme premočno. Turneja bo konec februarja.

Sodniki še vedno dobrski igralci — Ekipa zboru rokometnih sedmikov Kranj je sodelovala na turnirju področnih zborov sodnikov Slovenije, ki je bil v Celju. Kranjska ekipa, za katero so igrali (od leve proti desni) Rakovec, Kramar, Celar, Svolšak, Dolanc, Benegalija, Stržinar, Tomažič, Paulin in Martinčič, je bila petna. Komisija za rokomet pri ZTKO Kranj pa je organizirala tečaj za nove rokometne sodnike. Tečaj je vodil zvezni sodnik Edi Rakovec. Tečajniki so po teoretičnem delu izpitila opravili še praktične pred komisijo, ki so jo sestavljali Nikica Božinovič, Mitja Krampl in Edi Rakovec. Novi sodniki so Marjan Fajfar iz Kranja, Tone Ožbolt z Golnikom, Roman Rogelj s Tupaličem, Rok Egart iz Preddvorja, Gorazd Marčun Andrej Frelih, Andrej Šolar in Stane Trškan iz Dupelja.

Med mladimi smučarji na Soriški planini

Danes majhni, jutri veliki šampioni

Soriška planina, 17. februarja — V ponedeljkovem veleslalskem tekmovanju najboljših pionirjev v Evropi, ZDA in na Japonskem smo Jugoslovani štirikrat slavili. Na torkovih slalomih pa trikrat. Le Švica Rey-Bellet nam je iztrgal zmago med starejšimi pionirkami. Toliko zmag na loških FIS tekmovaljih še nismo pobrali nikdar. To se je v prvih letih tekmovanja dogajalo Avstrijecem, zadnja leta pa jih mi dohitavamo v celo prehitavamo. Mlaðež je smučala izredno. Tudi vzdružje na tekmi, kljub slabemu vremenu, je bilo izjemno, svetovnemu pokalu podobno. Le otroška živahnost in večja sproščenost sta razlikovali to tekmo od tekmovalj največjih mojstrov. Bolj bodo današnji mali šampioni dozorevali v večje, velike, manj bo te sproščenosti in več garanja, odpovedovanja, razočaranj in udarcev.

Damjan Paščinski

Lea Ribarič

Nataša Naglič

in ko pride s treninga ali kem, se moram pospešeno ti. Tale zmaga je zame na gocenje. Vzpodbudila me da bom še bolj zagnano v tekmovanja.«

Nataša Naglič iz Kranja bila peta v slalomu med mladimi pionirkami. Staro je let in je bila skupaj z Andrej Valenčič edina tekmovalka Triglava iz Kranja na Poljaku Loka. »Šest let smučam. Na dušil me je oči. On smuča tudi brat. Že lani sem sevala na Pokalu Loka in bila tudi peta. Letos bi bil sicer lahko boljše, vendar se uvrstitevje zadovoljna. Trener je Silvo Košnik. Njegova želja je čim bolje in čim je smučati.«

Pogovarjali smo se z nekaterimi našimi mladimi smučarskimi asi. Večina od njih jih je že včeraj odšla na drugo največjo evropsko smučarsko tekmovanje, na Pokal Topolino v Italiji. Tudi tam so naši že zmagovali.

Damjan Paščinski iz Ljubljane, star 14 let, član Smučarskega kluba Olimpija, zmagovalec veleslaloma in slaloma med starejšimi pionirji: »Štirikrat sem že smučal na Starem vrhu oziroma na pokalu Loka, pa nisem imel sreče. Letos sem zmagal dvakrat in to je moj največji uspeh. Dosej je bila to moja lanska zmaga na Češkoslovaškem. Tekmojem že šest let. Sam sem se navdušil za smučanje,

veselje imam za ta šport in vedno bolj naporni treningi pod vodstvom trenerja Marka Jurječa mi niso breme, ampak veselje. Če se enkrat odločiš, moraš zdržati. Organizacija prireditve je bila odlična.«

Lea Ribarič, starica 13 let, mlajša pionirka iz Podlubnika v Škofji Loki, je v torek blestela v slalomu. V Alpetourju vadi pod vodstvom trenerjev Jerneja Plajbesa in Rajka Knifca: »Pet let smučam. Kdo me je navdušil. Malo oče, pa tudi sicer mi je smučarja všeč. V vrtcu smo imeli smučarsko tekmo. Zmagala sem in tovaršica mi je predlagala, naj se vpišem v alpsko smučarsko šolo. V šoli kar dosti manjšam. Sošolka zame prepisuje

Vabilo, obvestila, prireditve

Seminar za organizatorje rekreacije — ZTKO Radovljica prireja v četrtek in petek, 26. in 27. februarja, vsak dan ob 16. uri, v prostorih ZTKO seminar za organizatorje rekreacije v delovnih organizacijah. Danes je zadnji rok prijavit!

Na Zelenici tekmovanje invalidov v veleslalomu — Športno združenje 5. avgusta iz Tržiča prireja v nedeljo, 22. februarja pod pokroviteljstvom tržiškega izvršnega sveta republike prvenstvo invalidov v veleslalomu. Tekmovanje se bo začelo ob desetih, tekmovalo pa bo okrog 150 invalidov.

Občni zbor AMD Cerkle — Jutri ob 19. uri bo v zgornjih prostorih zadružnega doma v Cerkljah občini zbor AMD Cerkle. Društvo ima 550 članov. Po občnem zboru bo zabava, na kateri bo igral ansambel Obzorja.

Košarka v Križah — Za tekmovanje v B skupini tržiške občinske košarkske lige se je prijavilo kar devet ekip, zato bodo tekmovali v treh skupinah, zmagovalci skupin pa bodo v finalu igrali za zmagovalca, ki bo prešel v A ligo. Prvi turnir najboljših bo jutri, 21. februarja ob 14. uri v telovadnici kriške osnovne šole.

Posebni prevoz za pohodnike na Stol — Planinsko društvo Kranj vabi člane in ljubitelje hoje na sobotni in nedeljski pohod na Stol. Oba dnevi bo ob šestih zjutraj izpred hotela Creina v Kranju odpeljal poseben avtobus. Prijavni. Prevoz je brezplačen.

Občni zbor Konjeniškega kluba Komenda — Občni zbor bo jutri, 21. februarja ob 19. uri v prostorih Društva upokojencev Komenda.

Hitropozno šahovsko prvenstvo Gorenjske — Šahovska zveza Gorenjske prireja v nedeljo, 22. februarja ob 9. uri v Domu krajevne skupnosti Stražišče v Kranju hitropozno šahovsko prvenstvo Gorenjske. Pravico nastopa imajo vsi člani gorenjskih temeljnih šahovskih organizacij. Pristojbina je 300 dinarjev in se plača ob prijavi.

Smučarski skoki v Sebenjah — Skakalni klub Tržič prireja jutri, 21. februarja ob pol treh popoldne na 50 metrski skakalnici v Sebenjah gorenjsko regijsko tekmovanje v skokih za starejše pionirje ter odprt prvenstvo Tržiča za mladince in člane. Vabljeni so tudi skakalci iz Zahomca na Koroškem.

Smučarski skoki v Sebenjah — Skakalni klub Tržič prireja jutri, 21. februarja ob pol treh popoldne na 50 metrski skakalnici v Sebenjah gorenjsko regijsko tekmovanje v skokih za starejše pionirje ter odprt prvenstvo Tržiča za mladince in člane. Vabljeni so tudi skakalci iz Zahomca na Koroškem.

Največ uspeha za Kokrico in Triglav

Kranj, 18. februarja — Na planini Durmitor je bilo letosno državno prvenstvo v smučarskem teku za starejše in mlajše mladince in mladince. Na enainštiridesetem doslej največjem prvenstvu je nastopilo nad sedemdeset tekmovalk in tekmovalcev iz vseh republik, razen Makedonije. V vseh štirih kategorijah so največ uspeha imeli tekaci in tekaci iz Kokrice, kranjskega Triglava in Kranjske gore. V vseh teh štirih kategorijah so skoraj vsi zasedli prva tri mesta.

Rezultati — st. mladine (5 km) — 1. Grašič 17:24,40, 2. Kaučič (obe Kokrica) 17:47,33, 3. Vitas (Triglav) 18:07,42, **ml. mladine (5 km)** — 1. Grašič, 2. Kaučič (obe Kokrica), 3. Čop (Bohinj), **st. mladinci (10 km)** — 1. Nunar (Triglav) 31:02,18, 2. Klofutar (Kranjska gora) 31:35,51, 3. Zupan (Triglav) 32:25,00, **ml. mladinci (10 km)** — 1. Klofutar (Kranjska gora), 2. Zupan (Triglav), 3. Gros (Kokrica), **štafete — ml. mladinci (3 x 5 km)** — 1. Kokrica 55:01,32, 2. Bohinj 59:56,73, 3. Durmitor 1:11:38,81, **ml. mladinci (3 x 5 km)** — 1. Triglav 1:50:56,64, 2. Brdo 51:41,38, 3. Rateče 51:44,47, **st. mladinci** — 1. Triglav 1:43:35,23, 2. Bohinj 1:46:24,05, 3. Olimpija 1:48:03,57.

D. H.

Jubilej športnikov z Godešiča

Godešič, 10. februarja — Na jubilejnem 20. občnem zboru so se zbrali člani Sportnega društva Kondor z Godešiča. Društvo, ki združuje sedaj 100 članov, je bilo ustanovljeno na podobu mladih in drugih ljubiteljev športa. Že pred ustanovitvijo društva je bilo med krajanji veliko zanimanja za šport. Člani se udejstvujejo predvsem v nogometu, v namiznosteniški in trimski sekciji. Sodelujejo v občinskih, gorenjskih in republiških tekmovaljih, organizirajo stevilna tekmovalja, med katere imajo nekatere že dolgoletno tradicijo. Takšni tekmovalji sta turnir v namiznem tenisu in malem nogometu, ki je bil lani že desetič. Skrbijo tudi za objekte. Razširili so nogometno igrišče in zgradili garderobe, bili pa tudi pobudniki gradnje ve-

čnamenske ploščadi, pa tudi gradnji družbenih prostorov, krajevni skupnosti ne stoji strani. Člani so lani opravili 850 prostovoljnih delovnih ur, denar pa so služili tudi s prijetjem na izseljeniškem pleti. Največja problema sta plesnični članov. Glavna letošnja namenitev je dokončanje dvorane, natančne točke na namiznem tenisu, lesno vadbo še več mladih.

Izvolili so nov izvršilni in podelili dve veliki plakete. Prejela sta jih ZTKO, Luka in dolgoletni predstavniki Janez Starman, državni skupnosti Godešič, Kocijan, Janez Bobnar, Krajnik in Peter Bertonec. J. Starman

Od tekme do tekme

Pagon tretji na ciklokrosu — Kolesarski klub Čukarci je organiziral državno prvenstvo v ciklokrosu. Že drugič red je zmagal Sandi Papež, član Krke iz Novega mesta, četrti

iz Kranja je organiziral na 50 metrski skakalnici državno prvenstvo v smučarskih skokih za starejše pionirje. Zmaga je ostala doma, vzbudil si jo je Kaučelj. Drugi je bil Pogorevčnik iz Titovega Vrha, tretji pa Kopač iz Žirov. (D. H.)

Smučarski trim pokal v Tržiču — Področni zbor voditeljev in trenerjev smučanja iz Tržiča že

DEZURNI VETERINARI

od 20. februarja do 27. februarja

za občini Kranj in Tržič od 6. do 22. ure Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske, tel.: 22-781 ali 28-779 od 22. do 6. ure pa tel.: 22-994

za občino Škofja Loka Miro Kržinar, dipl. vet., Goščič 134, tel.: 62-130

za občini Radovljica in Tržič Franc Pavlič, dipl. vet., Zasip, Stagne 24, tel.: 77-639

MALI OGLASI
tel.: 27-960
cesta JLA 16

živatl

Prodam mladiča čistokrvnega nemškega OVČARJA. Preddvor 8 1349

Prodam 2 mesnata PRAŠIČA za zakol. Lahovče 19, Cerkle 1712

Prodam 2 visoko breji TELICI. Voglje 95 1713

Prodam 7 tednov stare PUJSKE. Soklič, Šebla 22, Bleč 1714

Prodam 2 TELIČKI, stari 14 dni, črnobeli. Zg. Brnik 70, Cerkle. Telefon 42-933 1715

Prodam 60 kg težkega PRAŠIČA. Žirovica 52 1716

Prodam 2 TELIČKI, breji 7 mesecev. Alojz Pohar, Žgoša 34, Begunje na Gorenjskem 64275 1717

Prodam OVCE z mladiči. Smolej, Loka 88, Tržič. Telefon 28-861 int. 21-45, dopoldan 1718

Prodam OVCE in JAGNETA za pleme. Telefon 44-541 1719

Prodam PRAŠIČA za zakol. Glinje 7, Cerkle 1720

Prodam PSA, dobrega čuvarja. Bednik, Golica 3. Telefon 66-244 1721

Prodam BIKCA simentalca. Loka 13, Tržič 1722

Ugodno prodam 2 PRAŠIČA 160 in 180 kg. Franc Močnik, Poženek 49 1723

Prodam 4 PRAŠIČE, težke od 80 do 100 kg. Lahovče 47, Cerkle 1724

Prodam BIKCA simentalca, starega 7 dni. Kozina, Okroglo 15 1725

Ugodno prodam plemenske OVCE z mladiči in breje. Telefon (061) 722-038 po uru 1726

Prodam KRAVO simentalko s tretjem teletom. Zalog 17, Cerkle 1727

Prodam KRAVO telikom ali TELICO tik pred televitijo. Štika vas 1, Cerkle 1728

Prodam neškropljena zimska JABOLKA, voščenke in druge sorte. Bašelj 23, telefon 45-337

Prodam KRAVO, četrtič breja, dobra miekarska-tolšča 42. Praprotna polica 29, Cerkle 1873

Prodam PRAŠIČE, težke 35-150 kg. Posavec 123 1874

Prodam KRAVO friziko, 9 mesecev brejo, drugo tele. Luža 6, Šenčur 1875

7 dni starega BIKCA prodam. Drinovec, Podbreze 3 1876

Prodam rjava JARKICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1877

Prodam 20-80 kg težke PRAŠIČE in tudi 8 tednov stare. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1878

Prodam 10 dni staro TELIČKO. Podbreze 18 1879

Prodam 300 kg težkega BIKCA in jahalnega KONJA, starega 4 leta ali zamenjam za starejšega. Pivka 3, Naklo. Tel.: 47-447 1880

Prodam črno-belega BIKCA in PRAŠIČKE 30. Krt, Kurirska 7, Kranj-Primskovo 1881

Prodam KRAVO s teletom in PUJKO težke 30-40 kg. Tatinec 1, Predvor 1882

Prodam PRAŠIČE 20-40 kg težke. Marjan Vehar, Žirovski vrh 26. Tel.: 68-243 1883

Prodam KRAVI 8-9 mesecev breji in varnostni LOK traktorja. Nasovče 15, Komenda 1884

Prodam PRAŠIČKE. Šmartno 29, Cerkle 1885

Prodam KRAVO po izbiri. Zalog 43, Cerkle 1886

Prodam KOBilo staro 5 let, težko 500 kg, vajeno kmečkega dela. Razgledna 14, Bleč 1887

Prodam mlado KRAVO friziko, visoko brejo. Zalog 53, Cerkle 1888

Prodam KRAVO po izbiri, simentalko ali črno-belo s TELETON ali brez. Štefan Dežman, Šcercerjeva 30, Radojličica 1889

Prodam KRAVO s teletom. Kozjek, Jeperca 1, Medvode 1890

Prodam visoko brejo KRAVO. Pri-moži, Lom 27, Tržič 1891

Prodam ožgane KUNCE samice in samice. Pirc, Štaneta Žagarja 40 1892

PUSTOVANJE Z LOJTRCO DOMAČIH

Ansambel Ivana Ruparja in bogat srečelov sta magneta, ki vas bosta privabila na Primskovo, na pustno soboto, 28. februarja! Popestitev bo BOGAT SREČELOV, najboljše maske nagrajene!

vozila

BMW 323 i, prodam. Telefon (064) 34-733 1564

Prodam MERCEDES 220 D, letnik 1970 in R 4 TL 1976. Podlubnik 292, Škofja Loka 1622

Ugodno prodam DIANO, letnik 1976, registrirano do 25. septembra 1987. Janhar, Brode 11, Škofja Loka 1623

Prodam Z 750, letnik 76, registrirano za leto dni, prodam za 250.000. Ilovka 14, Kranj 1647

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1978. Dorfarje 31, Žabnica 1648

Prodam OPEL KADETT, letnik 1983, prevoženih 17.000 km. Telefon 22-008 1649

Prodam R 4 TLS, letnik 79, registriran do septembra 1987, cena 50 SM. Telefon 41-146 od 19. ure dalje 1650

Prodam oznake dele za R 4 (motor, menjalnik, polosovine) ter ostalo. Naslov v oglasnem oddelku 1652

Prodam APN 6, še v garanciji. Klemen Berglez, Zabreznica 50/g, Žirovica. Telefon 80-641 1653

Prodam R 14, karamboliran in SPALNICO. Telefon 34-409 1654

R 4 prodam, letnik decembra 80, 57.000 km, odlično ohranjen za 1,20 M. Telefon 25-089 1655

Prodam poseben avto VW 1200, prva registracija 17. oktobra 1974, registriran do 17. oktobra 1987. Cena 100 SM. Ogled vsak dan od 14. do 19. ure. Vojko Šabić, Bavdkova 11, Kranj-Stražišče 1656

Prodam ZASTAVO 101, letnik 75, dobro ohraneno, registrirano celo leto in starejšo Z 750 v dobrem stanju ali menjam za gradbeni material. Prebačevanje 26 1657

Z 101 comfort, letnik 1982, prodam. Kličite 47-181 po 15. uri 1659

OM LUPETO 25, letnik 1970, dobro ohranjen, registriran, prodam. Telefon 75-124 popoldan 1660

Prodam Z 750, letnik 75. Telefon 50-053 1661

Prodam vetrobransko STEKLO in okrasne LETVICE za LADO 1500 SL. Telefon 42-709 1662

Prodam Z-128, letnik 1985, 20.000 km. Telefon 39-765 1663

Prodam RENAULT 12, letnik 74. Ogled od 15. do 17. ure. Franc Pogačar, Tenetišče 5 1663

Prodam ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 85, november. Na griču 25, Miša 1664

Prodam JUGO 45 E, letnik 1986. Telefon 23-510 1665

FORD TAUNUS, starejši letnik, WALKMAN siwa, FOTOAPARAT ricoh in mamiya 645, vse zelo ugodno prodam. Telefon 22-972 1666

Prodam nove zunanje blatnike, PRAGE in obrobe za Z 101 ter Z 101 za rezervne dele. Predoslje 138 1667

Prodam Z 128, letnik 1984. Od 15. ure naprej. Telefon (064) 46-571 1668

Prodam Z 101, letnik 78, registriran celo leto ali menjam za večji avto. Belharjeva 26, Šenčur 1669

Prodam Z 101, letnik 84. Aljančič, Kovor 16, popoldan 1670

Prodam poseben avo AUSTIN MINI MORIS COOPER. Telefon 23-721 popoldan 1671

126, letnik 1978, potreben manjšega klepalskega popravila poceni prodam za 26 SM. Telefon 23-919 1672

Prodam Z 101 GTL/3 V, letnik 85, 19.000 km, temno moder, odlično ohranjen, zaščiten, dodatno opremljen. Cena po dogovoru. Telefon (061) 575-281 po 16. uri 1673

GOLF diesel, maj 1983, prodam. Bošnjak, Zg. Brnik 57/a 1674

Prodam JUGO 45, letnik 85, rdeč barve. Telefon 40-573 1675

Prodam R 4, letnik 77, registriran do julija 1987. Telefon 83-944 1676

Prodam solidno ohranjen R 18, letnik 79. Telefon 70-122 1677

SPAČKA prodam za dele. Tel.: 35-232 od 19. ure naprej 1771

Prodam 126 P, letnik 77, cena 35 SM. Vili Rozman, Jelovška 7, Radovljica 1772

Prodam novo AVTOPRIKOLICO, starinski FOTELJ, in starinski leseno PREŠO. Marija Pavlin, Križe 23/a 1773

Prodam Z 750, letnik 83. Huskič, Podljubelj 101 1774

Prodam KOMBI 850 AK, cena po dogovoru. Tel.: 60-205 1775

Prodam Z 101, letnik 1973 v voznom stanju, neregistrirana, cena 15 SM. Ogled petek in sobotu popoldne. Pantovič, Trg Prešernove brigade 3 1776

Prodam MOTOR 15 SLC, letnik 85. Tel.: 42-333 1777

Prodam Z 101, letnik 77. Stara cesta 27 1778

Prodam GOLF diesel, letnik 82/83. Pipanova 4/b, Šenčur 1779

Prodam PRIKOLICO za osebni avto. Tel.: 45-590 1779

Prodam Z 128, junij 86. Šmit, Mošnje 54 1780

Prodam Z 750, letnik 1977, garažiran. Tel.: 47-187 popoldan 1781

Prodam Z 750, letnik 1981. Štefanec 81. Roblek, Huje 17/B, Kranj. Tel.: 27-579 1782

Prodam VW hrošč 1200, obnovljen pri 35 M. Tel.: 33-921 1783

Prodam barvni TV fisher, star eno leto. Urbanc, Gorice 24 1784

Prodam SINTSAJZER arp-mono. Tel.: 40-690 1784

Prodam RADIOKASETOFON philips D-8438. Cena po dogovoru. Robi Miljak, Preska 8 (zraven Peka), Tržič 1785

Prodam 3 leta star črnobeli TV gorenje. Plačilo možno na dva obroka. Jerič, Dvorje 13, Cerkle 1786

Prodam FORD CAPRI 1700 GT, letnik 1976. Telefon 34-078 1787

Prodam FORD CAPRI 1700 GT, letnik 1970. Tel.: 43-078 1788

Prodam karaboličar DIANO, letnik 78, celo ali po delih. Janez Škerljan, Adergaš 9, Cerkle 1789

Prodam ZASTAVO 101 SC, letnik 1979. Zadraga 13. Duplje 1790

NUJNO in zato zelo ugodno prodam Z 101, staro 10 let, garažirano, registrirano za 75 SM. Telefon 24-992 Dare, samo v petek med 15. in 17. uro 1748

Prodam Z 101 comfort, letnik novembra 1980, 40.000 km, garažirana. Bajt, Srednja vas 21/a, Šenčur. Telefon 41-107 1749

Za BMW nova serija 3, prodam 4 nove GUME 195/60 x 14 continental SC na lahkih platičnih 6 JX14. Telefon (064) 44-570 1750

Prodam JUGO 45, letnik 1984. Anton Horvat, Obrnje 5/a, 64263 Bohinjska Bala 1751

Prodam Z 750, letnik 79. Zalog 62 1752

Prodam Z 101, letnik 77, registriran do julija 1987, dobro ohranjen. Marko Bajec, Pot na Zali rovt 2, Tržič (hiša pri klavnicu) 1753

Prodam črnobeli TV znamke Jasna, letnik 1983, po ugodni ceni. Telefon (064) 38-468, vsak dan od 19. ure dalje 1754

Prodam Z 750, let

Stanovanja

V Frankovem naselju (Škofja Loka) prodam dvo in pol sobno stanovanje 58 m². Starost eno leto in pol. Šifra: Gotovina — Bojan 1821
Prodam 2 sobno lastniško stanovanje v Kranju. Tel.: 34-225 popoldan 1822

Posesti

Poceni prodam starejšo HIŠO pričerno za vikend na Primorskem. Šifra: Most na SOČI 1706

Zamenjam HIŠO z gospodarskim poslopjem ter 2,5 ha obdelovalne zemlje, 4 km iz Ptuja ob glavnih cestah, za HIŠO z večjim vrtom v okolici Kraja. Šifra: UGODNA MENJAVA 1707

Prodam PARCELO 950 m² v Čirčah. Šifra: ČIRČE 1708

Prodam staro obnovljeno HIŠO v bližini Kranja. Ponudbe pod: GORENSKA 1709

Menjam starejšo, adaptirano HIŠO za dve gradbeni parceli. Ponudbe pod: OKOLICA KRAJNA 1710

Prodam PARCELO z lokacijsko dokumentacijo blizu Kranja. Ponudbe pod: PARCELA 1711

Lokali

VZAMEM v najem gostinski lokal v Kraju ali bližnji okolici. Šifra: DOGOVOR 1826

Kupim

Kupim MOTOR od Z 1300, LADE ali Kranj. Telefon: 27-295 1700

Kupim 3 tone SENA. Telefon 43-124 1701

Kupim PARCELO za vikend 300-400 m² v okolici Kranja. Ponudbe pod šifro: GREGOR 1702

Kupim stanovanje ali manjšo HIŠO Zireh. Telefon (061) 344-764 od 16 ure dalje 1703

Kupim BIKCA simentalca od 120 do 150 kg. Jože Kogovšek, Repnje 46, Vodice 1704

Kupim MOTOR za Z 125 P 1500 ccm 1500 ccm. Telefon 37-168 1705

Kupim osebni avto, registriran vse, ohranjen, nudim 40 SM v devizah, ostalo po 15 SM din mesečno. 34-156 popoldan 1831

Kupim APARAT za avtogeno varjenje. Opis aparata in ceno sporočite na: Čehič, Janežičeva 3, Tržič. Šifra: 51-187 1832

Alej
Kokrov
Kranj

Kupim HRASTOVE plohe za STOP. Ponudbe pošljite na naslov: Rus. Gor. odreda 4, Kranj. Tel.: 33-028 1833

Kupim betonski MEŠALEC in pro- sti stevčno uro theben, novo. Tel.: 28-967 1834

GRAMOFONSKE PLOŠČE za starin. gramofon kupim. Rado Kokalj, Na- drevna 8, Kranj. Tel.: 22-946 1835

Naposlitve

HONORARNO delo nudimo pridnim (začetjen lastni prevoz) za področje zelo iskanih novih priravnikov na področju Slovenije. Šifra: Rešite se tehnikih težav 1583

HONORARNO zaposlitev nudimo delovnim, komunikativnim delom na področju Slovenije. Šifra: 1584

Tako zaposlim KV ali PKV elektroinstalaterja z večletno praksjo. OD 200.000 din do 250.000 pod šifro: Slo- 1588

Iščem kooperanta za elektroinstalat- 1589

značka dela. Šifra: Zanesljiv 1589

KUHARJA zaposlimo. Delo prete- 1645

po popoldnu. Nedelje, prazniki pro- 1645

ste ne ponudbe pod: Bližina 1729

V SPOMIN.

SLAVKU ŠTREMFLJU

Vaak dan znova sonce vzide; poče se vihar, le obupati nikar.

mineva leto, odkar te ni več med nami. Vemo, da si vemo, da si samo naš. Vsem, ki se ga spominjate in ste z nam v tem letu izkazali iskrenost, najlepša hvala.

Zena Francka, hči Andrejka, sin Damjan

Volaka, 21. februarja 1987

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka iz tozda Vzdrževanje

MARIJA ERBEŽNIK
roj. 1933

Od nje smo se poslovili dne 18. februarja 1987 na kranjskem pokopališču.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA SAVA KRAJN

Hišni svet Zlato polje 2/B išče ČI-STILKO za dvakrat tedensko čiščenje. Lukan, stanovanje št. 1730

Honorarno ali redno zaposlimo DE-KLE za strežbo v bifeju. Ponudbe pod šifro: Bližina Šk. Loke — Mare 1731

Gostilna »LECTAR« Radovljica zaposli samostojno KUHARICO ali KU-HARJA. Delovni čas samo dopoldanska izmena in honorarno upokojenko za popoldanski čas. Dober OD. Informacije v gostilni LECTAR, Radovljica 1732

TAKOJ žaposlim dve šivilji — SLO-VENKI, z urejenimi družinskimi razmerami, pet let delovnih izkušenj. Šifra: DAPRINTNA 1733

Delavca zaposlim v delavnici za predelavo plastičnih mas. Peter Grašič, Stara Loka 29, Škofja Loka 1828

Sprejem delavca v kovinski stroki. Šifra: TAKOJ 1829

Prodam PARCELO 950 m² v Čirčah. Šifra: ČIRČE 1708

Prodam staro obnovljeno HIŠO v bližini Kranja. Ponudbe pod: GOREN- 1709

Menjam starejšo, adaptirano HIŠO za dve gradbeni parceli. Ponudbe pod: OKOLICA KRAJNA 1710

Prodam PARCELO z lokacijsko do- 1711

kumentacijo blizu Kranja. Ponudbe pod: PARCELA 1711

OSTALO

NUJNO potrebujem 20 SM ali več posojila. Šifra: 110 odstotne obresti 1866

Iščem nekoga, ki bi rezil figure v planinske palice. Ponudbe pod: »AR« 1867

Iščem enosobno stanovanje ali garsoniero za nedoločen čas na relaciji Bled — Radovljica za starejšo samsko žensko. Ponudbe pod šifro: SAMSKA 1868

ODKUPUJEM neuporabne pralne STROJE, gorenje, candy. Tel.: (064) 38-876 1869

Iščem prikupno gorenjsko dekle, ki bi me naučila plesati polko in valček. Planina 2. Tel.: 36-632 1870

INŠTRUIRAM matematiko za višje razrede osnovne šole na svojem domu. Tel.: 74-949 1871

Nujno potrebujem varstvo za 15 mesečnega sina v dopoldanskem času za dobo 4 mesecev. Tel.: 22-670 1872

OBVESTILA

Uglašujem in popravljam klavirje. Javite na tel. številko: 50-520 1824

IZOLIRAM cevi centralne kurjave in vodovoda. Tel.: (061) 216-673 1825

najdeno

Našel sem zlato verižico. Opis po- 1827

lite pod šifro: T. M. 1827

izgubljeno

Izgubila sem uro OMEGA na poti na trg. Poštenega najditevam prosim, da jo vrne proti nagradi. Na hrbtni strani je znak Iskra, Slavica Černac, Gradnikova 5, Kranj 1699

ČESTITKE

ČESTITKA TONČKI KEJŽAR: Za tvoj 50. rojstni dan ti želimo vse najboljše in še veliko zdravja!

Mož Franc, hčerke: Mateja, Majda, Tatjana z Janezom, posebno pa še malo vnuka Tomaž in Matej 1830

PRIREDITVE

Disco PLESI vsak petek in soboto v Delavskem domu v Kranju ob 20. uri. Vabi vas plesni klub iz Kranja 1407

Strelška sekcijska Čirče prireja PU-STOVANJE, ki bo v družbenem domu KS dne 28. februarja 1987 s pričetkom ob 20. uri. Rezervacije v pisarni KS v SOBOTO, 21. februarja 1987 od 17. do 19. uri in NEDELJO 22. februarja 1987 od 10. do 12. ure. Informacije po telefoni 28-151 popoldan!

NAJBOLJŠE MASKE BODO NAGR-JENE — VABLJENI! 1590

Aktiv mladih zadružnikov prireja v Voglijah (petek) 20. februarja 1987 ZA-BAVO S PLESOM. Igra ansambel »OBVEZNA SMER«! 1774

Koncert ameriške rock skupine THE DOTS, bo v četrtek, 26. februarja ob 20. uri v Delavskem domu Kranj. Predprodaja vstopnic: OK ZSMS Kranj (064) 26-388 1775

Gostišče DRAGA v Begunjah prireja veselo pustovanje soboto, 28. februarja in torek, 3. marca s pričetkom ob 20. uri. Vabiljene pa so tudi žene in dekleta na praznovanje DNEVA ŽENA v petek 6. marca ob 16. uri in soboto, 7. marca s pričetkom ob 20. uri. Zabaval vas bo harmonikaš PIVK. VABLJENI! 1776

Tako zaposlim KV ali PKV elektroinstalaterja z večletno praksjo. OD 200.000 din do 250.000 pod šifro: Slo- 1588

Iščem sodelovata pri zbirjanju na- 1589

zdravskih knjižnic zbirke, tudi za državne knjižnice. Tel.: 22-946 1835

honorarji

HONORARNO delo nudimo pridnim (začetjen lastni prevoz) za področje zelo iskanih novih priravnikov na področju Slovenije. Šifra: Rešite se tehnikih težav 1583

HONORARNO zaposlitev nudimo delovnim, komunikativnim delom na področju Slovenije. Šifra: 1584

Tako zaposlim KV ali PKV elektroinstalaterja z večletno praksjo. OD 200.000 din do 250.000 pod šifro: Slo- 1588

Iščem kooperanta za elektroinstalat- 1589

značka dela. Šifra: Zanesljiv 1589

KUHARJA zaposlimo. Delo prete- 1645

po popoldnu. Nedelje, prazniki pro- 1645

ste ne ponudbe pod: Bližina 1729

V SPOMIN.

SLAVKU ŠTREMFLJU

Vaak dan znova sonce vzide; poče se vihar, le obupati nikar.

mineva leto, odkar te ni več med nami. Vemo, da si vemo, da si samo naš. Vsem, ki se ga spominjate in ste z nam v tem letu izkazali iskrenost, najlepša hvala.

Zena Francka, hči Andrejka, sin Damjan

Volaka, 21. februarja 1987

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka iz tozda Vzdrževanje

MARIJA ERBEŽNIK
roj. 1933

Od nje smo se poslovili dne 18. februarja 1987 na kranjskem pokopališču.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA SAVA KRAJN

PLES — na Kokriči — vsak petek. Igra skupina BOOGIE. Začetek ob 20. uri. PETEK ZA DOBER ZAČETEK! VABLJENI! 1777

GASILSKO DRUŠTVO Gorenja vas pripela v soboto, 21. februarja 1987 VE-LIKO GASILSKO VESELICO. Igra ansambel SIBILA, pričetek ob 20. uri 1778

OOZSMS Naklo vabi na koncert VLADA KRESLINA v petek, dne 20. februaria ob 20. uri v domu DPO NAKLO 1779

Odbor za prieditev pri DPD Svobo- da Stražišče vabi na VECÉR DIXIE- LANDA v soboto, 21. 2. 1987 ob 20. uri v domu KS Stražišče. Vstopnice v pro- daji uro pred pričetkom prieditev.

Na pustno soboto, 28. 2. 1987 vabi obor na VESELO PUSTOVANJE v Domu KS Stražišče s pričetkom ob 20. uri. Postreženi boste s pustno ve- čerjo s krofom. Igral bo narodnozabavni ansambel Tinca. Maske bodo bogate nagradene.

Predprodaja vstopnic v prostorih KS od pondeljka dalje, vsak dan v dopoldanskem času in v sredo ter če- trtek tudi v popoldanskem času od 14. do 18. ure. VABLJENI!! 1865

Ikre so v petih tonah mesa

Jesenice, 19. februarja — Kmetijsko-gozdarski in veterinarni inšpektorat ugotavlja, da je v uporabi pet ton nepričernega mesa samo zaradi ikravosti, ki se je pojavila v Žirovnici in na Blejski Dobravi.

Kmetijsko-gozdarski in veterinarni inšpektorat Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko je opozoril vse gorenjske izvršne slike na pojav nevarne parazitske zoonose pri človeku, ki je že razširjena na področju Blejske Dobrave in Žirovnice. Zato so se tudi odločili za preventivne ukrepe in za pootreitev kontrole nad domačini zakoli goveda.

Pri pregledih ob zakolih v klavnica je bilo lani ugotovljenih 102 ikravih goved, kar je en odstotek vsega mesa. Ob zakolih na domovih je bilo okrog 20 govedi ikravih, kar pomeni, da je v uporabi pet ton nepričernega mesa samo zaradi ikravosti. Če predvidevajo, da je običajno polovica mesa odpadanega, je to meso v kakršnikoli obliki uživalo okoli 200 ljudi. To so grozljive številke, pravijo inšpektorji, ob dejstvu, kako malo bi bilo treba storiti, da bi se tej nevarnosti okuževanja lahko izognili.

Človek, ki poje ikravo meso, dobi trakulo. Če govedo poje jajčeca goveje trakulje,

se bodo v govejem mišičju razvile ikre. Poleg te običajne razvojne oblike pa je treba opozoriti tudi na obolenje, če poje jajče trakulje človek. Običajno se okuži z jajčecem trakulje trakuljav človek sam ali se okuži od drugega trakuljavega človeka, lahko pa muhe na nogah prenesejo jajčeca iz človeških fekalij in v človeku se razvijejo ike. To se dogaja tedaj, kadar je osebna higiena in higiena stanovanj slab.

Ikravost pri človeku nima epidemiološkega pomena, ker je nadaljnji razvoj parazita prekinjen, vendar pa živi v človeku tri do šest let. Pri človeku ikre lahko povzročijo zelo težka obolenja, odvisno od tega, v katerem delu telesa se naselijo. Pri človeku jih najbolj pogosto najdejo v očesu, v možganih in v mišičju ter podkožju. Ikre v očesu lahko povzročijo slepoto, pritisajo na živce in jih poškodujejo. Zato ikravost najbolj pogosto ugotovijo pri obdukciji, za življena pa v očesu in v možganih, kjer povzročajo največje okvare.

Ikravost in trakuljavost se širi, verjetno ne toliko zaradi spremenjenega načina prehrane, četudi jemo vse več surovega ali vsaj ne dovolj termično obdelanega mesa. Meso po trgovinah je zdravo in pregledano, trakuljavost se širi predvsem zaradi velikega števila zakolov govedi brez pregleda. Inšpektorji pravijo, da nikjer v naprednem svetu ne dopuščajo takšno in tolikšno izigravanje zdravstvenih predpisov kot prav pri nas.

D. Sedej

Pohod na Stol

Jesenice, 19. februarja — Ob koncu tedna bo že 22. tradicionalni pohod na Stol. Organizatorji se otepajo s finančnimi težavami, zato bodo prihodnje leto podpisali samoupravni sporazum. Na pohod le dobro telesno pripravljeni pohodniki.

V dneh od 20. do 22. februarja bo tradicionalni, tokrat že 22. zimski spoštinski pohod na Stol, ki ga pripravljajo člani odbora pri koordinacijskem odboru planinskih društev jeseniške občine in občinskem odboru ZZB NOV Jesenice. Letos se organizatorji srečujejo z večjimi finančnimi težavami, saj vsako leto težje dobijo denar za znake in plakete za pohodnike, za delo tehničnih služb, za prevoz opreme do Valvazorjevega doma, veliko pa je že drugih stroškov.

V prihodnjem letu naj bi ta problem rešili s samouprav-

nim sporazumom, ki naj bi ga podpisali pokrovitelji in ostali, ki prispevajo denar za pohod. Ob tem pričakujejo še pomoč skupščine občine Jesenice in družbenopolitičnih organizacij, kajti škoda bi bilo, da bi zaradi pomanjkanja denarja priljubljeni pohod prekinjen.

Z udeležbo na pohodu vsako leto planinci in drugi ljubitelji gora dostenjno počastijo junashko borbo jeseniške čete 20. februarja leta 1942, ki se je v težkih vremenskih razmerah spopadla z okupatorjem. Dosedanjih pohodov se je udeležilo že 51.690 ljudi, udeleženci pri-

hajajo z vseh krajev Slovenije, drugih republik in iz zamejstva. Na letošnjem pohodu ne bo bistvenih sprememb. Prvi dan, v petek, 20. februarja, bo najprej pohod šolske mladine. Po poteh Cankarjevega bataljona, v soboto, 21. in v nedeljo, 22. februarja bo pohod ostalih udeležencev na Stol. Gorski reševalci in alpinisti bodo pred pohodom pregledali pobočja Karavank. Če bo pot varna, bo pohod na vrh, v nasprotnem primeru pa po planinah pod Stolom.

Oba dneva bo pred Valvasorjevim domom spominska proslava. Organizatorji so se odločili, da bo tokrat proslava prej kot minula leta. Če bo pohod na vrh, ob 11. uri, če pa bo na spodnjih planinah, pa že ob 10. uri. Tudi letos bodo na proslavi podelili plakete vsem tistim, ki so bili desetkrat ali dvajsetkrat na pohodu. Udeleženci bodo za prvo udeležbo prejeli bronasto, za trikratno srebrno in za petkratno udeležbo zlato značko. Tisti, ki se bodo prvič udeležili pohoda, bodo prejeli izkaznico. Novost pa tudi ta, da ne bodo delili več kontrolnih listov ob začetku pohoda pred Valvasorjevim domom, temveč samo pri Prešernovi koči na Stolu.

Za pohod se naj odločijo leti, ki imajo primerno telesno kondicijo. Poleg tople obleke v nahrbtniku, ne sme manjkati rezervno perilo in hrana za en dan. Pri Valvasorjevem domu ne bo mogoče prenočiti.

D. Sedej

Bolje pozno kot nikoli — Mesec dni pred nastopom koledarske pomladije spomenik Jeneza Nepomuka pri kranjski župnijski cerkvi vendarje dobil zimsko zaščito. Ali bo to Bernekerjevo umetnino ščitil pred spomladanskim soncem ali pred hudo pomladansko zmrzljavo je zdaj nepomembno. Pomembnejše je da so se v Kranju vendarje zgnali in poskrbeli za zaščito nekaterih spomenikov. Še posebej zato, ker so v kulturni skupnosti že v letu 1985 nemenili v te namene 60 starih milijonov din. Morda bo vendarje prišel na vrsto tudi še vedno nezaščiten Prešernov nagrobnik? — Foto: L.M.

TOVARNA OBUTVE PEKO SPOROČA:

V PONEDELJEK, 23. FEBRUARJA ODPIRA PRENOVLJENO PRODAJALNO OBUTVE V KRANJU, NA TITOVEM TRGU ŠT. 3

MODNA OBUTEV ZA VSAK OKUS IN VSO DRUŽINO

DO 25. FEBRUARJA VELJA ŠE 40% POPUST ZA ZIMSKO OBUTEV

V PRENOVLJENI PRODAJALNI PEKO VAS PRIČAKUJEJO!

Gazi v snegu

Železniki, 17. februarja — Zimska narava ponuja v škofjeloških hribih marsikomu že izbrisano ali sploh še nepoznano idilično podobno. A idilika je samo površinska. Ko pogledaš v drobovje, vidiš, da je življenje hribcev trdo. Poselbo pozimi, za tiste, ki morajo vsako jutro, opoldne ali celo ponoči v dolino, v tovarno, ki jim daje zasluzek. Kako pozimi, v globokem snegu premagujejo nadležno naravno oviro, smo vprašali četverico zaposlenih v železnikarski Tovarni elektromotrijev in gospodinjskih aparatov.

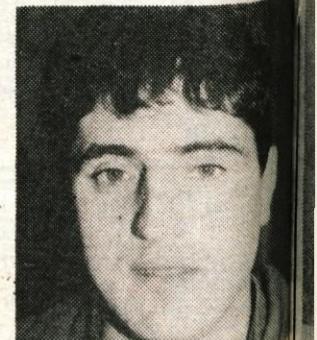

Marinka Rant iz Stirpnika: »Iz Bukovice imam še približno pet kilometrov navkriber. Na delo in domov se vozim z domačinom Darkom Potočnikom, ki ima svoj manjši avtobus in je zanesljiv šofer. Kljub temu me je pozimi včasih strah. Letos zaradi snega še nisem ostala doma. Vaščani sproti dobro splužijo poti.«

Veronika Kejžar iz Spodnje Sorice: »Cesta je prevozna, razen ko jo zasujejo plazovi trajala nekaj časa, da stroji sneg odrinejo. V letošnji zimi je bila

zaprti štiri dni. Najbrž zle ne bom pozabila tistega časa, ka zjutraj, ko sem po dveh delavnikih (v sredo popoldne in ponoči) s še dvema sodelavcema pa peš krenila proti Šentjanu. Dvanajst plazov je bilo na vsemi poti. Hodile smo od pol osmih do jutrij, ob enih sem bila sama. V petek nisem šla na delo, tudi, če bi bila cesta odprta najbrž ne bi šla. Delam na delu, izmeni. Železnike se pelje štiri ali s sinom ali z avtobusom. Moti me, ker zvečer avtobus pelje še dvajset minut prej enajsto.«

Anton Lahajnar iz Novakove: »Z avtobusom se peljem štiri kilometrov do tovarne, od postaje do doma pa imam še štiri kilometre peš hujšano hodivo skupaj, tudi po grevu peš. V snegu je zoper ker se udira in prideš v tovarno ali domov ves premost. Januarja, ko je naletelo več snega, avtobus ves temen dopust.«

H. Jelovčič

Stanje se nevarno in hitro slabša

Plat zvona v kmetijstvu

Radovljica, 19. februarja — Izvršni svet radovljiske občinske skupščine je na sestanku razpravljal o problematiki kmetijstva in družbeno organizirane proizvodnje hrane. Uvrstitev tega vprašanja na dnevni red opravičuje ugotovitev, da same mleku in mesu gorenjsko kmetijstvo od konca minulega leta naprej vsak mesec gublja skoraj 300 milijonov dinarjev.

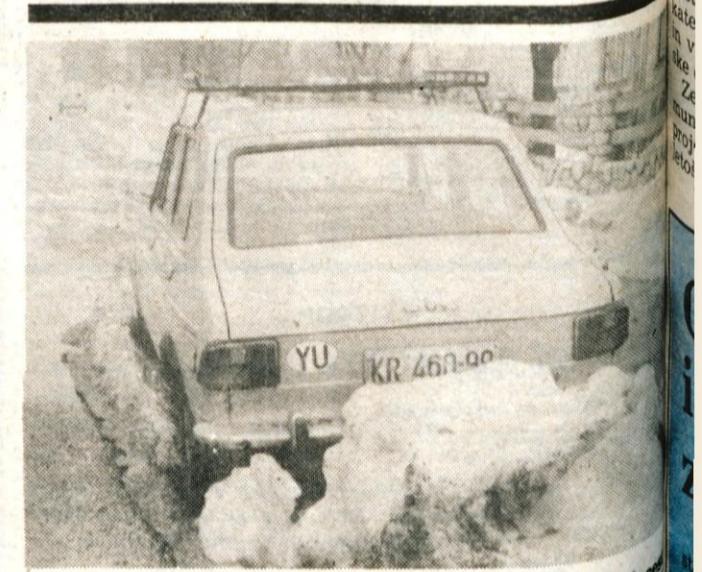

Doseženi rezultati v minulem letu prvič ne dajejo razlogov za zaskrbljenost. Proizvodnja in odkup mleka sta se lani na Gorenjskem v zadružnem sektorju povečala za 10 odstotkov, v družbenem pa za 14. Odkup govedi je bil večji za 2 odstotka, krompirja za 5, sadja in zelenjave za 10 odstotkov. V primerjavi z zmanjšano slovensko in jugoslovansko proizvodnjo so torej gorenjski kmetijci dosegli dobre rezultate.

Vendar je stanje ta trenutek izredno kritično. Od konca minulega leta namreč nenehno naraščajo razlike med lastno in odkupno ceno mesa in mleka. Decembra je bila izguba pri litru mleka 72 dinarjev, pri mesu 220 dinarjev po kilogramu in pri svinjskem mesu najmanj 320 dinarjev po kilogramu žive teže. Tako gorenjski kmetijci že zdaj na račun takšnih razlik v ceni izgubljajo od 35 do 67 odstotkov pri posameznih izdelkih. Če pa bo do popravkov cen prišlo še 1. julija letos, bodo te razlike znašale od 90 do 130 odstotkov. Zato kmetijci že pri prvem letošnjem periodičnem obračunu pričakujejo izgubo.

Gorenjski kmetijci tako ugotavljajo, da jim jugoslovanska agrarna politika ni naklonjena in s takšno ugotovitvijo se je strinjal tudi izvršni svet. Gledano s položaja slovenskega in jugoslovanskega povprečja je za gorenjsko kmetijstvo položaj bolj pereč, ker gre na tem območju za nadaljevanje razvoja kmetijstva in preskrbe prebivalstva na bistveno večji ravni kot sta povprečji republike in Jugoslavije.

Izvršni svet se je strinjal, da je treba sedanje razlike v ceni mesu in mleka pokriti s tako imenovanimi intervencijskimi sredstvi občine in republike. Proizvodnja mleka, lastno živilsko kromo, semenski in jedilni krompir, kar je osnovna usmeritev gorenjskega kmetijstva, bi bilo treba vključiti v

Stoinka s sliko že vso zimo sameva na parkirišču ob Staneta Žagarja v Kranju. Zapadel jo je sneg, da je bila deti kot kup snega. Razgalila jo je odjuga in ogniti so se moralni tudi komunalci, ki so plužili parkirišče in pločevin.

**FILM TEDNA
MOJA AFRIKA**
od 24. februarja dalje
v KINU CENTER v Kranju